

SCHOOLGIDS 2017-2018

*Een school om samen te leren.
Samen te leren begrijpen.
Samen te doen.
Een school met oog voor de wereld.
Een wereld voor het kind.*

Beste ouders/verzorgers en geïnteresseerden,

Voor u ligt de schoolgids van Montessorischool Apollo te Leiden, school voor openbaar basisonderwijs. Wij zijn onderdeel van PROOLEiden, Stichting Openbaar Primair en Speciaal Onderwijs te Leiden. PROOLEiden staat voor 'Onderwijs met aandacht voor elkaar'.

Iedere school dient verantwoording af te leggen aan het ministerie (de onderwijsinspectie) over de kwaliteit van het onderwijs. Dit doen we met het schoolplan, dat elke vier jaar vastgesteld wordt. Ook dient de school over de kwaliteit verantwoording af te leggen aan de ouders van de kinderen die de school bezoeken. Dit doen we met deze schoolgids. Daarnaast is de schoolgids bedoeld om te informeren. Het bestuur, de directie, leid(st)ers, ouders en diverse instanties waarmee wordt samengewerkt, hebben tekstuele bijdragen aan de schoolgids geleverd. De Medezeggenschapsraad (MR) heeft ingestemd met deze schoolgids.

In deze schoolgids willen wij u kennis laten maken met onze visie op kinderen en op welke wijze wij hen de basisschool willen laten beleven. U kunt lezen wie wij zijn, hoe wij ons onderwijs organiseren, volgen, evalueren en optimaliseren.

Tenslotte komt er een aantal praktische punten en afspraken aan de orde die ons helpen om duidelijk en prettig met elkaar om te gaan.

De schoolgids is vanaf de eerst schoolweek op onze website www.montessorischoolapollo.nl en op onze SchouderCom-site www.montessorischoolapollo.schoudercom.nl te vinden. Op verzoek kan een papieren versie van deze schoolgids aan u worden toegezonden.

Ouders van kinderen die onze school bezoeken krijgen ook toegang tot het besloten deel van SchouderCom. Daar staat de jaarplanning, de roosters, de agenda, de nieuwsbrief en overige actuele informatie voor het lopende schooljaar.

De Montessorischool Apollo is volop in ontwikkeling en deze schoolgids wordt dan ook jaarlijks bijgesteld. U kunt ons helpen bij dit proces door aan te geven wat nog niet duidelijk is of wat u nog wilt weten na het lezen van de gids.

De gids vervangt niet het gesprek dat wij graag met u willen hebben over uw kind of over het onderwijs. Wij hopen dat de gids wel de nodige duidelijkheid geeft, maar dat u niet schroomt om met ons in gesprek te komen.

Namens het team van de Montessorischool Apollo
Antoinette Poldervaart
Directeur

Inhoudsopgave

1	Montessorischool Apollo	8
1.1	Schoolgegevens	8
1.2	Onderwijsrichting montessori.....	9
1.3	Identiteit openbaar	9
1.4	Kenmerken van de ouders en omgeving.....	9
1.5	Kenmerken van de kinderen	9
2	Onze visie en missie.....	11
2.1	Visie Montessorischool Apollo	11
2.2	Missie Montessorischool Apollo.....	11
2.3	Kernwaarden en leidende principes.....	11
3	Onderwijskundig concept	13
3.1	Maria Montessori	13
3.2	Kernpunten van haar filosofie.....	13
4	Pijlers van ons onderwijs	15
4.1	Pedagogisch handelen.....	15
4.2	Didactisch handelen	15
4.3	Werkvormen	16
4.4	Montessorikindvolgsysteem observeren en registreren.....	16
4.5	Rondemodel en lusmodel.....	17
5	Inhoud van ons onderwijs.....	18
5.1	Ontwikkelingsgebieden	18
5.2	Ontwikkelingsmateriaal.....	18
5.3	Vakgebieden	19
5.4	Creatieve ontwikkeling	23
5.5	Sociale ontwikkeling.....	24
5.6	Kunstzinnige vorming	24
5.7	Organisatie en activiteiten per bouw.....	25
5.8	Sport en spel	26
5.9	Schoolreis en schoolkamp	27
5.10	Overige activiteiten in onze school.....	27
6	Organisatie van ons onderwijs	28
6.1	De organisatie van de groepen	28
6.2	Schooltijden	28

6.3	Gymrooster.....	28
6.4	Vakantierooster.....	28
6.5	Onderwijstijd.....	29
6.6	Dagindeling.....	29
6.7	Continuerooster	29
6.8	Buitenschoolse opvang.....	30
7	Instroom, doorstroom en uitstroom.....	31
7.1	Aannamebeleid	31
7.2	De instroom van 4-jarigen.....	31
7.3	Neveninstromers	31
7.4	Doorstroming naar de volgende bouw.....	32
7.5	Uitstroom naar het voortgezet onderwijs (VO)	32
7.6	Uitstroom naar een andere basisschool.....	34
8	Zorg voor onze kinderen	35
8.1	Onze visie op zorg	35
8.2	Het volgen van de leerling.....	35
8.3	Onze integrale leerlingenzorg.....	35
8.4	De intern begeleider.....	37
8.5	Passend onderwijs en onze school.....	37
8.6	Ondersteuning binnen de basisschool.....	37
8.7	Vroeg- en voorschoolse educatie (VVE).....	37
8.8	Ondersteuningsteam.....	38
8.9	Expert team	38
8.10	Informatie over passend onderwijs en PPO	38
8.11	Visie op de integratie van kinderen met een handicap.....	38
8.12	Centrum voor Jeugd en Gezin	40
9	Het personeel.....	41
9.1	Samenstelling van het team	41
9.2	De rol van de leid(st)er	41
9.3	De taak van de leid(st)ers	42
9.4	Scholing.....	42
9.5	Vervanging bij ziekte	42
9.6	Stagiaires.....	42
10	De ouders	44
10.1	Ouderparticipatie	44

10.2	<i>Communicatie met en informatievoorziening aan ouders</i>	45
10.3	<i>Afspraken met ouders</i>	47
11	Kwaliteit van het onderwijs	52
11.1	<i>Veiligheid op school</i>	52
11.2	<i>De ontwikkeling van het onderwijs in de school</i>	52
11.3	<i>Kwaliteitszorg</i>	52
11.4	<i>Opbrengsten meten</i>	52
11.5	<i>Uitstroomgegevens.....</i>	53
11.6	<i>Evaluatie verbeterpunten schooljaar 2016-2017.....</i>	54
11.7	<i>Voortgang schoolplan en nieuwe doelen 2017-2018</i>	55
12	Afspraken en regelingen.....	57
12.1	<i>Aanvragen vrijstelling van schoolbezoek.....</i>	57
12.2	<i>Bewegingsonderwijs</i>	59
12.3	<i>Eten en drinken</i>	59
12.4	<i>Gedragsregels</i>	59
12.5	<i>Fietsen</i>	60
12.6	<i>Gevonden voorwerpen</i>	60
12.7	<i>Hoofdluis</i>	61
12.8	<i>Klachtenregeling</i>	61
12.9	<i>Mobieltjes en overige digitale middelen</i>	62
12.10	<i>Protocol pesten</i>	62
12.11	<i>Roken.....</i>	63
12.12	<i>Schoolfotograaf.....</i>	63
12.13	<i>Schoolmelk</i>	63
12.14	<i>Schoolsporttoernooien</i>	63
12.15	<i>Schoolspullen</i>	63
12.16	<i>Speelgoed.....</i>	63
12.17	<i>Tandarts/dokter</i>	63
12.18	<i>Traktaties en verjaardagen</i>	64
12.19	<i>Ziek kind.....</i>	64
12.20	<i>Externe contacten.....</i>	65
12.21	<i>Lijst van gebruikte afkortingen</i>	66
12.22	<i>Bovenschoolse afspraken (op de website).....</i>	67
12.23	<i>MKVS Digitaal – Ouderinformatie (op de website)</i>	67

1 Montessorischool Apollo

Montessorischool Apollo Leiden is een sprankelende montessorischool. We bieden montessoriovoeding en -onderwijs dat aansluit bij de leer- en ontwikkelbehoefte van elk kind. Verscholen tussen het groen leren de kinderen hier te werken in vrijheid in gebondenheid, met ruimte voor ieders talent. Ieder kind ontwikkelt een toenemende verantwoordelijkheid voor zichzelf en de ander.

1.1 Schoolgegevens

Openbare Montessorischool Apollo

Strausspad 3

2324 BG Leiden

Telefoonnummer: 071 – 5765439

Directeur: Antoinette Poldervaart

Mobiel: 06 1953 21 42

E-mailadres: info@montessorischoolapollo.nl

Internetpagina: www.montessorischoolapollo.nl

De school is begonnen als traditionele lagere school waar de kleuterschool later bijgekomen is. In 1983 heeft het gemeentebestuur het initiatief genomen in Leiden een openbare Montessorischool te openen en zo is, in samenwerking met ouders en het onderwijsteam, de school omgebouwd tot een, door de Nederlandse Montessori Vereniging, erkende montessorischool.

Het gebouw heeft een eigen speellokaal en voor kinderen van de middenbouw en bovenbouw wordt gebruik gemaakt van de gymzaal gelegen aan de Bachstraat.

Er zijn 10 groepslokalen, een teamkamer, een keuken, twee directie/IB-ruimten en een RT-ruimte. De school beschikt over een prachtige schooltuin.

De afgelopen jaren hebben er meerdere verbouwingen plaats gehad. Ons gebouw is op vele punten aangepast en afgestemd op ons montessorionderwijs. We beschikken nu over een ruim documentatiecentrum, meerdere werkplekken waar kinderen individueel kunnen werken in en buiten de groep, een uitnodigende hoofdingang en een groen schoolplein met tuin dat deel uitmaakt van de leeromgeving.

1.2 Onderwijsrichting montessori

Montessorischool Apollo is een openbare school die werkt volgens de onderwijs- en opvoedingsprincipes van Maria Montessori. De kern van het montessorionderwijs is het scheppen van ruimte voor het kind, om zich optimaal te kunnen ontplooiën tot een harmonisch sociaal denkend mens. Over onze visie kunt u meer lezen in het volgende hoofdstuk.

Wij zijn erkend door de Nederlandse Montessori Vereniging ([NMV](#)). In april 2014 zijn wij opnieuw gevisiteerd door de NMV en is onze erkenning weer voor 3 jaar verlengd.

1.3 Identiteit openbaar

Onze school is een openbare basisschool en is dus voor iedereen toegankelijk ongeacht culturele, maatschappelijke of levensbeschouwelijke achtergrond.

De aandacht voor levensbeschouwelijke vorming is verweven in het onderwijs. Openbaar onderwijs wil zeggen dat de school niet vanuit een bepaalde geloofsovertuiging les geeft. Wel besteden we structureel en expliciet aandacht aan geestelijke stromingen. We zien een sterke relatie tussen levensbeschouwelijke vorming, sociaal-emotionele ontwikkeling (o.a. omgaan met de ander en de omgeving – ontwikkeling sociale vaardigheden), actief burgerschap en sociale cohesie. Als openbare school willen we een gemeenschap zijn waar kinderen elkaar kunnen ontmoeten en waar aandacht geschonken wordt aan waarden en normen als respectvol met elkaar omgaan en begrip leren opbrengen voor wat een ander ten diepste beweegt. In relatie met de leerlingenpopulatie besteedt de school beperkt aandacht aan specifieke feesten die gerelateerd kunnen worden aan een bepaalde levensbeschouwing.

1.4 Kenmerken van de ouders en omgeving

Montessorischool Apollo is gelegen in Leiden Zuidwest. De wijk bestaat voor het grootste deel uit flats. Er is een klein deel koopwoningen en een deel sociale woningbouw. De wijk is licht vergrijzend, wat consequenties heeft voor de instroom. Ouders van onze school komen hoofdzakelijk uit dezelfde wijk en aanliggende wijken als waar de school staat. Enkele ouders komen uit overige wijken en randgemeenten als Voorschoten, Wassenaar en Zoeterwoude. Dit laatste deel betreft ouders, die vooral bewust kiezen voor het montessorionderwijs. We zien een ontwikkeling van buurtschool naar meer een regio functie.

Door deze verschillende doelgroepen is het opleidingsniveau van de ouders ook divers. De verhouding autochtone – allochtone ouders is 75% - 25%. De populatie is daarmee een goede afspiegeling van de maatschappij. Door ouders wordt dit ook vaak als zodanig aangegeven. De ouderpopulatie laat directe gevolgen zien voor ons beleid m.b.t. actief burgerschap en sociale cohesie. Voor ouders is onze school ook een buurtschool waar ontmoeten centraal staat. Koffie ochtenden worden georganiseerd om elkaar te zien en te horen en zo te delen wat de vragen zijn. Ouderbetrokkenheid binnen de montessorischool zien wij ook als belangrijke voorwaarde, immers montessori onderwijs en montessori opvoeding gaan hand in hand waarbij zowel school als ouders verantwoordelijk zijn.

1.5 Kenmerken van de kinderen

Onze school wordt bezocht door 191 kinderen (stand van zaken 1-8-2015). Op basis van het aantal kinderen dat staat ingeschreven, bepaalt het ministerie hoeveel leid(st)ers de school krijgt voor het volgende schooljaar. Onze school behoort tot de middelgrote scholen. We zien we dat er in de toekomst weer sprake is van groei.

Het aantal gewogen kinderen bedraagt 7% en neemt af. Het aantal kinderen van ouders met een niet-Nederlandse herkomst blijft stabiel. Montessorischool Apollo begeleidt in het schooljaar 2015-2016 drie kinderen met een arrangement (voormalig rugzakje). Dit is een gemiddeld aantal op onze school.

Kinderen die onze school verlaten na groep 8 kenmerken zich door hun sociaal gerichte houding en hun zelfstandige werkaanpak. Zij hebben geleerd te plannen en verantwoordelijkheid te dragen voor hun gestelde leervragen. Zij hebben een goed gevulde rugzak waarin de basiselementen zitten voor een goede start op het voortgezet onderwijs. Wanneer de kinderen na groep 8 de school verlaten, hebben wij voldaan aan het aanbod van de kerndoelen en hebben de kinderen minimaal het gewenste referentieniveau behaald.

Onze kinderen hebben we samenhang in vakken laten inzien binnen ons kosmische educatie. We hebben ze verantwoordelijkheid gegeven voor het grote geheel waarvan zij deel uitmaken. *‘Door het kind naar een nieuwe wereld’* is hierbij een passende uitspraak van Maria Montessori.

2 Onze visie en missie

2.1 Visie Montessorischool Apollo

De visie van een school omschrijft waar een school voor staat, waar wij in geloven en van waaruit wij ons onderwijs vormgeven en uitvoeren. Op onze montessorischool wordt gewerkt volgens de ideeën van Maria Montessori, die zich haar leven lang heeft ingezet voor wat zij noemde de rechten van het kind. Ze bedoelde daarmee:

“De benodigde hulp bieden, waardoor het kind zich kan ontwikkelen tot een zelfstandige persoonlijkheid die verantwoordelijkheid kan en wil nemen voor zichzelf, zijn omgeving en de samenleving waarvan hij deel uitmaakt”.

Dr. Maria Montessori

Montessorischool Apollo is een school die actief zoekt naar het potentieel van kinderen en voor elk kind individueel, maximale ontwikkeling stimuleert. Daarbij wordt uitgegaan van de ontwikkelingsfase waarin elk kind zich individueel op een bepaald moment bevindt. Kinderen zijn van nature nieuwsgierig en leergierig en kunnen heel goed eigenaar zijn van hun leerproces.

Maria Montessori keek naar het kind en maakte geen methode waarnaar het kind zich moest voegen, maar de methode voegde zich naar het kind. Uitgaande van de oorspronkelijke inspiratie in het werk van Maria Montessori is onze school en het onderwijs dat haar naam draagt voortdurend in ontwikkeling. Montessorischool Apollo zet in op hedendaags montessorionderwijs en verbindt de nieuwste inzichten die wetenschappelijk onderbouwd zijn, met haar praktijk.

2.2 Missie Montessorischool Apollo

Op Montessorischool Apollo staat het kind in al zijn eigenheid centraal (uniciteit). Als leid(st)er dagen we het kind uit het beste in zichzelf naar boven te halen. Wij versterken hun denk- en menskracht door hen verantwoordelijkheid en een onderzoekende houding bij te brengen. Het gaat daarbij om de volledige ontplooiing en ontwikkeling van het kind. Montessorischool Apollo biedt een uitdagend aanbod voor de emotionele, morele, sociale, culturele en cognitieve ontwikkeling van kinderen. Wij stellen ons tot doel een lerende organisatie te zijn. Dat betekent dat we leren met elkaar en van elkaar: kinderen, leid(st)ers en directie. Het team is kritisch op zijn eigen handelen en reflecteert daar procesmatig op.

Montessorischool Apollo streeft voor haar kinderen de volgende doelen na:

- het verwerven van de bekwaamheid om in het dagelijkse, sociale en maatschappelijke leven te kunnen functioneren;
- ontwikkeling van bewustzijn, identiteit, zelfrespect en wil (samen de persoonlijkheid);
- een persoonlijke, creatieve, onafhankelijk en verantwoordelijke rol te leren vervullen in de samenleving van nu en morgen met de onderzoekende houding als basis.

*“Wij moeten met al onze kennis, inzicht en vernuft het kind tegemoet treden om het te inspireren tot een houding van nieuwsgierigheid en betrokkenheid.
Dat te organiseren is de wezenlijke opdracht van de school”*

Dr. Maria Montessori

2.3 Kernwaarden en leidende principes

Als school gaan we ervan uit dat alle kwaliteiten al in een kind aanwezig zijn, maar erop wachten om ontwikkeld te worden. Montessorischool Apollo stimuleert een onderzoekende houding. Het pedagogische en didactisch concept van Maria Montessori is erop gericht kinderen op te voeden tot wereldburgers die zich verantwoordelijk tonen voor de samenleving waar je deel van uit maakt. Montessorischool Apollo streeft ernaar kinderen optimale ontwikkelkansen te bieden die aansluiten bij hun talenten. De ouders zijn daarbij onze partner. Door de dialoog die hierdoor ontstaat, ontwikkelt het kind maximaal. Montessorischool Apollo stimuleert een onderzoekende houding. Opvoeding en onderwijs moeten investeren in mensen en in de toekomstige samenleving die deze mensen zullen vormen, waarbij rekening wordt gehouden met de mogelijkheden van ieder kind/jongere. De visie van

Maria Montessori is erop gericht kinderen op te voeden tot wereldburgers die zich verantwoordelijk tonen voor de samenleving waar je deel van uit maakt.

2.3.1 De kernwaarden

- Vertrouwen: vanuit vertrouwen in ieders kunnen, stimuleren we ontwikkeling van zowel het kind als ook de volwassene. Vanuit vertrouwen kan het kind ontdekken, onderzoeken en ontwerpen. Zo komt een kind tot leren, werken en leven.
- Kwaliteit: we bieden kwalitatief en eigentijds montessori onderwijs dat kinderen voorbereidt op de eisen van de snel veranderende samenleving waar zij deel van uit maken. De nadruk ligt op het ontwikkelen van vaardigheden die hen voorbereiden op hun rol als burger van de toekomst. Deze vaardigheden zijn o.a.: samenwerken, kritisch denken, communiceren, creativiteit en probleemoplossend vermogen.
- Verbinding: we voelen en tonen ons verbonden met elkaar en nemen daarin onze verantwoordelijkheid: voor ons denken en handelen in de samenleving waar we onderdeel van zijn. We staan als school in verbinding met de regio, de wijk, de ouder en het kind. De kracht van ons onderwijs ligt in de wisselwerking van ouder, kind en de leid(st)er.

2.3.2 Leidende principes

Voor de komende vier jaar is een aantal richtinggevende uitspraken van belang voor onze activiteiten en prioritering. Onze streefbeelden, ofwel leidende principes zijn:

- talentontwikkeling
- innovatie
- eigenaarschap

Deze passen binnen de leidende principes vanuit het bestuur van PROOLEiden en laten zien hoe wij werken.

De dynamiek tussen kinderen van verschillende leeftijden en de dynamiek van het team dat mét en van elkaar leert, is één van de grootste krachten van Montessorischool Apollo.

3 Onderwijskundig concept

3.1 Maria Montessori

Maria Montessori leefde van 1870 tot 1952. Zij werd geboren in de provincie Ancona in Italië. Ze had veel interesse in wetenschap en techniek en gaf op haar 12e jaar aan een technische studie te willen gaan volgen. In die tijd was dat voor een vrouw echter niet mogelijk en zo koos zij dan voor een studie medicijnen. Zij promoveerde in 1896 en was de eerste vrouwelijke arts in Italië. Verder studeerde zij nog wiskunde, filosofie en antropologie. Zij ging aan het werk met kinderen en richtte zich hierbij naast de medische kant ook sterk op het gedrag en de ontwikkeling. In die jaren vormde zij haar ideeën over begeleiding van kinderen naar volwassenheid. De ontwikkeling naar zelfstandigheid was volgens haar een zeer belangrijk doel. Door zorgvuldige observatie kwam zij tot het ontwikkelen van speciale materialen en methodieken. Hiermee bleek zij opzienbarende resultaten te behalen. In 1904 werd Maria Montessori benoemd tot hoogleraar antropologie aan de universiteit van Rome. Een kans om haar opvoedkundige ideeën en onderwijsmethode te beproeven kreeg zij in 1907. Zij aanvaardde toen de opdracht een kleuterschool te stichten in Rome. Zij noemde het 'Casa dei Bambini' (huis der kinderen). Hier legde zij zich verder toe op het ontwikkelen van materiaal en de nauwkeurige observaties. De school groeide uit tot een werkplaats waar de kinderen en de pedagogen veel leerden. De resultaten waren zo indrukwekkend dat het 'Casa dei Bambini' de belangstelling trok van vele opvoeders uit tal van landen. In 1912 breidde zij haar methode uit tot het lager onderwijs. Vanaf 1909 publiceerde Maria Montessori diverse artikelen en boeken en gaf ze cursussen over haar methode, visie en uitgangspunten. Ze hield ook lezingen in het buitenland. Dit droeg bij aan de verdere verspreiding van het montessorionderwijs over de hele wereld. Maria Montessori wijdde haar leven aan de uitbouw van haar wetenschappelijke visie op onderwijs en opvoeding.

3.2 Kernpunten van haar filosofie

Maria Montessori ging ervan uit, dat een kind van nature actief, leergierig en nieuwsgierig is. Het wil zijn omgeving graag leren kennen. De ontwikkeling van een kind staat in voortdurende wisselwerking met die omgeving. Volgens Maria Montessori verloopt de ontwikkeling van het kind volgens een vast en biologisch patroon. Het kruipt eerst voor het loopt, het brabbelt eerst voor het spreekt. De taak van de opvoeder is deze wetmatige ontwikkeling te observeren en te begeleiden indien dit nodig is. Ieder kind is een individu met een eigen aanleg en een eigen karakter, met als gevolg dat ieder kind de verschillende fasen van de ontwikkeling in eigen tempo doorloopt. Kinderen verschillen wezenlijk van volwassenen. Zij hebben hun eigen behoeften en activiteiten.

3.2.1 Gevoelige periode

Kenmerkend daarbij is wat Maria Montessori 'de gevoelige periode' noemt. Kinderen hebben in deze periode een grote ontvankelijkheid voor speciale onderwerpen of activiteiten. In deze periode kan een kind een maximum aan aandacht en inspanning opbrengen om bepaalde vaardigheden te leren. Wat een kind moeiteloos leert tijdens een gevoelige periode, kost in een andere ontwikkelingsfase vaak veel moeite en inspanning. Het montessorionderwijs is bij uitstek ontworpen om kinderen hun eigen mogelijkheden en hun eigen tempo te leren ontdekken en ontplooien. Er ligt een sterke nadruk op de ontwikkeling naar zelfstandigheid van de kinderen.

3.2.2 Zelfstandigheid

Montessori was van mening dat aan alle energie van het groot worden een onbewuste doelgerichtheid ten grondslag ligt: het kind wil groot worden. De uitspraak 'Help mij het zelf te doen' vervat dan ook de kern van het montessorionderwijs en de montessorioopvoeding.

Zich bevrijden uit een toestand van afhankelijkheid en steeds zelfstandiger worden is voor elk kind een levenstaak van de eerste orde. Het proces van 'groot' worden moet het kind zelf volbrengen; niemand kan dat voor hem doen. Daarom is het volgens Montessori zo belangrijk dat het kind de vrijheid krijgt om

zijn omgeving te ontdekken en de dingen zélf te doen die het zélf ook kan. Het kind heeft daarbij de hulp van de volwassenen in zijn/haar omgeving nodig.

3.2.3 *Vrijheid*

Volwassenen kunnen het kind helpen door goed te kijken naar het kind; goed te kijken naar wat het onderneemt en waar het behoefte aan heeft. Zij kunnen het kind hulp bieden door goede voorwaarden voor ontwikkeling te scheppen. Montessori vindt het van belang dat de volwassenen in dit geheel oog krijgen voor de eigenheid van het kind, om het kind behoedzaam en liefdevol op weg te kunnen helpen naar een volledige ontplooiing van de persoonlijkheid.

Zij vervatte de taak van de volwassene in de volgende woorden: ‘prikkel tot leven, maar vrij laten in ontwikkeling’.

4 Pijlers van ons onderwijs

4.1 Pedagogisch handelen

Wij hechten veel waarde aan een positieve en motiverende leid(st)er. Ten aanzien van het pedagogisch klimaat is in het montessorionderwijs uitgangspunt dat de relatie tussen leid(st)ers en kinderen gebaseerd is op wederzijdse betrokkenheid, vertrouwen en respect. Het klimaat komt in het bijzonder voort uit het handelen van de leid(st)er en medekinderen en garandeert dat het kind zich begrepen voelt in gevoelens en denken, zich veilig voelt om fouten te maken en in discussie te gaan. Kinderen en leid(st)ers scheppen een klimaat waarin kinderen in vrijheid en zelfstandigheid kunnen leren. Het klimaat maakt ook dat het kind zodanig vertrouwt dat deze in het onderwijsleerproces een aantal didactische functies kan vervullen om kinderen in het leerproces te helpen en dat de leid(st)er het kind verantwoording kan vragen van diens handelen.

Onze leid(st)ers zijn van cruciaal belang. Zij hebben de vormende taak om hun kinderen op te voeden tot goede burgers. We vinden het belangrijk, dat kinderen goed met zichzelf en met anderen kunnen omgaan. Leid(st)ers creëren daartoe een veilig en gestructureerd klimaat waarin kinderen zich gewaardeerd en gerespecteerd voelen. Kernwoorden zijn: relatie, competentie en autonomie. Als school hechten we er heel veel waarde aan dat kinderen zich kunnen ontwikkelen in goede harmonie en een gezonde leefomgeving.

Binnen ons pedagogisch klimaat hebben we dan ook een aantal aandachtspunten:

- Kinderen hebben behoefte aan gezonde voeding, frisse lucht en een evenwichtige afwisseling tussen inspanning, ontspanning en rust.
- Kinderen hebben behoefte aan vertrouwen en acceptatie binnen hun sociale relaties. Dit geldt voor de relaties tussen kinderen onderling, maar ook tussen kind en volwassene. Het is dus belangrijk dat er een veilige en vriendelijke sfeer heerst op school.
- Kinderen hebben behoefte aan uitdaging binnen het onderwijs, creativiteit en groei in verantwoordelijkheidsgevoel.

Daarom is het belangrijk dat het onderwijs de kinderen uitdaagt en de kans geeft nieuwe dingen te ontdekken.

4.1.1 Rust

Om goed en geconcentreerd te kunnen werken, dient er rust in het groepslokaal en in de gangen te zijn. Bij elke activiteit die kinderen doen, wordt ze geleerd dit stil en rustig te doen. Als kinderen gemotiveerd bezig zijn, ontstaat vanzelf innerlijke rust; kinderen leren zo dat rust belangrijk is.

4.1.2 Vrijheid in gebondenheid

Dagelijks wordt er tijdens het werken in de groep tegemoetgekomen aan de spontane belangstelling, doordat de kinderen hun eigen werk kunnen kiezen. In principe bepalen kinderen zelf wanneer en hoelang ze met bepaald werk bezig willen zijn. In een montessorischol spreekt men van vrijheid in gebondenheid. Dit betekent dat een kind vrij is in het maken van een werkkeuze binnen gestelde kaders van individuele- en groepstaken. Kaders spelen een belangrijke rol in de dagelijkse praktijk.

Montessori zei daarover het volgende:

“De vrijheid van het leven heeft steeds bepaalde grenzen en binnen deze grenzen kan het leven zich ontwikkelen. Juist het stellen van grenzen maakt de volle ontplooiing van het leven mogelijk. In de chaos der onbeperkteid kan niets bestaan.”

4.2 Didactisch handelen

Basis voor het handelen van de leid(st)er is het vaststellen van hetgeen het kind nodig heeft voor de eigen ontwikkeling. Dat gebeurt door observeren en, in het bijzonder bij oudere kinderen, in het diagnostische gesprek en gezamenlijke reflectie. Die reflectie richt zich zowel op het handelen van het kind als op de samenwerking tussen kind en leid(st)er. Het montessorionderwijs maakt ook gebruik van andere diagnostische middelen zoals leerlingvolgsystemen en toetsen. De opbouw van leerlingenactiviteiten zorgt ervoor dat stapsgewijs de verantwoordelijkheid van het kind wordt vergroot,

aangepast aan zijn of haar ontwikkelingsfase met bijzondere aandacht voor het dragen van verantwoordelijkheid voor het leren, het 'leren leren' en leren kiezen. Er wordt in de klas gewerkt in diverse groeperingsvormen van individueel tot klassikaal, waarbij op jonge leeftijd het individueel werk overheerst. Naarmate kinderen ouder worden komt er meer nadruk op de kleine groep. Er is ook ruimte voor klassikale discussies en presentaties. De didactische organisatie en de begeleiding zijn zodanig dat de kinderen denk- en doevardigheden moeten kiezen en gebruiken. De kinderen worden steeds geconfronteerd met de stijl en methoden van hun eigen handelen. De leid(st)er begeleidt het handelen van de leerling gericht op overdracht van verantwoordelijkheid.

4.3 Werkvormen

Binnen de klassenorganisatie kennen we een aantal manieren van werken:

- Individuele les tijdens vrij werken; de leid(st)er geeft individuele lesjes, waaronder materiaallesses.
- Ontwikkelingsles; dit zijn vaak lessen met een wereld oriënterend karakter.
- Algemene les; dit zijn vaak groepslessen, bijvoorbeeld taal of begrijpend lezen.

4.3.1 Individuele les tijdens vrij werken

De leid(st)er loopt rond in de groep en begeleidt de kinderen indien nodig bij het kiezen van het werk. Een kind krijgt de vrijheid die het aankan om werk te kiezen aansluitend bij zijn/haar belevingswereld en niveau. De leid(st)er geeft, indien nodig, een lesje behorend bij het gekozen werk. Met individuele lessen stimuleert en begeleidt de leid(st)er het leerproces van ieder kind individueel. Het kind wordt aangemoedigd om het niveau te behalen dat voor hem of haar haalbaar is. Steeds worden er wegen gezocht om het kind daartoe innerlijk te motiveren. De beoordeling en de bespreking van de werkzaamheden van het kind vinden plaats in het licht van de mogelijkheden van ieder kind individueel. Het proces begeleiden en vooruit kijken samen met het kind geeft meer ondersteuning en veiligheid in het leerproces. We gaan van 'nakijken' naar 'voorkijken'.

De zelfstandigheid van het kind wordt door deze manier van begeleiden bevorderd en verder ontwikkeld. Een groot gedeelte van de dag werken de kinderen individueel of in groepjes. De kinderen helpen elkaar met hun werk. Doordat er gewerkt wordt in heterogene groepen, schuift ieder kind op van 'geholpen worden' naar 'zelf kunnen' en 'anderen helpen'.

4.3.2 Ontwikkelingsles

Dit zijn lessen met een inleiding, kern en afsluiting over afgebakende onderwerpen, vaak met een wereld oriënterend karakter. Het zijn lessen die gedurende een periode aan de hele groep gegeven worden. In de verwerking wordt gedifferentieerd.

4.3.3 Algemene les

Dit zijn vaak methodegebonden lessen die gegeven worden aan een groep kinderen die op hetzelfde niveau werken (bijv. lezen, spelling, rekenen).

4.4 Montessorikindvolgsysteem observeren en registreren

De leid(st)er leert een kind door observatie goed kennen. Zij stimuleert de kinderen en voorziet in hun onderwijsbehoeften. De leid(st)er observeert of de keuze die het kind maakt in redelijke verhouding staat tot de mogelijkheden van het kind. De kinderen worden ook gestimuleerd om door te zetten en hogere eisen aan zichzelf te stellen. De leid(st)er heeft hierbij een belangrijke begeleidende en stimulerende taak. De houding is proactief: door tijdig te signaleren en indien nodig in te grijpen wordt niet alleen achterstand voorkomen, maar vooral het maximale uit een kind gehaald.

Onderwerpen van observatie kunnen zijn:

- het gedrag;
- reactie op aanwijzing of correctie;
- het werk van het kind;
- de lichamelijke ontwikkeling.

Door de observatie middels signaleringen vast te leggen in een compleet registratiesysteem kan de leid(st)er de dagelijkse vorderingen bijhouden. Bovendien biedt de registratie een controlemogelijkheid op een evenwichtige ontwikkeling. Het registreren, dat wil zeggen het bijhouden van de activiteiten en vorderingen van het kind, is een zeer belangrijk onderdeel van de onderwijsorganisatie. Registratie is de basis van de ontwikkeling van het kind. De leid(st)er houdt dagelijks bij welke activiteiten een kind heeft gedaan, maar ook hoe die activiteiten zijn uitgevoerd. Het leid(st)er handelen is gericht op het voorkomen van problemen. Door te signaleren, te begeleiden en te evalueren krijgt de leid(st)er een compleet beeld van het kind. Montessorischool Apollo gebruikt voor haar signaleringen en besluit van actie in begeleiding het montessorikindvolgsysteem (MKVS). Hierin worden alle ontwikkelingsgebieden van de kinderen gevolgd. Meer over het MKVS kunt u lezen in de ouderfolder, bijlage van deze schoolgids.

4.5 Rondemodel en lusmodel

Om goed te observeren en de juiste beslissingen te nemen gebruiken we het rondemodel. Er zijn 2 soorten ronden: de grote ronde en de kleine ronde. In beide gevallen beweegt de leid(st)er zich door de groep kinderen en observeert, signaleert en noteert in het MKVS wat er gebeurt.

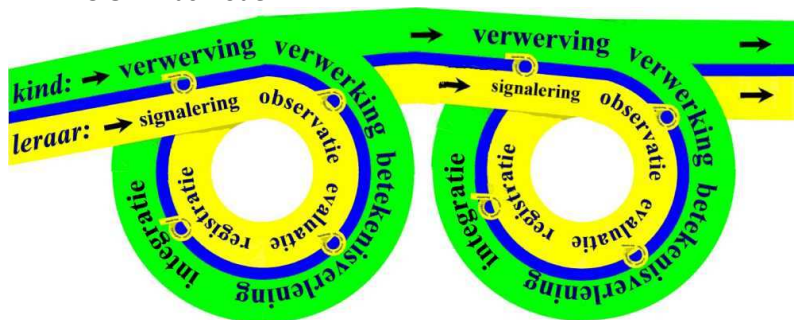
4.5.1 Grote ronde

Bij een grote ronde gaat de leid(st)er bij alle kinderen langs en is het doel dat alle kinderen gericht aan het werk zijn. De leid(st)er controleert of de omgeving van het kind zo is, dat het zelfstandig aan het werk kan blijven en geeft korte instructies indien een kind vastloopt. Tijdens deze ronde ziet een leid(st)er veel. Aan het eind van een grote ronde beslist de leid(st)er welke kinderen in de kleine ronde begeleiding nodig hebben.

4.5.2 Kleine ronde

Na de grote ronde start de kleine ronde. De leid(st)er gaat alleen bij kinderen langs die begeleiding nodig hebben. Hierbij kan het zijn dat de leid(st)er beter wil kijken (observeren), een vraag wil stellen (evalueren), een lesje wil geven (begeleiden), of beslist kiest om af te wachten. Welke beslissing de leid(st)er neemt, is afhankelijk van waar het kind zich in het lusmodel bevindt.

4.5.3 Lusmodel

Legenda:

- Lusbeweging van het kind
- Interactie tussen leraar en kind
- Afstemmende activiteit van de leraar

Het 'lusmodel' toont leermomenten van kinderen en begeleidingsmomenten van leraren in een cyclische opeenvolging. Het model is een hulpmiddel voor de leid(st)er om het kind bij het (vrije)werken planmatig te begeleiden.

De verwerving en verwerking van de leerstof door een kind volgt een lusbeweging. De leid(st)er volgt deze beweging en stemt het handelen af op de activiteit van het kind. Tijdens het leren is het kind informatie/kennis aan het verwerven, geoefende stof aan het verwerken, probeert het betekenis te verlenen aan wat er geleerd is en nieuw geleerde vaardigheden te integreren in zijn beleveniswereld.

5 Inhoud van ons onderwijs

Op onze school gebruiken we de montessorimaterialen en daar waar nodig onderdelen uit eigentijdse methodes. Het gehele aanbod per vakgebied is op een zodanige manier ingericht dat het voldoet aan de kerndoelen. Voor de toetsing van de leerstof maken we gebruik van observatietechnieken, reflectiegesprekken, methodeonafhankelijke en methodegebonden toetsen.

We bieden een rijk gevarieerde voorbereide omgeving waar verschillende leeractiviteiten mogelijk zijn. We zetten in op de talentontwikkeling van ieder kind.

Het werken aan de vaardigheden voor de toekomst: 21st century skills met focus op samenwerken, ICT gebruik en probleemoplossend denken zien wij als een basis binnen ons onderwijsaanbod.

5.1 Ontwikkelingsgebieden

De omgeving van de kinderen is zo ingericht dat een zo breed mogelijke ontwikkeling door eigen activiteiten mogelijk is. Wij onderscheiden de volgende domeinen in de ontwikkeling van kinderen:

- perioden van groei (ontwikkeling van de persoonlijkheid)
- waarneming
- motoriek
- taal en lezen
- rekenen en wiskunde (waaronder geometrie en techniek)
- kennisgebieden (ook wel kosmisch onderwijs genoemd)
- expressie (waaronder cultuureducatie)

Onze wijze van onderwijs geven, zorgt ervoor dat kinderen een ononderbroken ontwikkelingsproces kunnen doorlopen. In de verschillende, elkaar opvolgende fasen, is veel aandacht voor het ontwikkelen van basisvaardigheden (rekenen, taal en lezen). Daarnaast zijn voor ons het omgaan met elkaar, samenwerken en verantwoordelijkheid dragen, je gevoelens uiten, creatief denken en een zelfstandige werkhouding ontwikkelen evenzeer belangrijke leerdoelen voor ieder kind. Het al op vroege leeftijd stimuleren van kennisverwerving en verwondering over de kosmos waar wij allen een deel van zijn en verantwoordelijk voor zijn, kenmerkt ons als echte montessorischool. Hieraan wordt dan ook veel aandacht besteed. Ons onderwijs voldoet aan de wettelijke eisen die door het ministerie gesteld worden.

5.2 Ontwikkelingsmateriaal

Het door Maria Montessori ontwikkelde materiaal werd door haar ontwikkelingsmateriaal genoemd. De kinderen werken met behulp van het materiaal aan hun eigen ontwikkeling. Het materiaal vormt een belangrijk onderdeel van de 'vorbereide omgeving'. Het materiaal dient als hulpmiddel voor kind en leid(st)er. De kinderen ervaren dat een handeling gevolgd wordt door inzicht en kennis. Het kind kan zelf bepalen of het materiaal nodig heeft. Montessori's bekende zegswijze 'Help mij het zelf te doen' illustreert de functie van het materiaal. Montessorimateriaal moet aan bepaalde eisen voldoen om montessorimateriaal te mogen heten. Deze eisen zijn onder meer dat het materiaal er aantrekkelijk uit ziet, dat het een zelf controlerend karakter heeft en dat het de mogelijkheid biedt het kind steeds ingewikkeldere handelingen te laten verrichten. Datgene waar het materiaal de aandacht op vestigt moet duidelijk naar voren komen; dit wordt ook wel 'de isolatie van de eigenschap' genoemd. Mede door het gebruik van het materiaal, verwerven de kinderen in de loop van hun ontwikkeling een grote mate van zelfstandigheid.

5.3 Vakgebieden

5.3.1 Lezen en Taal

Taalonderwijs is van belang omdat de rol van taal bij het verwerven van inhoud en vaardigheden in alle leergebieden (en de transfer daartussen) evident is. Daarnaast heeft taal een sociale functie.

Mondelinge taal

De kinderen leren:

- Informatie te verwerven uit gesproken taal en deze weer te geven.
- Discussies voeren, vragen en geven van info en leren uitdrukken.
- Reageren met argumenten, beoordelen in verschillende soorten gesprekken.

Onze school werkt volgens de uitgangspunten van Maria Montessori. Hierbij komen het spreken en het actief luisteren ruim aanbod. Door de heterogene groepssamenstelling worden kinderen gestimuleerd elkaar te helpen en ervaringen uit te wisselen. In alle groepen worden groeps- of kringgesprekken en leergesprekken gehouden. Daarnaast wordt op jonge leeftijd met boekbesprekingen en spreekbeurten begonnen. De ontwikkeling van de mondelinge taalvaardigheid krijgt blijvende aandacht. Uitbreiding van de woordenschat, aandacht voor taal en denken, toepassen van luisterstrategieën, voorlezen en vertellen: het zijn activiteiten die de mondelinge taalvaardigheid verder ontwikkelen, maar daarnaast voorwaardelijk zijn voor het schriftelijke domein.

Schriftelijke taal

De schriftelijke taalvaardigheid neemt een belangrijke plaats in. 'Geletterdheid' veronderstelt meer dan alleen de techniek van lezen en schrijven. Ook inzicht in de maatschappelijke functie ervan en een positieve attitude maken er deel van uit.

De kinderen leren:

- Informatie uit informatieve teksten of teksten met instructies te halen.
- Teksten te schrijven naar vorm en inhoud met een bepaald doel.
- Informatie te leren en meningen te ordenen bij teksten en bronnen.
- Informatie en meningen vergelijken in verschillende teksten.
- Informatie en meningen ordenen bij schrijven, ook aandacht aan de tekst zelf.
- Plezier te hebben in lezen en schrijven.

Op Montessorischol Apollo beginnen kinderen, die daar aan toe zijn, al in de onderbouw met het leesproces door met de schuurpapier letters aan het werk te gaan. Wanneer een kind ongeveer zeven letters actief kan benoemen start de leid(st)er met het neerleggen van korte klankzuivere woorden m.b.v. de letterdozen. In alle groepen is een taalkast aanwezig waar kinderen zelf kunnen kiezen uit een breed en gevarieerd aanbod van taal en leeswerkjes. Met alle materialen kan op diverse niveaus worden geoefend. We streven ernaar dat ieder kind de ingezette individuele (optimale) ontwikkelingslijn volgt. Dit wordt gewaarborgd in het MKVS, verdiept m.b.v. de montessoritaalmaterialen en de montessoritaalsets en ondersteund d.m.v. groepslessen. Deze basis wordt aangevuld met een aantal methodes die onze montessoriwerkwijze verrijken. Zo werken we in de middenbouw met de aanvankelijk leesmethode 'Veilig Leren Lezen', om de leesontwikkeling goed te kunnen monitoren. Vanaf groep vier wordt voor begrijpend lezen gewerkt met Nieuwsbegrip XL. Dit is een digitale methode voor begrijpend lezen die iedere week met actuele thema's werkt. Vanaf de start in de middenbouw wordt er niveau gelezen in kleine groepjes van een of twee kinderen, onder begeleiding. Het leesplezier van de kinderen wordt bevorderd door het documentatiecentrum wat aanwezig is in school, de klassenbibliotheken en de biebbus die iedere zes weken voor de deur stopt. Daarnaast lezen we in alle groepen voor en nemen we als school deel aan jaarlijks terugkerende evenementen als 'de Kinderboekenweek' en 'de Nationale voorleesweek'. Bij tutorlezen en de verteltassen leren kinderen van elkaar en met elkaar.

Een verteltas is een kleurige tas met daarin een mooi lees- of prentenboek over een bepaald onderwerp. Verder zitten er in de tas diverse andere materialen (infoboekjes, poppen, spelletjes enz.) om het onderwerp uit te werken.

Om zelf uw kind zo goed mogelijk te helpen is het belangrijk dat u uw kind elke dag voorleest, veel samen oefent en het lid laat worden van de bibliotheek.

Taalbeschouwing, waaronder strategieën

Onder taalbeschouwing wordt verstaan het reflecteren over vormkenmerken van taal, betekeniskenmerken van taal en gebruikskkenmerken van taal.

De kinderen leren:

- Strategieën bij mondeling en schriftelijk taalonderwijs te gebruiken, beoordelen, etc.
- Regels voor spelling en grammatica.
- Woordenschat voor het basisonderwijs.

Naast de montessoritaaldozen, de taalset en andere werkjes uit in de taalkast, wordt in de bovenbouw gewerkt met onderdelen uit de taalmethode 'Taal in Beeld'. Voor het leren spellen gebruiken we vanaf groep vier 'Spelling in Beeld'.

5.3.2 Rekenen

Rekenen en wiskunde vinden we belangrijke ontwikkelingsgebieden. Tijdens de werkperiode, plant de leid(st)er momenten waarop we expliciet aandacht besteden aan rekenen en wiskunde en aan het automatiseren van het geleerde. Het montessorimateriaal voor rekenen geeft het kind de gelegenheid meerdere zintuigen in te zetten om te leren rekenen. Dit concrete materiaal is vooral erg belangrijk in de onderbouw. In midden- en bovenbouw maken we, naast het montessorimateriaal, gebruik van de methode Rekenrijk. De manier waarop we deze methode gebruiken, is speciaal ontwikkeld voor het montessorionderwijs, zodat het montessorimateriaal altijd het uitgangspunt blijft. Rekenrijk wordt ingezet voor het aanleren van rekenkundige strategieën, extra inoefenen en het vergroten van het wiskundig inzicht. Daarnaast maken we gebruik van de software en rekenspellen voor het inslijpen en borgen van de basisrekenvaardigheden. Ook is er herhalings- en verrijkingsstof aanwezig.

5.3.3 Kosmisch onderwijs

Kosmische opvoeding en onderwijs (KOO) – Oriëntatie op jezelf en de wereld. Oriëntatie op jezelf en de wereld bevat de volgende onderdelen: mens en samenleving, natuur en techniek, ruimte en tijd. Wij spreken liever van dit specifieke Montessoriaanse begrip KOO: eigenlijk is kosmisch alles wat er zich in de wereld bevindt: de samenhang in de wereld, de ordening van het geheel, de kleine onderdelen van het geheel die weer een geheel vormen en de mens is een schakel in het totaal. Maria Montessori wilde graag dat de kinderen een bijdrage leveren aan de wereld waarin zij leven. Zij gaf één van haar boeken de titel: 'Door het kind naar een nieuwe wereld'. Binnen kosmische opvoeding en onderwijs gaat het erom de kinderen verbanden te laten zien en de schijnbaar chaotische wereld waarvan zij deel uit maken voor kinderen ordelijk te maken. Het doel is de kinderen de ordeningen die er zijn te leren vinden en helder uit te leggen, waarbij zij zelf telkens hun opgedane kennis toetsen: klopt het wat ik denk en doe? Wat doe ik wel en wat doe ik niet? Kennis maakt namelijk verantwoordelijk. Tijdlijnen over de ontwikkeling van de aarde, het leven, van jezelf, van de beschavingen etc. zijn daarbij belangrijke pijlers: dat geeft kinderen overzicht. Schrijven, lezen en rekenen zijn daarmee middelen om de wereld beter te leren te begrijpen.

Bij alle vakken worden de kinderen wegwijs gemaakt in het documentatiecentrum van de school, waar zij ook materialen kunnen vinden. Daarnaast maken de kinderen gebruik van het internet. Vanaf de middenbouw maken de kinderen werkstukken over onderwerpen van uiteenlopende aard. De gemaakte werkstukken worden besproken, waarbij in de bovenbouw vaardigheden ontwikkeld worden als: het maken van uittreksels, het maken van een schematische opzet met kernwoorden en het kunnen stellen van juiste vragen die door onderzoek worden beantwoord e.d. De ICT vaardigheden door de inzet van computers en digitale media stimuleren we optimaal. Het samenwerken en het stellen van vragen, oplossingen bedenken en kunnen reflecteren zien wij als vaardigheden die in ons dagelijks handelen met de kinderen voorkomen.

Het stimuleren van de onderzoekende houding van het kind is een kenmerk van het montessori onderwijs en sluit uitstekend aan bij de 21st Century Skills.

5.3.4 Natuuronderwijs

Onze school heeft een prachtige (school)tuin en een groen schoolplein. Daar wordt veel gebruik van gemaakt onder schooltijd, maar ook na schooltijd. Onder schooltijd krijgen de kinderen les in tuinieren, leren ze over planten en diertjes en de relaties daartussen en worden er buitenlessen gegeven.

Op avonden en zaterdagen komen de kinderen met hun ouders helpen om de tuin te onderhouden. Het afgelopen en komend jaar doen wij mee aan het universitair onderzoek 'de leerkracht van groene schoolpleinen'.

5.3.5 *Godsdienstig- en humanistisch vormingsonderwijs*

De school biedt, naast hetgeen bij ons kosmische educatie aan de orde komt, de mogelijkheid godsdienstlessen en/of humanistisch vormingsonderwijs te volgen, als ouders daarom vragen. Als uit een behoeftepeiling, die jaarlijks uitgezet wordt onder de ouders van onze bovenbouwkinderen, blijkt dat ouders deze lessen wensen, heeft de school een makelaarsrol. Een minimale groepsgrootte van 7 kinderen is vereist om met een groep van start te gaan.

5.3.6 *Bewegingsonderwijs*

Op onze school hechten we veel belang aan lichamelijke opvoeding, opvoeding is wat ons betreft een zaak van hoofd, hart en handen. Daarnaast vinden we het vak belangrijk vanuit het sociale aspect: leren bewegen doe je altijd samen. We hanteren het curriculum basislessen bewegingsonderwijs. In de onderbouw is bewegen een dagelijkse terugkerende activiteit. Bij goed weer buiten, bij minder weer binnen in de speelzaal. Daar wordt ook het montessoriaanse lesaspect streeplopen aangeboden. Dit onderdeel bevordert de concentratie, de wilsontwikkeling, het motorisch evenwicht. Maria Montessori heeft deze specifieke werkvorm vanuit haar bezoeken uit India overgedragen en wij zien dit als een meerwaarde van ons onderwijs. In de midden- en bovenbouw is er twee maal in de week bewegingsonderwijs in de gymzaal aan de Bachstraat. Thuis op Straat (TOS) verzorgt regelmatig clinics tijdens de gymlessen waarin de kinderen kennis maken met verschillende takken van sport.

Daarnaast is er op ons groene schoolplein meer dan voldoende gelegenheid om alle aangeboden bewegingstechnieken te oefenen tijdens het buitenspelen.

5.3.7 *ICT-onderwijs (Informatie- en CommunicatieTechnologie)*

ICT neemt in ons onderwijs een steeds belangrijkere plaats in. De maatschappij van nu vraagt van onze leerlingen ICT-kennis en -vaardigheden, daarom leren we onze leerlingen planmatig om te gaan met ICT-middelen. De leraren gebruiken ICT in hun lessen en borgen, dat de leerlingen aan de slag (kunnen) gaan met de computer(s), de ICT-programma's en de bijbehorende software.

De digiborden, die in elk lokaal hangen, zijn een verrijking van het onderwijs. In het afgelopen jaar zijn alle digiborden vervangen door touchscreens, die op een verrijdbare en in hoogte verstelbare steun staan. Dat maakt het gebruik door de leid(st)ers voor bijvoorbeeld de (groeps)lessen, maar ook voor de kinderen om er (individueel) mee werken nog beter inpasbaar. Ieder groep heeft daarnaast nog de beschikking over minimaal twee computers voor de kinderen en enkele laptops. Naast software ter ondersteuning van een aantal methodes, is er ook gekozen voor op zichzelf staande programma's, die kinderen vaak spelenderwijs verder brengen qua kennis, inzicht en vaardigheden. Dit proces wordt begeleid door de leid(st)ers. Binnen de meerjarenbegroting is een specifiek onderdeel voor ICT aanwezig waarin het beheer en de uitbreiding van de hardware beschreven staat.

Montessorischool Apollo beschikt over een eigen website. Directe informatie over school is voor ouders en kinderen te verkrijgen via deze website: www.montessorischoolapollo.nl en via www.montessorischoolapollo.schoudercom.nl het communicatiemiddel tussen school en ouders.

5.3.8 *Burgerschap en sociale integratie*

Kinderen groeien op in een steeds complexere, pluriforme maatschappij. Onze school vindt het van belang om haar leerlingen op een goede manier hierop voor te bereiden. Kinderen maken ook nu al deel uit van de samenleving. Allereerst is kennis van belang, maar daar blijft het wat ons betreft niet bij. Vanuit onze openbare identiteit vinden wij het belangrijk dat kinderen op een bewuste manier in het leven staan, waarbij ze niet alleen respect hebben voor anderen, maar ook naar anderen omzien. In de school leren wij kinderen daarom goed samen te leven en samen te werken met anderen. Wij willen kinderen brede kennis over en

verantwoordelijkheidsbesef meegeven voor de samenleving. Gezien de populatie van onze school hebben wij te maken met veel verschillende culturen en geloven binnen onze openbare school. Uitdaging is om naast onze eigen identiteit, zoals beschreven in hoofdstuk 2, ruimte te laten voor de overige identiteiten die deze kinderen met zich mee brengen. Burgerschapsvorming brengt jonge burgers basiskennis, vaardigheden en houding bij die nodig zijn om een actieve rol te spelen in de eigen leefomgeving en in de samenleving. Democratie, participatie en identiteit zijn de drie burgerschapsdomeinen. Wij hebben op Montessorischool Apollo al delen hiervan impliciet in ons aanbod en werkwijze van burgerschap gerealiseerd. We oefenen democratische principes, kinderen hebben verantwoordelijkheden en we geven ze ruimte voor initiatieven. Het is van belang dat kinderen actief leren waarom waarden en normen noodzakelijk zijn als je met een heleboel mensen samenleeft. De school wil de kinderen begeleiden naar zelfstandigheid, verantwoordelijkheid, weerbaarheid en een eigen plaats in de samenleving als sociaal voelend mens. Dat is in ons hele onderwijs verweven. Kenmerkend in het montessorionderwijs is de uitdrukking 'vrijheid in gebondenheid'. Wij willen kinderen op een goede manier met vrijheid om laten gaan.

Daarbij moeten grenzen gesteld worden. Door klassengesprekken, samenwerken en overleg ervaren kinderen in het montessorionderwijs dat er verschillende meningen zijn, hoe je problemen bespreekbaar maakt en hoe je ze oplost. We leren respect en tolerantie en dat je dat ook van anderen mag verwachten. Zo leren kinderen rekening met anderen te houden. We hebben als school een belangrijke taak als het gaat om waarden en normen en zijn van mening dat ook de ouders hiermee serieus moeten omgaan. Dat betekent dat we van ouders vragen om deze door de school gehanteerde normen en waarden te ondersteunen.

5.3.9 Verkeersonderwijs

Voor groep 6 gebruiken we 'Op voeten en fietsen' en voor groep 7 'De Jeugdverkeerskrant' van 3VO (voorheen Veilig Verkeer Nederland). Verder wordt enkele keren per jaar praktische verkeerseducatie gegeven aan alle groepen. Die dag nemen de kinderen hun fiets mee naar school om op of buiten het schoolplein fietsvaardigheden te oefenen.

In april maken de 7e-groepers het landelijk verkeersexamen van 3VO. In mei volgt dan de regionale fietsproef, die wordt gehouden in de wijk Zuidwest. Als de kinderen beide onderdelen voldoende scoren, behalen ze het verkeersdiploma. Voor het theoriegedeelte bestaat de mogelijkheid voor een herkansing, voor het praktijkgedeelte niet. Voorafgaand aan het praktijkgedeelte worden de fietsen gekeurd. Alleen met een goedgekeurde fiets kunnen kinderen deelnemen aan het praktijkexamen.

5.4 Creatieve ontwikkeling

Het betreft hier de vakken tekenen, handvaardigheid, muziek, dans, drama en techniek. Hiervoor maken wij gebruik van de methode 'Moet je doen'.

Creativiteit moet niet gezien worden als louter een aspect van het denken: het is evenzeer een element van het handelen, van het nemen van besluiten en communiceren. Creativiteit is eigenlijk vooral een levenshouding. Iemand die creatief is, heeft de volgende eigenschappen in zich:

- oplossende geest
- origineel kunnen denken
- open staan voor indrukken
- accepteren van tegenslagen
- flexibel kunnen werken
- niet meteen een oordeel hebben
- keuzes kunnen maken

Creatief denken is een geheel van denkattitudes, denkvaardigheden, denktechnieken en denkprocessen die de kans op patroondoorbreking en door middel van het leggen van nieuwe verbindingen in onze hersenen vergroten.

De creativiteitsontwikkeling beperkt zich bij ons op school niet alleen tot de 'creatieve' vakken als muziek, tekenen en handvaardigheid. Ons streefdoel is de kinderen zó te begeleiden, dat zij zich in diverse situaties op een persoonlijke manier kunnen uiten.

Ook bij de vakken taal, rekenen en bewegingsonderwijs maakt creativiteitsontwikkeling deel uit van onze aanpak. Bij het houden van een voordracht, het schrijven van een opstel of het maken van een gedicht is er oog voor het creatief gebruiken van onze taal en het ontwikkelen van een eigen stijl. Bij ons reken-wiskundeonderwijs is het zoeken naar creatieve, 'eigen' oplossingen van de kinderen één van de pijlers van de didactiek.

In ons onderwijs zoeken we naar een goede balans tussen de aandacht voor de cognitieve (kennis) ontwikkeling en de sociaal/emotionele en creatieve ontwikkeling van de kinderen. Die balans vinden we door ons te richten op de volgende aspecten:

- We motiveren kinderen door aan te sluiten bij de leef- en belevingswereld van de kinderen.
- Tijdens onze lessen laten we kinderen meedenken en meedoen.
- We laten kinderen structureel terugkijken naar hun werk en/of gedrag. Leren door reflecteren.
- We stimuleren een zelfstandige werkhouding.
- We zorgen voor afwisselende werkvormen, waarin verschillende manieren van leren aan bod komen en kinderen zich betrokken voelen.
- We stimuleren eigen initiatief en creativiteit van kinderen.

Bij dit alles zorgen we voor een plezierig pedagogisch klimaat waarin kernwoorden als regels, acceptatie, respect, verantwoordelijkheid, discipline, stimuleren en uitdagen van belang zijn. Met deze impuls van ons onderwijs m.b.t. creativiteit willen wij tegemoet komen aan het vermogen iets nieuws te scheppen door gebruik te maken van de eigen verbeeldingskracht. Op deze wijze komen we tegemoet aan onze visie dat iedereen min of meer creatief is.

Het gaat bij creativiteit om de wisselwerking tussen persoonlijke gedachten en de verschillende culturele contexten, ook bij kinderen. Door hier de nadruk te leggen, wordt het begrip tot de juiste proportie teruggebracht.

5.5 Sociale ontwikkeling

Een belangrijk aspect van de ontwikkeling is de sociale ontwikkeling. Het sociaal-emotionele welbevinden van de kinderen heeft veel invloed op hun totale functioneren. Wij zijn er van overtuigd, dat je de kinderen de sociale omgang niet kunt leren in een project, maar dat dit gebeurt door constant met de kinderen op een bepaalde manier bezig te zijn. Onze school besteedt daarom structureel en systematisch aandacht aan de sociaal-emotionele ontwikkeling van de kinderen. We doen dit omdat we onze kinderen willen opvoeden tot verantwoorde burgers. Ze moeten goed voor zichzelf kunnen zorgen en goed kunnen omgaan met de mensen en de wereld om hun heen (dichtbij en verder weg). Dit is van oudsher een krachtig onderdeel van het montessorionderwijs. Het is niet een apart stukje leerstof, maar de kinderen ontwikkelen zich op sociale wijze door de manier waarop wij met de kinderen omgaan. De ontwikkeling van de groep en de individuele kinderen wordt tijdens de groepsbespreking besproken (leerkracht en IB'er). In deze gesprekken worden ook mogelijke aanpakken voor een groep of voor een individueel kind besproken.

In de eerste maand van elk schooljaar is er de week van afspraken. In elke groep wordt in deze week extra aandacht besteed aan de schoolregels en aan groepsregels. Ook de afspraken tijdens het overblijven worden dan opgefrist. Door het jaar heen wordt regelmatig aandacht besteed aan omgang met elkaar en aan de gemaakte afspraken daarover. Kinderen worden actief betrokken bij het oplossen van conflicten en aangesproken op hun verantwoordelijkheid en zelfstandigheid. Het is belangrijk om hierbij vertrouwen in de kinderen te tonen.

5.6 Kunstzinnige vorming

Wij vinden het belangrijk dat onze kinderen zich oriënteren op kunstzinnige en culturele aspecten die een rol spelen in hun leefwereld. Dat zij kennis verwerven van de actuele kunstzinnige en culturele diversiteit en dat ze die leren begrijpen en waarderen.

Vanuit onze eigen montessorivisie ‘opvoeden tot zelfstandigheid’ is het belangrijk dat alle kinderen op meerdere terreinen worden aangesproken en hun talenten kunnen ontdekken en ontwikkelen. Zowel individueel als samen, zowel binnen als buiten de school, zowel met behulp van hun eigen leid(st)er als van professionele kunstenaars.

Daarnaast: wij vinden het van belang dat onze kinderen zich leren openstellen voor kunstzinnige aspecten, dat zij kunnen genieten van schilderijen en beelden, van muziek, van taal en beweging en daarop kunnen reflecteren. Tenslotte bieden we kunstzinnige vorming aan omdat onze leerlingen zich op die manier kunnen uiten (gevoelens en ervaringen).

In het kader van cultuureducatie worden door alle kinderen toneel- en/of kunstvoorstellingen bijgewoond. Ook worden door alle groepen regelmatig musea bezocht en andere uitstapjes georganiseerd. Ieder jaar wordt er een twee weken durend project gerealiseerd, met het accent wisselend op muziek, kunst en drama.

5.7 Organisatie en activiteiten per bouw

5.7.1 Onderbouw

Bij het onderwijs aan kleuters komen veel ontwikkelingsdomeinen aan bod. Motorische- en zintuiglijke ontwikkeling, de ontwikkeling op het gebied van taal en beginnend rekenen, expressievakken, het omgaan met elkaar, het ontwikkelen van een werkhouding en leren wat vrijheid in gebondenheid betekent (te denken daarbij valt aan plannen en werken aan een opdracht). Het is allemaal even belangrijk. Al spelend en werkend leren de kinderen binnen en buiten een heleboel.

De taalontwikkeling wordt de hele dag gestimuleerd. In de kring, samen met een ander kind of individueel met de leid(st)er breiden kinderen in deze periode hun woordenschat en taalgevoel enorm uit. Ook komen kinderen steeds meer in aanraking met de geletterde wereld. Door lesjes met de schuurpapier letters ontluikt een stevige basis voor het verdere lezen en spellen. Als het kind enige letters beheerst, vormt het met behulp van de letterdozen woordjes en vervolgens zinnen. Aan de kinderen met een taalachterstand bieden wij speciale zorg. Deze kinderen worden ondersteund door onze VVE tutor en krijgen wekelijks extra taal oefeningen om het taalbegrip zo groot mogelijk te laten worden.

Met de concrete montessorirekenmaterialen krijgen de kinderen al handelend inzicht in allerlei rekenbegrippen, de telrij en de betekenis van kleine en grote getallen. Sommige kinderen komen al tot het maken van eenvoudige bewerkingen als optellen, splitsen en vermenigvuldigen.

Het zelf kiezen, klaarleggen en zelfstandig werken met het materiaal stelt hoge eisen aan het organisatorische vermogen van het jonge kind: het leert voorbereiden, indelen, overzien en afmaken.

Ook het werkje en de omgeving opruimen is een vaardigheid die veel aandacht krijgt in de onderbouwperiode.

De kinderen krijgen de gelegenheid naar eigen aanleg, tempo en belangstelling te werken. Door middel van individuele en groepslesjes met het huishoudelijke materiaal en lesjes in omgangsvormen, beleefdheid en hygiëne leren de kinderen zorg te dragen voor zichzelf, de anderen en hun omgeving. De motorische ontwikkeling wordt gestimuleerd door gym-, spel en danslessen. De onderbouwgroepen zijn wekelijks in het speellokaal te vinden. Voor het ontwikkelen van de fijne motoriek is een scala aan hulpmiddelen in de kasten te vinden. Hiermee wordt de hand voorbereid op het latere schrijven.

Met de lesjes en werkjes uit de kosmische kast ontwikkelen kleuters inzicht in tijd en ruimte, in samenhang tussen fenomenen als seizoenen, kringlopen en andere natuur(kundige)verschijnselen. Het ruime aanbod en onderwijs in expressie-activiteiten maakt dat kleuters zich op allerlei manieren leren uiten en presenteren. Kinderen in deze leeftijd willen en mogen veel ontdekken, maar hebben ook behoefte aan duidelijke afspraken, rituelen en regels.

5.7.2 Middenbouw

In de middenbouw is veel aandacht voor de basisvaardigheden: lezen, schrijven, taal en rekenen. De kinderen werken met montessorimateriaal en aanvullende andere materialen aan het verwerven van deze vaardigheden. Het tempo waarin en de manier waarop de kinderen deze vaardigheden leren, oefenen en verwerken verschilt. We streven ernaar om aan te sluiten bij de onderwijsbehoeften, belangstelling en leerstijl van het kind.

In deze bouw werken de kinderen veel met concreet en aanschouwelijk materiaal om hun voorstellingsvermogen te activeren en daarmee hun intelligentie en begrip te vergroten.

Op het gebied van kosmische educatie ligt het accent op het verder ontwikkelen van het besef van ruimte en tijd, de ontwikkeling van het universum, het leven op aarde en het ontstaan van de mens.

Ook leren de kinderen hun basisvaardigheden in informatieverwerking en -verwerking uitbreiden. De computer neemt een belangrijke plaats in bij het oefenen en herhalen van de leerstof.

In het verlengde van de vaardigheden aangeleerd in de onderbouw, wordt gewerkt aan het ontwikkelen van een goede zelfstandige werkhouding, waarbij de eigen verantwoordelijkheid voor het werk en gedrag groeit.

Kinderen geven presentaties over een boek of onderwerp dat hen interesseert.

5.7.3 Bovenbouw

In de bovenbouw ligt het accent vooral op het toepassen en integreren van alle eerder verworven kennis. Natuurlijk worden de in de middenbouw aangeleerde culturele vaardigheden nog verder herhaald en uitgebreid.

Het werk en de omgeving wordt steeds meer door kinderen zelf vormgegeven en georganiseerd. In de bovenbouwjaren ontwikkelen kinderen zich tot zelfstandige persoonlijkheden, die goed kunnen samenwerken en verantwoordelijkheid durven en kunnen nemen voor zichzelf, de anderen en de totale omgeving. Deze wordt ook steeds meer naar de buitenwereld verlegd.

Ook nieuwe kennis van andere talen, ingewikkelde bewerkingen, het doorgronden van structuren in bijvoorbeeld ontleden in zinsdelen en woordsoorten, kennisgebieden op geografisch, historisch, technisch en maatschappelijk gebied vormen een belangrijk doel in de bovenbouw.

Het houden van spreekbeurten, boekbesprekingen en het maken van werkstukken krijgt in de bovenbouw steeds meer vorm. Naast het durven presenteren, krijgt ook de inhoud meer aandacht. Het gebruik van moderne ICT middelen is bij ons op school gebruikelijk.

Het zich losmaken van de basisschool en het zich voorbereiden op het voortgezet onderwijs is het sluitstuk van deze belangrijke periode. Vanwege de heterogene groepssamenstelling gaat dit proces op een natuurlijke wijze.

5.8 Sport en spel

Jaarlijks wordt er door alle bouwen deelgenomen aan de Leidse Koningsspelen. Een sport- en speldag georganiseerd door de vakleerkrachten lichamelijke opvoeding, de stichting Koningsspelen Leiden, de groepsleid(st)ers en heel leerlingen van het MBO. In Leiden.

De school doet actief mee aan de buitenschoolse sporttoernooien georganiseerd door de Gemeentelijk Schoolsportcommissie van Leiden. Deze activiteiten vallen buiten schooltijd en ook buiten de verantwoording van school. Wel is er altijd iemand van onze school tijdens het toernooi aanwezig. Aan welke toernooien wij meedoen en op welke data deze zullen plaatsvinden kunt u terugvinden in de kalender.

5.9 Schoolreis en schoolkamp

De onder- en middenbouw gaan één keer per jaar onder begeleiding van leid(st)ers en ouders op schoolreis. We zoeken daarbij naar een locatie die past bij de sfeer van onze school. De

onderbouwgroepen gaan het ene jaar naar een speeltuin in de buurt en het andere jaar naar het strand, duin of bos. De middenbouwgroepen bezoeken een dierentuin, een cultuurproject of een techniekproject.

De bovenbouw kinderen gaan elk jaar drie dagen op schoolkamp naar een buitenlocatie waar een breed activiteitenprogramma wordt verzorgd. Het schoolkamp neemt voor ons een heel belangrijke plaats in. Alle kinderen gaan mee onder begeleiding van een groep leid(st)ers. Het schoolkamp biedt de mogelijkheid om elkaar op ongedwongen wijze beter te leren kennen. Spellen, speurtochten, hutten bouwen in het bos, natuuropdrachten, excursies, het draagt er toe bij dat de kinderen een aantal onvergetelijke dagen beleven. Deelname aan het schoolkamp dan wel schoolreis maakt onderdeel uit van het lesprogramma.

5.10 Overige activiteiten in onze school

Rond Sinterklaas en Kerst vinden altijd bijzondere decemberactiviteiten plaats. Met Kerstmis wordt een diner, door en voor de kinderen, georganiseerd. In het kader van Pasen wordt in alle groepen een paasontbijt gehouden en paaseieren gezocht onder leiding van de Evenementencommissie (EVC).

Aan het eind van hun laatste schooljaar voeren de 8ste-groepers een musical op.

Het documentatiecentrum en diverse schooltelevisieseries zijn een belangrijke ondersteuning van het onderwijs. Tevens komt eens in de zes weken de bibliotheekbus voor de school staan, zodat de kinderen ook gebruik kunnen maken van de wisselcollecties van de bibliotheek.

6 Organisatie van ons onderwijs

6.1 De organisatie van de groepen

Onze school werkt, zoals gewoon binnen het montessorionderwijs, met groepen kinderen van verschillende leeftijden. Onze school kent de volgende verdeling:

- Drie
- onderbouwgroepen met vier- tot zesjarigen (groep 1 en 2);
- drie middenbouwgroepen met zes- tot achtjarigen (groep 3-4-5);
- drie bovenbouwgroepen met negen- tot twaalfjarigen (groep 6-7-8).

Er wordt gewerkt in heterogene groepen. Kinderen van verschillende leeftijden zitten samen in een groep. Elk kind is een keer jongste, middelste en oudste in een bouw. Oudere kinderen kunnen de jongere kinderen helpen. Jongeren kunnen een beroep doen op de oudsten. Zowel het verschil in ontwikkelingsniveau als het verschil in talent en belangstelling spelen een rol bij het leren samenwerken en de sociale ontwikkeling van kinderen. De groep wisselt elk jaar van samenstelling. Dit komt de persoonlijkheidsontwikkeling ten goede.

6.2 Schooltijden

Met ingang van schooljaar 2016-2017 zijn wij overgegaan op een 940 uren rooster voor alle leerjaren. Dat betekent dat alle kinderen evenveel uren per jaar maken en dus alle dagen op dezelfde tijden op school zijn. Dat geeft rust voor allen en is praktisch voor ouders met meerdere kinderen op school.

De schooltijden zijn:

maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag	8:30-14.30	vanaf 8:20 inloop
woensdag	8:30-12.00	vanaf 8:20 inloop

Om 8:20 gaan de deuren open en zijn de leid(st)ers in de groepen voor de kinderen. Bij iedere voordeur staat een teamlid om de kinderen welkom te heten. Kinderen gaan vanaf daar verder zelfstandig, dus zonder ouders, de school in naar hun eigen lokaal.

Na schooltijd wachten de ouders buiten het hek tot de bel gaat, daarna komen de MB en BB kinderen zelf naar buiten. De OB kinderen worden door de OB leid(st)ers op het schoolplein aan de ouders overgedragen. Iedere dag zijn ouders na schooltijd tot 14:45 uur welkom in de lokalen om met hun kind het werk te bekijken en de dag af te sluiten.

6.3 Gymrooster

De lessen worden op maandag gegeven door onze vakleerkracht Ronald Roos en op vrijdag door groepsleid(st)ers met een gymbevoegdheid volgens onderstaand rooster:

Maandag: Bachstraat 101

8:30-9:15	BB-B
9:15-10:00	BB-C
10:00-10:45	BB-A
10:45-11:30	MB-B

12:30-13:15	MB-C
13:15-14:00	MB-A

Vrijdag: Bachstraat 101

8:30-9:15	BB-C
9:15-10:00	BB-A
10:00-10:45	BB-B
10:45-11:30	MB-A

12:30-13:15	MB-B
13:15-14:00	MB-C

De groepen die om half 9 starten worden bij de gymzaal verwacht. De laatste groepen lopen met de leid(st)er terug naar school.

6.4 Vakantierooster

Leidens Ontzet	di 3 okt 2017
Herfstvakantie	ma 16 okt t/m vrij 20 okt 2017
Kerstvakantie	ma 25 dec t/m vrij 5 jan 2018
Voorjaarsvakantie	ma 26 febr t/m vrij 2 mrt 2018
Pasen	ma 2 april 2018

Studiedagen:

woensdag 25 okt 2017
vrijdag 3 nov 2017 vanaf 12.00 uur
vrijdag 22 dec 2017 vanaf 12.00 uur
woensdag 31 januari 2018

Koningsdag	vrij 27 april 2018	maandag 7 mei 2018
Meivakantie	ma 30 april t/m vrij 4 mei 2018	dinsdag 8 mei 2018
Hemelvaartvakantie	do 10 mei en vrij 11 mei 2018	woensdag 9 mei 2018
Pinksteren	ma 21 mei 2018	vrijdag 8 juni 2018 vanaf 12.00 uur
Zomervakantie	ma 16 juli t/m vrij 24 aug 2018	vrijdag 13 juli 2018 hele dag

6.5 Onderwijstijd

Alle kinderen op de basisschool hebben per jaar recht op een vastgesteld aantal lesuren in die periode. De verdeling over de jaren is aan de school, zolang er in de gehele periode van groep 1 t/m groep 8 maar minimaal 7520 uren les is gegeven. De directie is verantwoordelijk voor het realiseren en op de juiste wijze invullen van deze onderwijstijd. De lesroosters van de groepen laten zien hoe de verdeling over de verschillende vakgebieden is. In de ochtend is er 10 minuten inlooptijd. De middagpauzetijd bedraagt 3 kwartier en wordt wel aangemerkt als schooltijd maar niet als onderwijstijd. Eind volgend schooljaar hebben wij de volgende uren onderwijstijd gerealiseerd:

huidige groep	1	2	3	4	5	6	7	8
onderwijstijd 2017-2018	941,5	941,5	944	944	944	941,5	941,5	941,5
minimaal verplicht	940	1880	2820	3760	4700	5640	6580	7520
genoten t/m eind 2018	942	1883	2847	3784	4723	5646	6653	7655

Daarmee voldoen wij ruim aan de wettelijke eisen die door het ministerie gesteld worden.

6.6 Dagindeling

Het montessorionderwijs kent geen rooster, maar een dagritme. Kinderen leren om delen van de dag zelf in te richten (zelf verantwoordelijk worden voor hun eigen handelen). De leid(st)er draagt zorg voor rust, duidelijkheid en een structuur. Er is in iedere groep overzicht van de dag- en/of weekplanning. Denk dan bijvoorbeeld aan de periode van zelfstandig werken, het continuooster of structureel terugkerende momenten als de algemene kosmische lessen en gymnastiek. Deze structuur helpt de kinderen om overzicht te houden op de dag en een zelfstandige invulling van de leertijd te realiseren. De plannings van de groepen laten zien hoe de verdeling van de onderwijstijd is en de keuze van de verschillende vakgebieden. In de ochtend is er 10 minuten inlooptijd voor de kinderen. De middagpauzetijd bedraagt drie kwartier en wordt wel aangemerkt als schooltijd maar niet als onderwijstijd.

6.7 Continuooster

Montessorischool Apollo heeft een continuooster. Dat wil zeggen dat alle kinderen een ononderbroken schooldag hebben en dus de middagpauze op school blijven. Zij lunchen met de eigen leid(st)er en spelen, als het weer het toelaat buiten, onder toezicht van overblijfskrachten.

Het is voor de kinderen een toegevoegde waarde om samen de maaltijd tussen de middag te gebruiken. Ze leren elkaars gewoonten en gebruiken en de school kan gemakkelijk inspelen op haar doelen inzake bevordering van gezond en redzaam gedrag en hygiëne. Uit het oogpunt van concentratie en effectieve lestijd is het een voordeel om aansluitend op school te zijn. Kinderen hoeven opgestarte activiteiten niet wezenlijk te onderbreken door een lange middagpauze. Het continuooster speelt goed in op de (gewijzigde) maatschappelijke inzichten en ontwikkelingen van deze tijd waarin steeds vaker in een gezin door meer dan een persoon buitenshuis gewerkt wordt.

Voordelen:

- Pedagogisch gezien vormt de dag een geheel met een duidelijk begin (opening van de dag) en eind (afsluiting).
- Het dagschema biedt continuïteit, is duidelijk, rustig en voor de hele klas hetzelfde. Het schept rust dat er geen wisseling is en dat kinderen tussendoor niet naar huis gaan.
- Het gezamenlijk eten met de eigen leid(st)er biedt sociale en emotionele voordelen voor de klas.

- Een onderwijskundig voordeel is dat er meer leseffectiviteit behaald wordt doordat er minder startmomenten en momenten van afscheid nemen zijn. De dag kan pedagogisch en onderwijskundig goed opgebouwd en afgerond worden.
- Praktisch gezien heeft een continuooster voor ouders het voordeel dat zij hun kind maar één keer hoeven te halen en brengen. Ouders en kinderen hoeven zich niet twee keer per dag te haasten om op tijd op school te zijn.

6.7.1 Organisatie

De lunchpauze duurt 3 kwartier en valt, afhankelijk van het schema, tussen 11.15 en 12.45 uur. De lunch is rond 12.00 uur. De kinderen nemen zelf hun eten en drinken mee en lunchen in de eigen groep. Het is mogelijk schoolmelk te gebruiken. Ouders kunnen hiervoor aanmeldingsformulieren bij de conciërge krijgen. De leid(st)er blijft in het lokaal en eet mee met de kinderen.

Voor het eten wassen alle kinderen eerst hun handen. Pas na een 'eet smakelijk' gaan de kinderen en de leid(st)er eten. Tijdens het eten zit iedereen op zijn eigen plaats. Eten dat niet is opgegeten gaat mee terug naar huis en gooien we niet weg. De ouders zien op die manier wat er is gegeten.

De kinderen wachten op elkaar totdat iedereen klaar is met eten. Na het eten ruimt iedereen de eigen spullen op, was het bord af en maakt de tafel schoon.

De rest van de pauze wordt er buiten gespeeld. Buiten kunnen de kinderen, onder toezicht van een voldoende aantal overblijfmedewerkers, op het schoolplein spelen met de diverse buitenspelmaterialen. Als er niet buiten gespeeld kan worden, is er een binnenprogramma.

6.7.2 Verantwoording

De overblijfcommissie handelt als verantwoordelijke voor het overblijven. De overblijfcommissie bestaat uit een directielid en de overblijfcoördinator. De dagelijkse leiding ligt bij de coördinator. Hij is alle overblijfdagen aanwezig. De coördinator begeleidt de overblijfmedewerkers, kent de kinderen en helpt daar waar nodig is. Alle overblijfmedewerkers zijn in het bezit van een VOG (verklaring omtrent gedrag) en hebben een speciale cursus gevolgd.

6.7.3 Onkosten

Iedere dag zijn er meerdere overblijfmedewerkers aanwezig. Zij zijn niet bij ons in dienst, maar ontvangen een vrijwilligersvergoeding. Om deze te kunnen voldoen vragen wij aan de ouders een bijdrage van € 60,00 per kind per schooljaar. Dit bedrag is opgenomen in de oudergelden, zie ook 10.3.3

6.8 Buitenschoolse opvang

In de wet is vastgelegd dat de school de aansluiting met de buitenschoolse opvang moet organiseren. Een goede aansluiting maakt het voor u gemakkelijker om werk en zorg voor het gezin te combineren. Voor ons is het ook van groot belang dat kinderen professioneel worden opgevangen waardoor een stabiele situatie wordt nagestreefd.

Buitenschoolse opvang betreft voor- en naschoolse opvang en de opvang tijdens vakanties en vrije dagen. De opvang wordt meestal verzorgd door een kinderopvangorganisatie.

Wij hebben afspraken met BSO de Schatkist van Smallsteps.

6.8.1 BSO de Schatkist

Voorschoolse opvang (VSO) vanaf 7.30 uur. De pedagogisch medewerkers zorgen dat de kinderen op tijd op school zijn en dragen hen over aan de leid(st)ers.

Buitenschoolse opvang (BSO); na schooltijd tot 18.30 uur. De pedagogisch medewerkers komen de kinderen op school ophalen. De medewerkers en de leid(st)ers hebben indien nodig een overdracht.

In de schoolvakanties en op studiedagen is Schatkist open van 7.30-18.30 uur. De kosten zijn in alle vormen van opvang voor de ouders. U regelt zelf de inschrijving van uw kind bij de organisatie. Voor verdere informatie wendt u zich tot de betreffende organisaties, zie achter in deze gids voor de contactgegevens.

7 Instroom, doorstroom en uitstroom

7.1 Aannamebeleid

Onze montessorischol staat open voor alle kinderen, ongeacht cultuur en achtergrond. Om een beeld te krijgen van onze school en het onderwijs kunnen nieuwe ouders een kennismakingspakket aanvragen en een kijkje nemen op de website. Vervolgens kunt u een afspraak maken met de directeur voor een gesprek en een rondleiding door de school.

Wij willen graag dat ouders bewust kiezen voor ons onderwijs en dus de tijd nemen om na te denken over hun keuze. Wij adviseren ook altijd om op de andere scholen in de buurt te gaan kijken.

Ouders die aangeven achter onze visie en uitgangspunten te staan en bereid zijn om actief mee te werken aan de kind-ouder-school relatie zenden wij graag ons aanmeldpakket toe. Zodra wij dit compleet ingevuld, ondertekend en voorzien van alle bijlagen weer ontvangen hebben sturen wij u een bevestiging van de aanmelding. In de regel kunnen wij alle kinderen plaatsen. In het geval van ruimtegebrek gedurende het schooljaar zullen we gaan werken met een wachtlijst.

7.2 De instroom van 4-jarigen

Kinderen die nieuw bij ons op school komen beginnen met een wenperiode. Ongeveer zes weken voor de 4^e verjaardag wordt er met u contact opgenomen door de leid(st)er. U wordt, samen met uw kind, uitgenodigd voor een kennismakingsgesprek buiten schooltijd. Tijdens dat gesprek bespreekt de leid(st)er de meest recente praktische informatie over de gang van zaken op school en worden er afspraken gemaakt over de wenperiode.

Na de 4^e verjaardag mag uw kind iedere dag naar school komen. De eerste twee weken stellen we voor dat er nog geen middagen meegedraaid worden. In onderling overleg worden de schooltijden uitgebreid om na twee weken net als alle andere kinderen van de groep volgens rooster aanwezig te zijn. In de praktijk blijkt dat de allerjongsten nog af en toe een paar uurtjes per week nodig hebben om alle indrukken te verwerken, de wet staat dit ook toe. Dit regelt u verder met de leid(st)er.

Na ongeveer zes weken krijgt u van de leid(st)er een weerslag van het beeld welke zij heeft van uw kind. U wordt uitgenodigd voor een gesprek met de leid(st)er. Doel is om samen te kijken hoe de start geweest is en of ons beeld van uw kind overeenkomt met uw beeld.

Wij willen u erop attenderen dat uw kind overdag zindelijk dient te zijn zodra het de basisschool gaat bezoeken.

7.3 Neveninstromers

Neveninstromers zijn kinderen die al op een andere basisschool zitten, maar die bij ons aangemeld worden vanwege verhuizing of omdat ouders alsnog de keus hebben laten vallen op onze school.

Boven bestuurlijk is er met alle scholen in Leiden en omstreken de afspraak gemaakt dat schoolwisselingen gedurende het schooljaar vermeden moeten worden. In geval van verhuizing zal dat niet altijd mogelijk zijn.

Om te zorgen dat een overstap naar onze school een goede kans van slagen heeft, volgen wij een zorgvuldige procedure:

Oriëntatie

Ouders kunnen zich te allen tijde vrijblijvend oriënteren op een andere basisschool. Zij kunnen het informatiepakket opvragen, de website lezen en een gesprek met rondleiding aanvragen.

Na deze fase van kennismaking verwijzen wij de ouders eerst terug naar de directie van de huidige school van hun kind met het doel de verschillen, de eventuele problemen en mogelijke oplossingen te bespreken. Mocht de uitkomst van dit gesprek toch een overstap naar een andere school zijn, dan gaan wij in gesprek met de directie en de intern begeleider van de school van herkomst. Ook in het geval van een verhuizing gaan wij in gesprek met de directie van de school van herkomst. In het geval dat er op de huidige school (extern) onderzoek is geadviseerd, is aangevraagd of wordt uitgevoerd, zullen wij eerst deze uitkomsten afwachten.

De voorliggende informatie wordt vervolgens intern besproken in ons zorgteam. In het geval dat wij het belang van de overstap onderschrijven en succes hiervan verwachten, gaan we in principe over tot plaatsing en verder met de procedure van toelating.

Wanneer er sprake blijkt te zijn van een specifieke problematiek zullen wij uitsluitend verder gaan met de procedure tot toelating, wanneer dit voor het betreffende kind een goede oplossing is en wij het kind kunnen bieden wat het nodig heeft. Daarbij kijken wij ook naar de mogelijkheden en behoeften van de reeds aanwezige kinderen. Indien wij niet kunnen voldoen aan deze behoeften, moet er naar een andere oplossing gezocht worden.

Afstemming

Ons montessorionderwijs verschilt van het reguliere onderwijs. Het is het voor kinderen (en ouders) die niet opgegroeid zijn binnen een Montessorisetting een nieuwe, onwennige omgeving. De overstap zal dan ook de nodige aanpassing van het kind en de ouders vragen. Dat hoeft niet altijd een probleem te zijn. We zien kinderen die als van nature hun draai hier snel vinden, maar we zien ook kinderen die daar wat meer moeite mee hebben. Om in te kunnen schatten wat een kind nodig heeft om hier te wennen en te komen tot actief leren, nodigen we het kind uit enkele dagen mee te draaien in de groep. De intern begeleider en de leid(st)er zullen gedurende deze tijd het kind zorgvuldig observeren en eventueel toetsen om het niveau van werken en functioneren te bepalen.

Plaatsing

Daarna evalueert de intern begeleider met de leid(st)er de resultaten en adviseert zij de directie. Met de ouders wordt besproken wat het kind nodig heeft en welke begeleiding de school hierin kan bieden. Slechts in een enkel geval komen we in dit stadium tot de conclusie dat de school onvoldoende mogelijkheden heeft om het kind goed te begeleiden. In dat geval zal de plaatsing niet in het belang van het kind zijn en zullen wij hiertoe dan ook niet overgaan.

7.4 Doorstroming naar de volgende bouw

Bij het montessorionderwijs verloopt de overgang tussen de bouwen soepel omdat gewerkt wordt volgens een eenduidige methode. Dit houdt in dat zowel bij de onderbouw als bij de midden- en bovenbouw, op basis van dezelfde principes les gegeven wordt en dezelfde materialen aanwezig zijn.

In de nieuwe bouw gaan de kinderen gewoon door waar ze in de vorige bouw gebleven zijn. Ze kunnen teruggrijpen naar vertrouwde vroegere werkjes, om daarna met meer inzicht en plezier iets nieuws aan te pakken in de doorgaande lijn van de mogelijkheden.

Een voordeel van het werken met meerder bouwgroepen, is dat de groepen jaarlijks op een bewuste wijze samengesteld kunnen worden en er een goede pedagogische en didactische leeromgeving gecreëerd kan worden. Aan het eind van elk schooljaar zijn er kinderen die naar een volgende bouw doorstromen. Tweede-groepers die er aan toe zijn, stromen door naar de middenbouw, vijfde-groepers naar de bovenbouw en achtste-groepers naar het voortgezet onderwijs (zie uitstroom).

Op basis van ontwikkeling van een kind kan de school verlening of versnelling adviseren. Een kind kan dan vier of twee jaar in eenzelfde bouw geplaatst zijn, in plaats van de reguliere drie jaar.

De keuze naar welke groep en groepsleid(st)er kinderen doorstromen wordt bepaald door het zorgteam, rekening houdend met alle gegevens en argumenten die bij het team en bekend zijn.

Bij de indeling letten wij op:

- een evenwichtige verdeling van het totaal aantal kinderen per groep;
- een evenwichtige verdeling van het aantal kinderen per leerjaar in de heterogene groepen;
- het niet samen plaatsen van broertjes en zusjes;
- de samenwerking of beïnvloeding van bepaalde kinderen;
- een evenwichtige verdeling van jongens en meisjes;
- de verdeling van kinderen die extra aandacht nodig hebben t.a.v. hun gedrag, werkhouding of leerontwikkeling;
- spreiding van deze kinderen over de verschillende groepen is nodig om de aandacht voor alle kinderen zo optimaal mogelijk te maken.

7.5 Uitstroom naar het voortgezet onderwijs (VO)

In groep 8 staan ouders en school voor de vraag welk vervolgonderwijs de kinderen het beste kunnen kiezen. Die vraag is heel belangrijk, want uw kind moet op de juiste plek terechtkomen.

Het voordeel dat montessorikinderen hebben, wanneer ze naar het voortgezet onderwijs gaat, is dat zij zelfstandig werken, vragen stellen en problemen durven aan te pakken. Het montessoriprincipe is

tenslotte: 'Help mij het zelf te doen'. Wanneer de kinderen na groep 8 de school verlaten, hebben wij het vertrouwen dat zij dat ook inderdaad kunnen en dat zij met goede moed aan de volgende stap beginnen.

7.5.1 Cito Entreetoets

Eind van het schooljaar wordt bij groep 7 de Cito Entreetoets afgenomen. De ouders van de kinderen van groep 7 worden na de zomervakantie, dus als de kinderen in groep 8 zitten, uitgenodigd om met de leid(st)er te praten over de resultaten van de Cito Entreetoets en het plan van aanpak.

7.5.2 Adviesgesprekken

In november zijn de eerste adviesgesprekken voor de schoolverlaters. De leid(st)er bespreekt samen met ouders en het kind het advies vanuit onze school. We kijken daarbij naar de groei en ontwikkeling die het kind heeft gemaakt in de voorgaande acht jaren en hoe het kind op dat moment leert. Dit advies is leidend en wordt meegegeven op een adviesblad met uniek nummer, dat nodig is om een aanmelding te doen bij een school voor VO.

7.5.3 Procedure aanmelding LWOO en PRO

Soms is het nodig dat uw kind ook extra zorg en ondersteuning krijgt in het vervolgonderwijs. Dat gebeurt op een aantal scholen die daarvoor van de overheid extra geld krijgen. Dit kan alleen als het schooladvies officieel is goedgekeurd: het advies wordt daarmee dan een 'beschikking', net zoals deze voor kinderen in het speciaal basisonderwijs nodig is. Deze beschikking is noodzakelijk om in aanmerking te komen voor Leerwegondersteunend onderwijs (LWOO) en voor het Praktijkonderwijs (PRO).

Het is mogelijk dat de gegevens die wij van uw kind hebben, aangeven dat extra zorg voor uw kind in het voortgezet onderwijs wellicht nodig is. Bijvoorbeeld door grote leerachterstanden of doordat de school zich zorgen maakt over de ontwikkeling van uw kind.

Deze kinderen nemen deel aan de gemeenschappelijke testen van het basisonderwijs en het voortgezet onderwijs. Hiervoor moet u dan schriftelijk toestemming geven. De testen vinden eind oktober en begin november plaats.

Afname, verwerking en bespreking gebeuren door de basisschool en het Zorgloket van het voortgezet onderwijs samen.

Na de test wordt het schooladvies gegeven in een adviesgesprek met u en uw kind. U krijgt daarbij een schriftelijk overzicht van de behaalde resultaten.

De gegevens worden vertrouwelijk en zorgvuldig behandeld en gaan pas naar de gekozen school nadat uw kind daar is aangemeld. Hierna wordt met deze gegevens een beschikking aangevraagd.

Afhankelijk van het advies bepaalt de basisschool in overleg met u of deelname aan de Centrale Eindtoets nog noodzakelijk is.

7.5.4 Voorlichting

De scholen van voortgezet onderwijs (VO) zullen veel informatie geven en er komen open dagen. Via de leid(st)er wordt u hierover op de hoogte gehouden.

7.5.5 Centrale Eindtoets

Montessorischool Apollo doet mee aan de landelijke Centrale Eindtoets van het Cito (Centraal Instituut voor Toetsontwikkeling). De Centrale Eindtoets test de aanwezige kennis op het gebied van rekenen, taal en wereldoriëntatie en wordt op onze school digitaal afgenomen. Digitale afname geeft meer ruimte om de taken te plannen. Komend schooljaar zullen de taken gemaakt gaan worden op schooldagen in de periode van dinsdag 18 april tot en met vrijdag 12 mei 2018.

Na de Centrale Eindtoets volgt het eindgesprek, waarbij de resultaten van de toets worden besproken. Deze uitslag zal in de meeste gevallen het eerder afgegeven schooladvies ondersteunen. In het geval dat de eindtoets een beter resultaat laat zien dan zullen wij tijdens het eindgesprek dit advies heroverwegen. Een bijstelling kan uitsluitend naar een hoger niveau.

7.5.6 Aanmelding

De ouders nemen de beslissing over de te kiezen school voor voortgezet onderwijs en melden hun kind dan vervolgens daar aan. Hieronder in schema de aanmeldingsprocedure voortgezet onderwijs:

September	Bespreking plan van aanpak naar aanleiding uitslag Cito Entreetoets
Oktober	LWOO (<i>Leerweg Ondersteunend Onderwijs</i>) aanmelding voor enkele kinderen
Oktober	Definitief schooladvies VO = schooladvies
November	Bespreking uitslag LWOO onderzoek met ouders en kinderen
November	Informatieavond verzorgd door collega's van het VO voor alle ouders en kinderen van de bovenbouw
Januari	Open dagen en voorlichtingsavonden op de verschillende VO scholen
Voor 1 maart	Ouders melden de kinderen aan bij een VO school naar keuze
April-mei	Centrale Eindtoets
Juni	Bespreking uitslag Centrale Eindtoets met ouders en kinderen Brugklascoördinatoren nemen contact op met de leid(st)ers = warme overdracht Bericht van definitieve plaatsing of eventuele hertoetsing
Laatste schoolweek	Afscheidsavond groep 8 en ouders van de basisschool

7.5.7 Contact met het VO

In het volgende schooljaar houdt de school voor voortgezet onderwijs ons nog regelmatig op de hoogte van de behaalde resultaten en de vervolgplaatsing van de leerling.

Van de afgelopen drie jaren jaar zijn dit de schoolkeuzen van onze kinderen:

School	2014-2015	2015-2016	2016-2017
Bonaventura	1	4	1
Da Vinci Lammenschans	6	3	1
Da Vinci Kagerstraat	1	6	4
Erasmus Zoetermeer	-	1	-
Leo Kanner	-	1	-
Leonardo College	-	-	6
Rijnlands Lyceum	1	1	-
Stedelijk gymnasium	1	3	-
Visser 't Hooft Lyceum Kagerstraat	-	-	1
Visser 't Hooft Lyceum Muzenlaan	-	-	1
Vlietland College	1	3	5
Het Waterland	-	-	1
Elders	-	-	-
	11	22	20

7.6 Uitstroom naar een andere basisschool

Het kan gebeuren dat u in de loop van de acht jaar dat uw kind de school bezoekt, gaat verhuizen. Dat betekent in veel gevallen een overstap naar een andere basisschool. Het is daarom logisch, dat wij niet alleen aan de overstap naar het voortgezet onderwijs veel aandacht besteden, maar ook aan de overstap naar een andere basisschool.

De leid(st)er maakt een onderwijskundig rapport (OKR) waarin een overzicht wordt gegeven van de ontwikkeling van uw kind gedurende de tijd dat het bij ons op school zat. Dat rapport wordt ter inzage aan de ouders voorgelegd. Een kopie gaat binnen vijf schooldagen naar de nieuwe school.

8 Zorg voor onze kinderen

8.1 Onze visie op zorg

Kinderen verschillen van elkaar in aanleg, leerstijl, belangstelling en tempo. Ieder ontwikkelt zich op zijn eigen wijze. Respect voor die eigen ontwikkeling staat bij ons centraal. Daarom sluiten wij in ons onderwijs aan bij het ontwikkelingsniveau van de kinderen. Dit vraagt van ons dat wij actief op zoek gaan naar het potentieel en de onderwijsbehoeften van kinderen om dan, na grondige observatie, voor elk kind individueel de maximale ontwikkeling stimuleren.

8.2 Het volgen van de leerling

Op onze school hanteren we de cyclus van signaleren, analyseren, handelen en evalueren om kinderen in hun begeleidingsbehoeften te kunnen volgen. De verschillende fasen van de cyclus zijn met elkaar verbonden; ze sluiten op elkaar aan. We streven ernaar om op deze manier alle kinderen een zo optimaal mogelijk ontwikkelingsproces te laten doorlopen.

8.2.1 Leerlingvolgsysteem

Volgens de Wet op het Primair Onderwijs is iedere school verplicht om de ontwikkeling van kinderen gedurende hun hele basisschoolloopbaan te volgen en deze vast te leggen in een leerlingvolgsysteem. Wij zijn vrij in de keuze welk systeem hiervoor te gebruiken, zolang het maar voldoet aan de landelijk gestelde eisen en dat er sprake is van een doorgaande en duidelijke opbouw.

Wij zien de term ontwikkeling van kinderen heel breed. Dat betekent dat we niet alleen de toename aan kennis willen volgen, maar ook de vaardigheden om deze kennis op te doen, vaardigheden om met elkaar om te gaan, inzicht in het eigen leren en manier van leren, kortom we volgen de groei als mens.

We gebruiken daarvoor twee typen volgsystemen:

1: Systemen waarbij wij door middel van een set methode gebonden en methode onafhankelijke, genormeerde toetsen (veelal Cito), gegevens van kinderen verzamelen. De Cito gegevens worden centraal beheerd in het leerling-administratie systeem van Cito LVS waardoor we met grafieken aan ouders inzichtelijk kunnen maken waar hun kind staat ten opzichte van zichzelf (individuele groei) maar ook ten opzichte van de landelijke norm.

2: Een systeem dat gedrag en vaardigheden in kaart brengt vanuit observaties, gesprekken met kinderen, evaluaties en indien nodig vanuit diagnoses.

Wij gebruiken het digitale montessorikindvolgsysteem (MKVS). Het MKVS is ontwikkeld door de Nederlandse Montessori Vereniging en wordt door hen aanbevolen om op elke montessorischol te gebruiken.

Het MKVS richt zich op het in beeld brengen van gedrag en vaardigheden van individuele kinderen ten aanzien van bepaalde ontwikkelingsgebieden. Het MKVS beperkt zich niet alleen tot de "leervakken", maar heeft ook aandacht voor bijvoorbeeld het werkgedrag, de motoriek en de sociale vaardigheden van een kind. Met het MKVS streven wij ernaar een totaalbeeld van uw kind te schetsen. Ook helpt het MKVS de leid(st)ers om weloverwogen beslissingen te nemen voor het verder begeleiden van uw kind.

Het beeld van uw kind wordt samengesteld door observatie, evaluatie en registratie op basis van het dagelijks functioneren. U wordt als ouder goed geïnformeerd over de totale ontwikkeling van uw kind. De onderdelen die in het MKVS worden gevolgd sluiten aan bij de manier van werken en de specifieke montessoriontwikkelingsmaterialen die gehanteerd worden in het montessorionderwijs. Het is dus een systeem dat bij uitstek past bij de werkwijze en doelstellingen van het montessorionderwijs.

In het schooljaar 2012-2013 zijn wij gestart met de invoering van het MKVS. Omdat het een zeer uitgebreid programma is hebben wij begeleiding ingekocht die ons helpt het MKVS in fases in te voeren. Alle bouwen werken nu met de modules rekenen/wiskunde, taal en perioden van groei. Komende schooljaar zal dit weer verder uitgebreid gaan worden. Voor u als ouder is er een interessante oudergids die als bijlage op onze site te vinden is.

8.3 Onze integrale leerlingenzorg

Onder het 'continuüm van zorg' verstaan we het realiseren van passende zorgmaatregelen door de leid(st)er in de groep en door de school als geheel. Het continuüm van zorg is het hart van ons

zorgsysteem: het is de concretisering van de integrale leerlingenzorg in de school. De zorg wordt specifiek naarmate de ontwikkelingsbehoeften van de leerling dit noodzakelijk maken. Het bepalen van de benodigde zorg vindt plaats via de cyclus van signaleren, analyseren, handelen en evalueren. In het continuüm van zorg worden vijf niveaus beschreven, waarbij in een glijdende schaal steeds meer zorg voor de individuele leerling komt:

- *Niveau 1: Algemene zorg*

De leid(st)er geeft kwalitatief goed onderwijs aan zijn/haar groep kinderen. Daarmee beoogt hij/zij te anticiperen op en rekening te houden met kinderen die mogelijk problemen kunnen geven. De algemene zorg heeft een preventieve functie.

- *Niveau 2: Extra zorg*

De leid(st)er besteedt extra zorg aan een of meerdere kinderen, die volgens de signaleringsgegevens de stof nog niet in voldoende mate beheersen (de zogenaamde D- en E-kinderen). Tevens vallen hieronder de kinderen die gedragsmatig opvallen of die bovengemiddeld presteren (A+).

De aspecten van niveau 1 worden geïntensiveerd op niveau 2, een kort handelingsplan is nodig. De leid(st)er brengt de intern begeleider (IB-er) en de ouders op de hoogte van dit plan.

- *Niveau 3: Speciale zorg na intern overleg / onderzoek*

De leid(st)er heeft de leerling besproken met de intern begeleider of tijdens een kind bespreking in de bouw. Er kan een pedagogisch-didactisch onderzoek of een observatie verricht worden. Beslissingen over de voortgang van deze speciale zorg worden op schoolniveau genomen. Ouders worden geïnformeerd over de resultaten van het onderzoek of de observatie. Er vindt met hen, de leid(st)er en intern begeleider een gesprek plaats.

Op basis van een analyse en diagnose van de verzamelde gegevens stelt de leid(st)er (eventueel samen met de IB-er) een begeleidingsplan op. Het uitgangspunt van het begeleidingsplan is dat de leerling binnen de gestelde tijd weer de leerlijn van de groep of zijn eigen leerlijn kan volgen. De ouders worden op de hoogte gebracht van dit begeleidingsplan. De leid(st)er voert dit begeleidingsplan in de groep uit.

- *Niveau 4: Speciale zorg met externe ondersteuning*

Speciale zorg na extern onderzoek vindt plaats als er onvoldoende hulp geboden kan worden in niveau 3 of het intern onderzoek vragen oproept die niet door de school kunnen worden beantwoord.

Door de leid(st)er, de intern begeleider en andere externe instanties wordt op basis van school specifieke informatie en de gegevens uit eventueel extern onderzoek een begeleidingsplan opgesteld. Hierin wordt langdurige speciale zorg gegeven als via de reguliere methodiek de kerndoelen niet bereikt kunnen worden. Een op het probleem gerichte begeleidingsstrategie is noodzakelijk. Dit plan wordt voor een vastgestelde periode in de groep uitgevoerd; de Intern begeleider kan hier ondersteuning in bieden.

Alle beslissingen over begeleidingsplannen worden genomen op schoolniveau. Op dit niveau dienen de ouders schriftelijk toestemming te geven voor extern onderzoek. Zij moeten worden geïnformeerd over het traject en de resultaten moeten met hen worden besproken.

- *Niveau 5: Speciale zorg in het speciaal basisonderwijs*

In niveau 5 wordt de zorg geboden in de speciale basisschool. De school kan de leerling niet verder begeleiden in niveau vier, waarna aanmelding bij de toelaatbaarheidscommissie plaatsvindt. Wanneer de TLC constateert dat onvoldoende hulp geboden kan worden op niveau één tot en met vier kan een kind een beschikking van toelaatbaarheid tot niveau 5 krijgen (het volgen van speciaal basisonderwijs). De toelaatbaarheidsverklaring (TLV) geeft aan dat het kind toelaatbaar is tot een speciale basisschool of speciale school. De leerling verlaat dan de basisschool.

Meer informatie over ons ondersteuningsplan en ons samenwerkingsverband treft u op PPO regio Leiden: www.pporegioleiden.nl

8.4 De intern begeleider

Als uw kind meer nodig heeft dan de gebruikelijke lessen en begeleiding van de leid(st)er in de klas, zal de leid(st)er dat met u bespreken en contact opnemen met de intern begeleider van de school. In overleg met u kan de school extra ondersteuning inzetten om uw kind verder te helpen.

Kort samengevat is een intern begeleider (IB-er) iemand die de zorg coördineert in de school voor de kinderen. De intern begeleider begeleidt leid(st)er bij het primaire proces in de klas en als er zorgen zijn rondom een specifiek kind. Ook houdt de IB-er zorggesprekken met leid(st)eren, ouders en kinderen en biedt een luisterend oor. Als het mogelijk is, biedt ze adviezen of tips. Het is ook mogelijk dat de IB-er aanvullend onderzoek doet bij kinderen. De IB-er begeleidt in principe geen kinderen.

Indien problemen aanleiding geven tot nader onderzoek, kan een meer gespecialiseerde deskundige worden ingeschakeld, bijvoorbeeld de schoolbegeleidingsdienst (Onderwijs Advies). Externe hulp wordt alleen ingeschakeld met toestemming van de ouders. De uitkomst van dit onderzoek wordt doorgesproken met ouders en de leid(st)er. Eén en ander kan leiden tot handelingsadviezen voor begeleiding in de klas of een advies voor nader onderzoek.

De IB-er werkt ook aan innovatie van de school en houdt ontwikkelingen in het onderwijs nauwlettend in de gaten. Ze heeft ook een administratieve taak door de coördinatie op zich te nemen van het leerlingvolgsysteem. In een toets kalender is weergegeven welke toetsen dit jaar worden afgenomen. De opbrengsten worden gevolgd door gesprekken met leid(st)ers en analyse van het leerlingvolgsysteem. In dit systeem worden alle kinderen gevolgd, dus niet alleen de zorgleerlingen. Het kan nodig blijken het aanbod van het werk in de klas aan te passen. Dit wordt beschreven in een handelingsplan, waarvan de ouders op de hoogte gesteld worden.

De intern begeleider onderhoudt ook contact met externe deskundigen, zoals de schoolarts, begeleiders van de schoolbegeleidingsdienst, schoolmaatschappelijk werk e.d. en zij neemt deel aan de overleggen met het expertteam.

8.5 Passend onderwijs en onze school

Onze school is, via het bestuur, lid van het samenwerkingsverband Passend Primair Onderwijs regio Leiden (PPO). Samen met alle basisscholen en scholen voor speciaal (basis) onderwijs in de regio Leiden zorgen we ervoor dat er voor elk kind een passende onderwijsplek beschikbaar is. Dat noemen we 'zorgplicht'.

8.6 Ondersteuning binnen de basisschool

Het is ons streven om kinderen zo goed mogelijk onderwijs te geven op onze school. We gaan daarbij uit van de ontwikkelingsmogelijkheden en talenten van uw kind.

Soms is er iets extra's nodig om een kind verder te helpen. Als de leid(st)er of u als ouder dat signaleert dan zal de leid(st)er daarover met u in gesprek gaan. De leid(st)er kan de hulp ingeroepen van de intern begeleider van onze school.

8.7 Vroeg- en voorschoolse educatie (VVE)

Onze school is een VVE-school. VVE is erop gericht dat kinderen van 2 tot 6 jaar een betere start krijgen in het basisonderwijs en zo onderwijsachterstanden voorkomen en/of verminderd worden.

Dit betekent dat we nauw samenwerken met de peuterspeelzalen en kinderopvang in de buurt van onze school. De samenwerking bestaat uit een regelmatig overleg over het onderwijsaanbod (i.v.m. doorgaande lijnen), het educatief handelen en de zorg en begeleiding. We onderhouden een zeer goede relatie met de peuterspeelzalen (voorscholen) en er is in alle gevallen van plaatsing op de basisschool sprake van een warme overdracht.

In de periode september 2013 tot en met juli 2016 is er een subsidie vanuit de gemeente Leiden voor VVE gesteld. Hierdoor hebben wij nog meer mogelijkheden gekregen om de kinderen die hiervoor in aanmerking komen, een programma met activiteiten aan te bieden die aansluiten bij de verschillende ontwikkelingsgebieden. Daartoe is een VVE tutor aangesteld die 20 uur in de week ondersteunend onderwijs voor de groepen 1, 2 en 3 verzorgt. De tutor maakt gebruik van de montessorimaterialen en de methode 'Doe meer met Bas' en 'Bas spreekt een woordje mee'. Daarmee sluit dit aan bij het onderwijs in de groepen (pre-teaching, herhaling en verdieping). Om de kwaliteit van het aanbod van

Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE) in beeld te krijgen, vindt in Leiden de VVE Check plaats. Dit is een zelfevaluatie-instrument waarmee pedagogisch medewerkers en leerkrachten bij elkaar kijken en van elkaar kunnen leren.

De gemeentelijke subsidie is met ingang van schooljaar 2016-2017 afgeschaft. Gezien de meerwaarde van de tutor hebben wij ook voor komend schooljaar weer extra middelen aangewend om deze inzet te handhaven.

8.8 Ondersteuningsteam

Soms is het voor de leid(st)er, intern begeleider en u als ouder niet duidelijk welke ondersteuning gewenst is. In dat geval kan het ondersteuningsteam bij elkaar komen. Er wordt dan hulp ingeroepen van de adviseur Passend onderwijs en/of de gezinsspecialist. De adviseur Passend onderwijs kent de weg naar beschikbare ondersteuning in het onderwijs en de gezinsspecialist kent de weg naar opgroei -en opvoedondersteuning. Doel van het ondersteuningsteam is om te onderzoeken welke ondersteuning het beste past bij de behoefte van het kind en af te spreken hoe deze wordt uitgevoerd.

8.9 Expert team

Als blijkt dat er meer ondersteuning nodig is dan wij als school kunnen bieden, kunnen we een beroep doen op het expertteam. Het expertteam bestaat uit deskundigen die gespecialiseerd zijn in ondersteuning aan kinderen en leid(st)ers op het gebied van gedrag, motoriek, taalontwikkeling, kinderen met een ontwikkelingsachterstand, of juist kinderen met een ontwikkelingsvoorsprong, enzovoort.

8.10 Informatie over passend onderwijs en PPO

Voor verdere informatie kunt u contact opnemen met onze intern begeleider en verwijzen wij u naar de website van het samenwerkingsverband. www.pporegioleiden.nl

Via de Kennisbank op de site van PPO vindt u links naar de (speciale) scholen die aangesloten zijn bij het samenwerkingsverband.

Andere sites: www.passendonderwijs.nl, www.poraad.nl, www.steunpuntpassendonderwijs.nl

8.11 Visie op de integratie van kinderen met een handicap

Op onze school zijn binnen het toelatingsbeleid alle kinderen welkom die behoren tot het normale voedingsgebied van de school. Onder alle kinderen rekenen wij vanzelfsprekend ook kinderen met een handicap. Er zijn handicaps op verschillende gebieden of combinaties van gebieden:

1. Visueel

2. Auditief en communicatief
3. Verstandelijk en lichamelijk
4. Gedrag en kinderpsychiatrie

Genoemde gebieden zijn van belang bij een eventuele verwijzing naar het speciaal onderwijs.

8.11.1 Aanmeldingsprocedure

Ouders die een kind met een handicap willen aanmelden kunnen hiervoor contact opnemen met de schoolleiding. De volgende procedure wordt gehanteerd:

1. De ouders hebben een gesprek met de schoolleiding en melden een kind aan. Voorwaarde hierbij is dat ouders de grondslag en de identiteit van de school respecteren.
2. De school vraagt gegevens op over het desbetreffende kind.
3. De school bestudeert de gegevens over het desbetreffende kind en wint desgewenst advies in.
4. De mogelijkheden en onmogelijkheden van de school met betrekking tot de toelating van het betreffende kind worden in kaart gebracht.
5. De school overweegt de mogelijkheid van plaatsing.
6. De school neemt een beslissing.
7. De school brengt de ouders (mondeling en schriftelijk) op de hoogte van de beslissing. Er wordt een keuze gemaakt uit: plaatsing, voorlopige plaatsing of afwijzing.

De totale procedure bedraagt maximaal 3 maanden.

8.11.2 Overweging

Bij aanmelding wordt onder andere gekeken of verwacht mag worden dat

- het team het betreffende kind kan begeleiden zonder dat het kind of de andere kinderen daardoor tekort komen.
- het betreffende kind, de andere kinderen en het team zich veilig kunnen (blijven) voelen.
- het onderwijsleerproces van het betreffende kind of van de andere kinderen niet belemmerd zal worden.

8.11.3 Mogelijkheden

Plaatsing van kinderen met extra zorg en aandacht hangt af van de mogelijkheden die er op school zijn. Er kunnen zich omstandigheden voordoen die de mogelijkheden kunnen doen veranderen.

We kunnen een beroep doen op speciale kennis die aanwezig is in het speciaal onderwijs. De leid(st)er en intern begeleider krijgen dan regelmatig begeleidingsgesprekken met deze deskundige, de ambulante begeleider.

Voor kinderen met een handicap kunnen wij een beroep doen op hulp verzorgd door PPO. Dit zal in de vorm van advies, scholing, ondersteuning tot begeleiding in de groep. In voorkomende gevallen kunnen er door PPO extra middelen worden toegekend.

8.11.4 Voorwaarden

Wanneer tot plaatsing wordt besloten, moet duidelijk zijn dat

- de extra formatie, die voor het desbetreffende kind wordt ontvangen, benut wordt.
- de ouders en de leid(st)er elkaar van goede informatie voorzien.
- de ouders gevraagd zal worden om bij te springen indien nodig.
- de intern begeleider regelmatig bij het overleg over het desbetreffende kind betrokken is.
- er afspraken moeten worden gemaakt over de begeleiding van het betreffende kind.

8.11.5 Evaluatie

Met regelmaat zal bekeken worden of er voor het betreffende kind nog voldoende mogelijkheden op de school aanwezig zijn. Het kind moet zich namelijk nog kunnen ontwikkelen en zich veilig voelen binnen de school. Is dit niet meer of onvoldoende het geval, dan zal verwijzing naar een school voor Speciaal Onderwijs overwogen worden.

8.12 Centrum voor Jeugd en Gezin

Ouders, kinderen en jongeren kunnen bij het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) terecht met alle soorten vragen over opvoeden en opgroeien. We denken met jullie mee en bieden, waar nodig, ondersteuning. In het CJG werken verschillende professionals samen, zoals jeugdartsen, jeugdverpleegkundigen, jeugd- en gezinswerkers en pedagogen. Iedere medewerker heeft eigen specifieke deskundigheid ter ondersteuning van u en uw kinderen

8.12.1 De basisschool en het CJG

Elke school heeft vaste contactpersonen van het CJG. De Jeugdgezondheidszorg (JGZ) en het Jeugd- en Gezinsteam (JGT) maken onderdeel uit van het CJG.

De Jeugdgezondheidszorg nodigt jaarlijks de kinderen, in de leeftijd 5/6 jaar en 10/11 jaar uit voor een onderzoek of screening.

Naast onderzoek van o.a. gehoor, gezichtsvermogen, groei en motorische ontwikkeling wordt ook aandacht besteed aan de sociaal-emotionele ontwikkeling van uw kind. Verder kan er advies gegeven worden over bijvoorbeeld voeding, bedplassen, hoofdluis, gedragsproblemen, omgaan met elkaar en voorkomen van pesten. U kunt altijd contact opnemen voor advies of extra onderzoek.

Het Jeugd- en Gezinsteam is er voor meer specialistische (jeugd) hulp. In dit team werken deskundigen uit verschillende organisaties samen om u snel en persoonlijk te ondersteunen als u vragen heeft over of problemen hebt met opvoeden en opgroeien. Er wordt samen met u gekeken wat nodig is.

Jeugd- en gezinswerkers houden op sommige scholen een spreekuur waar u terecht kunt met uw vragen. Op school kunt u daar navraag over doen.

8.12.2 Online Centrum voor Jeugd en Gezin

Veel informatie over thema's als eten, slapen, scheiden, pesten, geld, seksuele opvoeding en meer, vindt u op de website van het Centrum voor Jeugd en Gezin. Meld u aan voor een cursus of bijeenkomst, lees blogs van andere ouders of praat mee op het forum. Natuurlijk staan onze adressen en openingstijden ook op de website. En u vindt er onze Facebookpagina.

8.12.3 BUURbook – Hart voor de Jeugd

Veel CJG activiteiten zijn ook te vinden op BUURbook. Dit digitale marktplaats is in Holland Rijnland ingericht om jeugd en gezinnen te ondersteunen. U kunt er plannen en ideeën delen, vragen stellen, activiteiten organiseren in de buurt of samenwerken met professionals.

8.12.4 CJG-medewerkers op uw basisschool

Het JGZ-team voor onze school is:

Jeugdarts: Rachelle Hoedemaker.

Assistente Jeugdgezondheidszorg: Loes Tholenaar.

Verpleegkundige JGZ: Mediha Akbulak.

Schoolmaatschappelijk werker: Marlies Morsch.

8.12.5 Contact met het CJG

Ook buiten de school kunt u met uw vragen terecht bij het CJG. Tijdens het inloopsprekuren, telefonisch of via de website.

Voor contact met de Jeugdgezondheidszorg of CJG pedagogisch adviseur bel: 088 – 254 23 84

Voor direct contact met het Jeugd- en Gezinsteam bel: 088 - 254 23 62

www.cjgleiden.nl / www.pubergezond.nl / www.hartvoordejeugd.nl

CJG Leiden is ook te vinden via Facebook: <https://www.facebook.com/cjgleiden>

9 Het personeel

9.1 Samenstelling van het team

Directeur

De directeur heeft de algemene leiding over de hele school en houdt zich onder andere bezig met beleidsvoorbereiding, kwaliteitszorg, PR, personeelszaken, financiën, huisvesting, toelating nieuwe kinderen, overleg met en aansturen van de bouwcoördinatoren, algemene teamvergaderingen, de tussen- en naschoolse opvang, contacten met het bestuur, de medezeggenschapsraad (MR) en externe contacten. De directeur is ook het aanspreekpunt voor ouders bij knelpunten en problemen in de organisatie. Samen met de intern begeleider en de bouwcoördinatoren vormen zij het midden management overleg team (MT). Dit team ondersteunt de directeur in haar taken.

Bouwcoördinatoren

Op Montessorischool Apollo zijn er leid(st)ers met de taak bouwcoördinator. De coördinatoren hebben de dagelijkse onderwijskundige en organisatorische leiding over hun afdeling. Daarnaast houden zij zich bezig met de implementatie van nieuwe onderwijskundige ontwikkelingen, de verdeling van de kinderen over de groepen en de aanschaf van materialen.

Intern begeleider (IB-er)

De intern begeleider ondersteunt en begeleidt de groepsleid(st)ers bij het verwezenlijken van onderwijs op maat en de hulp aan risicokinderen. Tevens beheert de interne begeleider de orthotheek. Dit is een mediatheek voor leid(st)ers op het gebied van leerlingenzorg. De intern begeleider onderhoudt diverse externe contacten met onder andere de logopediste, schoolmaatschappelijk werk, schoolarts, samenwerkingsverband Passend Primair Onderwijs regio Leiden (PPO), de onderwijsbegeleidingsdienst, scholen voor speciaal basisonderwijs en regionale expertisecentra.

Remedial teacher (RT-er)

De remedial teacher ondersteunt de leid(st)ers en begeleidt zorgleerlingen met speciale onderwijsbehoeften.

Leid(st)ers

De leid(st)ers hebben de totale verantwoording voor het onderwijs in de eigen groep en dragen bij aan de onderwijskundige ontwikkeling en aan de organisatie van de school. Enkele leid(st)ers zijn (gedeeltelijk) vrij geroosterd om ondersteunende zorgtaken uit te voeren.

Vakleerkracht

Vakleerkrachten geven onderwijs in specifieke vakken, op onze school is dat gymnastiek. Vanuit hun specialisme dragen ze bij aan de onderwijskundige ontwikkeling en aan de organisatie van de school.

VVE tutor

De VVE tutor ondersteunt de kinderen in de laagste groepen opdat zij een betere start krijgen in het basisonderwijs en zo onderwijsachterstanden voorkomen en/of verminderd worden.

Administratief medewerkster

De administratief medewerkster ondersteunt de directeur bij de administratieve taken. Zij verzorgt de leerling administratie, financiële administratie waaronder het innen van de vrijwillige ouderbijdragen, verwerkt de post en verricht secretariële werkzaamheden.

Overblijfcoördinator

De overblijfcoördinator heeft de verantwoording voor de organisatie van het overblijven en stuurt de vrijwillige overblijfmedewerkers aan.

Conciërge

De conciërge draagt zorg voor het onderhoud van het schoolgebouw en het schoolterrein, regelt de schoolmelkvoorziening en heeft daarnaast administratieve en huishoudelijke taken.

9.2 De rol van de leid(st)er

Maria Montessori heeft heel duidelijk naar voren gebracht dat kinderen alleen door eigen activiteit kunnen leren en kennis kunnen verwerven. Hoewel kinderen kunnen leren door zelfwerkzaamheid is de rol van de leid(st)er van niet te onderschatten betekenis.

‘Zij moet een persoonlijkheid en een mens zijn, gevoelig en vol belangstelling voor haar kinderen.’

Dr. Maria Montessori

9.3 De taak van de leid(st)ers

De taak van de leid(st)er op een montessorischool is kinderen helpen zelfstandig te werken, te stimuleren dat het kind activiteiten ontplooit. Vanuit deze gedachte is het inrichten van het lokaal met de daarbij behorende leermiddelen één van de eerste taken van de leid(st)er. Behalve het voorbereiden van de omgeving is het aanbieden van materialen, leerstof en het stimuleren van het gebruik ervan van groot belang. Het op de juiste wijze aanvoelen van het kind en het lesgeven vanuit aanvullende methoden zijn belangrijke taken van de leid(st)er.

‘Zij moet hun belangstelling opwekken, hen aanmoedigen en de leerstof op grootse wijze aanbieden. Zij moet voorwaarden scheppen en inspireren tot zelfwerkzaamheid.’

Dr. Maria Montessori

9.4 Scholing

Scholing is de verzamelnaam voor opleiding, nascholing en omscholing met als doel het bevorderen van de kwaliteit van het onderwijs, de arbeid en de organisatie. Wij vinden het belangrijk dat de teamleden zich constant blijven bekwamen in het vak. Allerlei ontwikkelingen starten uiteraard met de scholing van het team. Elk jaar worden er studiedagen voor het team gepland. Het aantal hangt af van de beschikbare uren. Dit is niet elk jaar hetzelfde.

Om de filosofie en de praktische werkwijze van Maria Montessori te bestuderen en oefenen, hebben onze leid(st)ers een speciale montessoriopleiding gevolgd of zijn daarmee bezig. Dit is ofwel een opleiding die zij tijdens de studie aan de PABO hebben gevolgd, ofwel een aanvullende 2-jarige avondopleiding die gevolgd wordt om het diploma voor montessorileid(st)er te behalen. Tijdens deze zeer intensieve opleiding maken zij kennis met de montessoritheorie, leren ze observatie- en registratiesystemen toe te passen en om te gaan met montessorimaterialen.

Teamleden scholen zich ook vanuit persoonlijke belangstelling in cursussen en masters.

9.5 Vervanging bij ziekte

Bij ziekte en/of afwezigheid van leid(st)ers maakt de school zo veel mogelijk gebruik van eigen teamleden of vaste invalleerkrachten. Helaas kan het voorkomen dat er onvoldoende invallers beschikbaar zijn. In dat geval gaan wij over tot een verdeling van de kinderen over de andere groepen. We verdelen de kinderen altijd volgens een vast verdeelrooster. De kinderen weten dan ook van te voren bij welke groep ze ingedeeld zijn in geval van afwezigheid van hun eigen leid(st)er. Dit gebeurt in principe voor een maximale periode van 5 dagen.

Indien meerdere leid(st)ers tegelijkertijd ziek zijn en er geen vervanging te krijgen is, zal het niet mogelijk zijn om meer dan één groep te gaan verdelen. Daarom zullen we in dat geval overgaan tot het naar huis sturen van een groep. Indien een groep naar huis gestuurd zal gaan worden, zullen wij dit minimaal 1 dag tevoren aan de ouders laten weten via SchouderCom.

Mocht deze situatie langer dan twee dagen voorkomen, dan zullen we overgaan tot het rouleren van leid(st)ers. Het kan dan gebeuren dat de groep van uw kind naar huis wordt gestuurd, zodat de eigen leid(st)er een groep van een collega kan waarnemen.

De directie houdt een overzicht bij van de groepen die verdeeld worden en de groepen die naar huis gestuurd worden. Hierbij wordt getracht om voor een evenredige verdeling op jaarbasis te zorgen. Uiteraard proberen wij het verdelen en het naar huis sturen van de kinderen zo veel mogelijk te voorkomen.

9.6 Stagiaires

Als school vinden we het belangrijk een bijdrage te leveren aan het opleiden van toekomstige beroepskrachten. We hechten daarom grote waarde aan de aanwezigheid van stagiaires. Zij kunnen de

theorie toetsen aan de praktijk en noodzakelijke werkervaring opdoen. Daarnaast kunnen stagiaires voor een frisse kijk zorgen.

Stagiaires zijn altijd boventallig, dat wil zeggen dat ze nooit de plaats van een leid(st)er in kunnen nemen en de leid(st)er altijd eindverantwoordelijk blijft. In onze school kunt u stagiaires aantreffen van de volgende opleidingen:

- Sociaal Pedagogisch Werker (MBO niveau 3; opleiding voor klassen assistent of onderwijsassistent met accent op pedagogisch-verzorgende taken);
- Onderwijsassistent (MBO niveau 4; opleiding voor onderwijsassistent met accent op pedagogisch-didactische taken);
- PABO (HBO-opleiding voor leid(st)ers basisonderwijs);
- Academische PABO (universitaire opleiding voor leid(st)ers basisonderwijs).

Indien in de groep van uw kind een stagiaire komt werken zal hij/zij zich bij de ouders en kinderen introduceren door een voorstelstukje voor de nieuwsbrief te schrijven.

10 De ouders

Montessorischool Apollo vindt goede contacten met ouders van groot belang. School en ouders streven immers dezelfde doelen na: algemene menselijke en de cognitieve ontwikkeling van (hun) kinderen. Ouders zijn daarom gelijkwaardige gesprekspartners.

Op Montessorischool Apollo stellen we de inbreng van ouders zeer op prijs. De grote betrokkenheid van onze oudergroep is een verrijking voor de school. De school: dat zijn we samen.

Samen met ouders creëren we zo gunstig mogelijke randvoorwaarden zodat kinderen zich maximaal kunnen ontplooiën. De contacten tussen school en ouders zijn frequent, intensief en persoonlijk.

10.1 Ouderparticipatie

Ouderparticipatie is de geïnstitutionaliseerde en niet geïnstitutionaliseerde vormen van betrokkenheid van ouders bij de school, zoals lidmaatschap ouderraad/vereniging, medezeggenschapsraad, bestuur, lid van verschillende activiteitencommissies.

Bij ouderparticipatie gaat het om meer betrokkenheid van ouders bij wat er in de school gebeurt zoals ondersteuning bij leeractiviteiten in de klas (bv. leesmoeders), ouderavonden, het verrichten van hand- en spandiensten door ouders op school (bv. bij vieringen, tuinactiviteiten, bibliotheek) tot aan formele participatie van ouders in schoolbesturen en medezeggenschapsraden en het integraal aanbieden van diensten aan de lokale gemeenschap, allemaal geschaard onder partnerschap.

Doelen van ouderparticipatie:

- Organisatorisch doel: ouders leveren een bijdrage aan het reilen en zeilen van de school. Ze voeren activiteiten niet alleen mee uit, maar denken daar ook over mee.
- Democratisch doel: ouders denken en beslissen informeel en formeel mee met de school. De school legt verantwoording af over haar werk aan de ouders.

De realisering van de doelen van partnerschap vraagt om een wederzijdse betrokkenheid.

10.1.1 Ouderparticipatiemodel

Montessorischool Apollo wil door middel van ouderparticipatie de samenwerking versterken tussen ouders en school. In overleg met de voorzitters van de MR, OR en EVC is gekozen voor een ouderparticipatiemodel, dat ouders uitnodigt om hand- en spandiensten te verrichten voor de school. Door de inrichting van diverse thema-commissies blijft de belasting voor ouders op jaarbasis beperkt en kan elke ouder kiezen voor een activiteit die past bij haar/zijn interesse, kennis of vaardigheden.

De volgende commissies zijn aanwezig:

- Medezeggenschapsraad (MR)
- Evenementencommissie (EVC)
- PR en communicatiecommissie
- Luizencommissie
- Tuincommissie
- Verkeerscommissie

De voorzitters van de commissies vormen samen de ouderraad (OR).

In het komend schooljaar gaan we met elkaar de aanwezige commissies verder vormgeven en indien nodig aanvullen met enthousiaste ouders. Ouders van school kunnen ook zelf één van de commissieleden opzoeken via SchouderCom.

10.1.2 Medezeggenschapsraad

De medezeggenschapsraad (MR) is een wettelijk, vertegenwoordigend orgaan dat samengesteld is uit twee geledingen: ouders en personeelsleden. De MR heeft adviesbevoegdheid en instemmingbevoegdheid in de besluitvorming van allerlei zaken die het functioneren van de school betreffen. Adviesbevoegdheid wil zeggen dat het bestuur serieus moet reageren op elk advies dat de MR geeft. Dat betekent echter niet dat elk advies van de MR zonder meer overgenomen hoeft te worden. Dat ligt anders voor beslissingen waarbij de MR instemmingbevoegdheid heeft. Het bestuur kan zonder instemming van de MR dergelijke besluiten niet nemen. U moet hierbij denken aan zaken als de

vaststelling van de schoolgids, onderwijskundige doelstellingen, beleid ten aanzien van ouderparticipatie en besteding ouderbijdrage.

De ouders en de leid(st)ers in de MR hebben één gemeenschappelijk belang: de school. Verreweg de meeste bevoegdheden worden dan ook door de MR als geheel uitgeoefend. Maar soms wordt een besluit genomen dat voor de ene geleding zwaarder telt dan voor de andere. In dat geval heeft de één instemmingbevoegdheid en de andere adviesbevoegdheid. Kortom, geen van de geledingen staat ooit 'buitenspel'.

Ten slotte heeft de MR nog een aantal andere belangrijke taken. Zij bevordert naar vermogen openheid, openbaarheid en onderling overleg in de school. Ook waakt de MR tegen discriminatie op welke grond dan ook. Eén keer per jaar brengt de MR aan iedereen die bij de school betrokken is schriftelijk verslag uit van zijn werkzaamheden. De agenda's en de verslagen van de MR- vergaderingen, die één keer per maand worden gehouden, worden gepubliceerd op SchouderCom en liggen ter inzage op school. Het merendeel van de vergaderingen is openbaar, belangstellenden zijn dan ook van harte welkom.

De omvang van de MR is afhankelijk van het aantal kinderen. Op onze school bestaat de MR momenteel uit 6 leden: 3 vertegenwoordigers van de ouders en 3 vertegenwoordigers van het team. De ouderleden van de MR worden gekozen door en uit de ouders, de teamleden door en uit het team. De zittingstermijn is drie jaar. Regelmatig vinden verkiezingen plaats. U wordt daar tijdig over geïnformeerd. Wie er dit jaar in de MR zitting hebben, kunt u lezen op de website en zien op SchouderCom. Voor vragen of suggesties kunt u de ouders van de MR via SchouderCom bereiken of op school aanspreken.

Onze school heeft een bovenschools bestuur: PROO Leiden. Het bestuur is eindverantwoordelijk voor de beslissingen die worden genomen. Zij neemt beslissingen niet alleen, maar doet dat weer in overleg met de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad, de GMR.

Het schoolbestuur luistert naar de argumenten die de GMR naar voren brengt. Deze wegen zwaar mee in het uiteindelijke besluit.

Eén van de MR-leden heeft namens de Montessorischol Apollo zitting in de GMR van PROO Leiden. Deze behartigt de belangen van onze ouders, leid(st)ers en kinderen op bovenschools niveau.

10.1.3 Hoe gaan we met elkaar om?

Doel van de ouderparticipatie is samen met school een goed en veilig klimaat op school creëren waar kinderen goed montessorionderwijs krijgen. Dit willen school en ouders bereiken door goed functionerende ouderorganen die op een effectieve manier samenwerken. Hiervoor gelden de volgende kernbegrippen en/of voorwaarden:

- Duidelijke doel- en taakstelling van de verschillende ouderorganen.
- Een tijdige jaarplanning.
- Professionele en respectvolle bejegening.
- Elkaar tijdig en goed informeren.
- Kennis met elkaar delen.
- Voorspelbaar zijn naar elkaar.
- Elkaar aanspreken.
- Problemen oplossen op basis van samen willen, samenwerken of mede eigenaarschap.

10.2 Communicatie met en informatievoorziening aan ouders

Opvoeding en goed onderwijs zijn van groot belang en zijn alleen mogelijk als school en gezin op één lijn zitten en elkaar vertrouwen schenken. Het is in het belang van het kind, dat het gezinsmilieu en schoolmilieu op elkaar zijn afgestemd. Wederzijdse informatie-uitwisseling over de ontwikkeling en het welbevinden van uw kind is daarom van grote waarde.

10.2.1 Website

De school beschikt over een eigen website www.montessorischoolapollo.nl, ondergebracht bij SchouderCom. Hierop kunt u veel informatie lezen over onze school en het montessorionderwijs. Ook deze schoolgids staat op de website. Voor onze ouders is er ook een besloten gedeelte, het ouderportal.

10.2.2 SchouderCom

Voor de communicatie met de ouders gebruiken wij het ouderportal van SchouderCom, te bereiken via de website. Dit is een online communicatieplatform dat voor alle betrokkenen overzicht brengt in de communicatie en onder andere berichten, enquêtes en een jaarkalender ondersteunt.

Iedere ouder kan zelf zijn/haar eigen gebruikersaccount in SchouderCom aanmaken na uitnodiging door school. Op deze manier kunnen alle schoolmedewerkers en ouders in een beveiligde omgeving met elkaar communiceren.

Alle vormen van communicatie, zoals berichten, oproepen, nieuwsflitsen en nieuwsbrieven worden binnen SchouderCom verstuurd.

Om gebruikers attent te maken op nieuwe berichten wordt er een email verstuurd naar het door de gebruiker opgegeven emailadres (per bericht of 2x een samenvatting per dag - dit is instelbaar).

Omdat SchouderCom met dynamische formulieren werkt kunnen antwoorden van ouders automatisch verwerkt worden. Leid(st)ers en directie hebben zo in één oogopslag overzicht over de reacties.

Elke twee weken week verschijnt er ook een nieuwsbrief op SchouderCom. Losse exemplaren zijn op verzoek bij de conciërge te krijgen.

10.2.3 Informatieavond over het jaarprogramma

Aan het begin van elk schooljaar organiseert de school een informatieavond voor de eigen groep. De bedoeling van deze avond is u te informeren over het eigen karakter van de groep en het programma. In grote lijnen zal worden aangegeven wat de kinderen dit jaar wordt aangeboden.

10.2.4 Leerling verslagen en gesprekken

Uit meerdere onderzoeken is gebleken dat ouderbetrokkenheid een significant positief effect heeft op het functioneren van kinderen binnen school, op hun cognitief functioneren, hun schoolprestaties en op hun werkhouding. Voor de leraren zijn de bevindingen van de ouders essentieel om het kind goed te kunnen begeleiden. En voor de ouders is het van belang dat zij goed geïnformeerd worden over de ontwikkeling van het kind.

Minimaal drie maal per jaar gaan wij in gesprek met de ouders over de ontwikkelingen van hun kind. Wij bereiden deze gesprekken voor door het samenstellen van een verslag over het kind. Deze verslagen geven informatie over de kwaliteit van het werk, het niveau waarop het kind werkt en de werkhouding. De kinderen worden gevolgd in hun eigen ontwikkeling. Daarnaast worden er ook toetsen afgenomen die een beeld geven van het kind in relatie tot een landelijke standaardnorm.

De drie gespreksmomenten zijn in de maanden november, maart en juli. Via SchouderCom kunnen ouders zelf een tijd reserveren en gesprekspunten aandragen. Tijdens het 10-minutengesprek met de leid(st)er wordt er gesproken over het welbevinden, de vorderingen en is er de gelegenheid om nader in te gaan op datgene dat beschreven staat in het verslag.

De afspraken die u tijdens deze gesprekken samen met de leid(st)er maakt, worden vastgelegd. U ontvangt hiervan binnen een week een kopie van de leid(st)er.

Zit uw kind in groep 8, dan worden u en uw kind begeleid in het maken van een vervolgkeuze. Daardoor zijn er gedurende het jaar wat afwijkende gespreksmomenten en -vormen. Zie hiervoor bij 'uitstroom' in hoofdstuk 5.

10.2.5 Andere overlegmomenten

U kunt altijd individueel in gesprek gaan met de leid(st)er van uw kind. U hoeft daarvoor niet te wachten tot de volgende gespreksavonden, wel is het wenselijk om vooraf een afspraak te maken. Deze gesprekken kunnen namelijk niet op ieder moment na schooltijd plaatsvinden in verband met de inloop

en eventuele andere afspraken en/of taken. Een gesprek met de intern begeleider is ook mogelijk, maar loopt altijd via de leid(st)er of de directie.

10.2.6 Zorggesprekken

Als we ons zorgen maken over de ontwikkeling van uw kind willen we daar graag met u over praten. Samen kunnen we dan bespreken hoe we de problemen aan gaan pakken. U wordt altijd geïnformeerd wanneer uw kind op teamniveau besproken wordt of wanneer er belangrijke beslissingen genomen moeten worden.

Zit uw kind eenmaal in de 'zorgbreedte' dan bent u vanzelfsprekend regelmatig in gesprek met de leid(st)er en soms met de intern begeleider. We bespreken dan of de gekozen aanpak werkt of dat die bijgesteld moet worden en wat dan de volgende stap zal zijn.

10.2.7 Ouderavonden

Er zijn ook algemene ouderavonden waarop wij u willen informeren over de ontwikkelingen op school. Vaak koppelen wij deze aan een thema over onderwijs of opvoeding waarvan wij denken dat het u en ons bezighoudt. De data staan in de agenda van SchouderCom en worden ook nog eens in de nieuwsbrief onder de aandacht gebracht.

10.2.8 Contact met de directie

Mocht u om welke reden dan ook contact willen hebben met de directeur, dan kunt u altijd even binnen lopen. Denkt u echter wat meer tijd nodig te hebben, wilt u dan een afspraak maken, zodat we rustig de tijd kunnen nemen voor een gesprek.

10.3 Afspraken met ouders

10.3.1 Positieve sfeer/houding

De teamleden doen iedere dag hun uiterste best om op school een sfeer te scheppen, waarin alle kinderen zich prettig en veilig voelen. Een positieve houding van de ouders ten opzichte van de school en alle mensen die daar werken, helpt ons daarbij. De school is er weliswaar ook voor u, maar in eerste instantie voor uw kind. Met elkaar kunnen en moeten wij ervoor zorgen dat uw kind iedere dag met heel veel plezier naar Montessorischool Apollo gaat!

Dus als er ook maar iets is waar u geen positief gevoel over heeft, blijf er niet mee lopen maar kom ermee naar school.

10.3.2 Afstemming

Om goed individueel onderwijs te kunnen geven, is het nodig veel met ouders van gedachten te wisselen over het kind, de ontwikkeling en de opvoeding. Het is goed om daar de overeenkomsten en verschillen in te ontdekken en het geeft uw kind rust als we daarin afstemming kunnen vinden. Wij zouden het erg op prijs stellen als u, behalve op ouderavonden, informatie- of gespreksavonden, ook op andere momenten de school eens binnenstapt. Uw kind komt vast wel eens met verhalen thuis waarvan u denkt: 'Dat zou ik wel eens willen zien' of 'Waar heeft hij/zij het eigenlijk over?'

U kunt thuis, net als op school, een situatie creëren waarin het kind 'een voorbereide omgeving' treft, zowel door mogelijkheden en ruimte voor activiteiten te maken als door, waar nodig, grenzen te stellen. Bovendien kunt u thuis veel dingen doen die uw kind tot steun zijn. Besteed altijd aandacht aan tekeningen, werkbladen of werkstukjes waar uw kind mee thuiskomt. Bewaar het één en ander voor later, als herinnering aan zijn/haar basisschoolperiode. Uw kind zal u er later dankbaar voor zijn! Stimuleer uw kind tot lezen door bijvoorbeeld samen naar de bibliotheek te gaan of geef voor een verjaardag of bij een andere gelegenheid ook eens een boek cadeau! Pak een krant of een tijdschrift en bekijk die samen. Samen naar een natuurfilm op televisie kijken kan erg leuk, maar vooral ook leerzaam zijn. Toon thuis niet alleen belangstelling voor goede resultaten, want dan krijgt uw kind het ontmoedigende gevoel dat dát kennelijk het enige is dat 'telt'! Ook een zogenaamd 'zwakke' leerling kan in bepaalde onderdelen uitblinken en dat hoeft echt niet altijd met een schoolvak te maken te hebben. Denk daarbij maar eens aan sociale vaardigheden.

10.3.3 Oudergelden

Ter ondersteuning van uitvoering van extra activiteiten, het continuurooster en de schoolreis of het schoolkamp, vragen wij een vrijwillige, doch noodzakelijke bijdrage. De hoogte van deze oudergelden wordt tijdens de jaarvergadering, die kort na aanvang van het schooljaar gehouden wordt, vastgesteld voor het lopende schooljaar. Het voorgaande schooljaar was de begroting als volgt:

Extra activiteiten

Voor het jaar 2016-2017 is deze vastgesteld op € 30,00 per kind per jaar.

Vieringen (sint, kerst enz.)	68%	€ 20,40
Cultuur, sport enz.	6%	€ 1,80
Ondersteuning onderwijs	3%	€ 0,90
Onvoorzien	8%	€ 2,40
Reservering	10%	€ 3,00
Afscheid groep 8	5%	€ 1,50

Continuurooster

De bijdrage voor de uitvoering van het continuurooster 2016-2017 is vastgesteld op € 60,00 per kind per jaar. Dit komt neer op een bedrag van € 0,44 per dag.

Van de opbrengst betalen we met name de begeleiding tijdens het buitenspelen, scholing van de overblijfskrachten, een stukje formatie van de leid(st)eren die met de kinderen in de klas lunchen, en aankoop en onderhoud van spelmateriaal.

Schoolreis of schoolkamp

De bijdrage voor schoolreis of schoolkamp is afhankelijk van de groep waarin uw kind zit.

Van de opbrengst betalen we de toegangsbewijzen, het vervoer, materialen voor de activiteiten, en eventuele extra kosten i.v.m. extra begeleiding door derden (extra handen en ogen).

Voor het jaar 2016-2017 zijn de volgende bedragen vastgesteld:

de onderbouw € 10,00, voor de middenbouw € 25,00 en voor de bovenbouw € 65,00 per kind per jaar. Het komend schooljaar zal er in de jaarvergadering een verhoging worden voorgesteld voor de MB en de BB van €5,00.

Oudergelden per jaar

Deze drie bedragen samen vormen de oudergelden. Afhankelijk van de groep waarin uw zoon en/of dochter zit, betaalde u voor schooljaar 2016-2017:

De onderbouw € 100,00 per kind (10 termijnen van € 10,00)

De middenbouw € 115,00 per kind (10 termijnen van € 11,50)

De bovenbouw € 155,00 per kind (10 termijnen van € 15,50)

Voor het voldoen van deze vrijwillige oudergelden tezamen wordt u gevraagd een machtiging te verlenen voor de duur dat uw kind op onze school zit. De totale bijdrage zal dan verspreid over het schooljaar in 10 termijnen van uw rekening worden afgeschreven.

Mocht u problemen hebben met het voldoen van bovengenoemde gelden, dat kunt u contact opnemen met de directeur.

10.3.4 Start en einde van de schooldag

We werken met een inlooperperiode. Vanaf 8:20 uur gaan de schooldeuren open. De OB-kinderen komen binnen bij de kleuteringang, de groene ingang. Deze ingang wordt dus tijdens de inloop uitsluitend gebruikt voor de kleuters, zodat zij op hun eigen tempo begroet kunnen worden.

De MB- kinderen en BB-kinderen komen binnen bij de rode ingang.

Alle kinderen worden bij beide ingangen begroet door een teamlid die hen een hand geeft en hen zo welkom heet. Vervolgens gaan zij zelfstandig naar hun eigen klaslokaal. Daar begroeten zij dan hun leid(s)er, gaan hun jas uitdoen, pakken hun tas uit en gaan vervolgens een werkje kiezen.

Ouders/verzorgers blijven op het plein en laten hun kind(eren) zelfstandig de school binnengaan.

Om 8:30 uur gaan de deuren weer dicht. Kinderen die na die tijd komen, gaan via de conciërge Rob bij de groene ingang. Daar moeten ze even aanbellen.

Nieuwe kinderen, die nog met de wenperiode bezig zijn, kunnen gedurende deze tijd (als zij dit zelf willen) begeleid worden door hun ouders/begeleiders tot aan de groep. Het is fijn voor de andere

kinderen om het afscheid daar kort te houden. Kinderen die jarig zijn en gaan trakteren kunnen (als zij dat zelf willen) die dag hun ouders/begeleiders mee naar binnen nemen.

Afsluiting van de dag

Om 14.30 zeggen de MB- en BB-kinderen hun leid(st)er in de klas gedag en gaan zij zelfstandig naar buiten alwaar de ouders hen opwachten.

De OB kinderen worden door hun leid(st)er naar buiten gebracht en daar overgedragen aan hun ouder(s). Het is fijn voor het overzicht indien u als ouders de groepen de ruimte geeft. De kinderen van de middenbouw en bovenbouw krijgen de instructie om terug te komen naar de leid(st)er, wanneer zij tegen de verwachting in, niet opgehaald worden.

U als ouders bent iedere schooldag van 14.30u tot 14.45u welkom om weer met uw kind naar binnen te lopen en daar het werk van uw kind te bekijken.

Ook als u iets wilt bespreken met de leid(st)er of een afspraak wilt maken bent u op dit tijdstip van harte welkom in de school.

Wij hebben er alle vertrouwen in dat deze werkwijze recht doet aan de ontwikkeling van onze kinderen richting zelfstandigheid en willen samen met u de kinderen hierin positief begeleiden. Op tijd brengen en halen is hier een onderdeel van en belangrijk voor een geode start en afsluiting voor allen.

Vanzelfsprekend hebben wij oog en speciale aandacht voor de (individuele) behoeften van ieder kind. Door deze nieuwe wijze van inloop die ruimte met zich meebrengt, creëren wij de optimale gelegenheid om deze behoeften te observeren.

10.3.5 Verantwoorde voeding

De school vindt het belangrijk dat kinderen van jongs af aan zorg dragen voor hun eigen gezondheid. Wij zullen hier aandacht aan besteden bij ons onderwijs maar ook in de praktijk door te letten op een gezonde voeding. Ouders die dit ook willen zullen we hierin steunen door afspraken te maken over hetgeen kinderen mee naar school nemen. Wij stimuleren ouders om de kinderen fruit, rauwe groente, bruin brood met gezond beleg en verantwoord drinken mee te geven. U kunt uw kind ook op schoolmelk abonneren. Ook bij verjaardagen vragen wij u een gezonde traktatie samen te stellen. Als we dit consequent volhouden zal het voor de kinderen heel gewoon zijn. Wij zullen ongezond voedsel niet laten eten, maar met de kinderen mee terug naar huis geven.

10.3.6 Verzekeringen

Door het bestuur PROO Leiden is, als werkgever in het openbaar onderwijs, een verzekering afgesloten die de wettelijke verplichting dekt, zie hiervoor het protocol verzekeringen. Zoals daar ook staat aangegeven kan het zijn dat onze aansprakelijkheid wordt afgewezen. Het is daarom van groot belang dat door de ouders een particuliere (gezin-) aansprakelijkheidsverzekering wordt afgesloten. Ouders dienen zich te realiseren dat ze voor hoge kosten komen te staan als er geen aansprakelijkheidsverzekering is afgesloten.

In het kader van de wettelijke aansprakelijkheid zijn PROOLEiden en de schoolleiding in het algemeen niet aansprakelijk voor ontvreemding of beschadiging van eigendommen. Geadviseerd wordt de kinderen geen duur schoeisel of dure kleding te laten dragen. Het kan gebeuren dat spullen onbeheerd achter moeten blijven aan de kapstok op de gang of in kleedkamers, die om praktische redenen niet afgesloten worden. De mogelijkheid bestaat overigens om kostbaarheden bij de leiding in bewaring te geven. Door de school zal er zoveel mogelijk aan worden gedaan om het risico van diefstal zo beperkt mogelijk te houden. De kinderen en de ouders hebben uiteraard ook een eigen verantwoordelijkheid.

10.3.7 Het publiceren van foto's van de kinderen

In deze schoolgids en op onze website staan foto's van kinderen. Ook op openbare document en sites wordt weleens gebruik gemaakt van foto's van onze kinderen. Wij vermelden daarbij geen namen en zorgen er zelf voor dat de materialen representatief zijn. Wellicht hebt u redenen om dit niet goed te vinden. Is dit het geval, dan verzoeken wij u om dit kenbaar te maken bij de directie. In dat geval zullen wij geen opnames van uw kind openbaar maken. Incidenteel worden er ook video-opnames gemaakt op

school, meestal met een ontwikkeldoel voor het personeel. In die gevallen worden alle ouders apart geïnformeerd en om toestemming gevraagd.

10.3.8 Ziekmelden

Indien uw kind ziek is, verzoeken we u dringend om ons daarvan tussen 8.00 uur en 8.30 uur op de hoogte te stellen, bij voorkeur via SchouderCom. Wij zorgen ervoor dat telefonische meldingen ook bij de leid(st)er komen. Na 8.45 uur worden afwezige kinderen die niet als ziek zijn afgemeld als ongeoorloofd afwezig genoteerd. In dat geval informeren we telefonisch bij u thuis wat er aan de hand is.

10.3.9 Leerplicht

Om als leerling tot de basisschool te worden toegelaten, moet het kind 4 jaar zijn. Wanneer het kind als vierjarige op school komt, is het volgens de wet nog niet leerplichtig. Dat betekent niet dat u uw kind zomaar mag thuis houden. U heeft de plicht om de school op de hoogte te stellen als uw kind niet naar school komt en bij langdurige afwezigheid in contact te treden met de directie.

Een kind is echter pas (gedeeltelijk) leerplichtig vanaf de eerste schooldag van de maand die volgt op de maand waarin het kind 5 jaar is geworden. (Op 7 maart jarig, dan leerplichtig op de eerste schooldag in april). Vanaf dat moment is uw kind dus leerplichtig, dat wil zeggen dat het de plicht heeft op school te zijn. Indien dat om één of andere reden niet mogelijk is, is daar toestemming voor nodig van school. Wel mag u uw vijfjarig kind nog één dag per week thuishouden. U bent wel verplicht hiervan melding te maken aan school. In de wet staat nadrukkelijk vermeld dat u deze dagen niet mag opsparen.

De directeur is wettelijk verplicht om (vermoedelijk) verzuim zonder geldige reden te melden bij de leerplichtambtenaar.

10.3.10 Vrijstelling van schoolbezoek

In drie gevallen kunt u van de directeur toestemming krijgen om uw kind (tijdelijk) niet naar school te laten gaan:

1. Verzuim door ziekte

Indien uw kind ziek is, dient u ons daarvan zo spoedig mogelijk van op de hoogte te stellen. Afwezige kinderen die niet als ziek zijn afgemeld, worden als ongeoorloofd afwezig genoteerd.

2. Verzuim door religieuze feestdagen

U kunt een beroep doen op vrijstelling van schoolbezoek vanwege uw geloofsovertuiging of levensovertuiging, bijvoorbeeld voor een religieuze feestdag. In navolging van de beleidsregels van Regionaal Bureau Holland Rijnland kan de directeur maximaal één dag per feest toestaan, ongeacht de duur van het feest.

3. Verzuim door gewichtige omstandigheden

Uw kind kan een vrijstelling krijgen voor gewichtige omstandigheden zoals een huwelijk of begrafenis van bloedverwanten of aanverwanten of een verhuizing van het gezin. De schooldirecteur moet hiervoor toestemming geven. De directeur kan u vertellen wat precies gewichtige omstandigheden zijn en hoeveel vrij uw kind hiervoor kan krijgen.

10.3.11 Op vakantie buiten de schoolvakantie

U mag uw leerplichtige kind niet mee op vakantie nemen buiten de schoolvakanties. U kunt wel bij de directeur een verzoek indienen voor vrijstelling of verlof om buiten de schoolvakanties op vakantie te gaan. Dat kan alleen als u door uw beroep of dat van uw partner niet weg kunt in de schoolvakanties.

10.3.12 Ontheffing van onderwijsactiviteiten

De kinderen zijn verplicht aan alle onderwijsactiviteiten deel te nemen. De directeur van de school kan op verzoek van de ouders een leerling vrijstellen om deel te nemen aan bepaalde activiteiten. Een vrijstelling is alleen mogelijk als dit in het schoolplan is beschreven. De directeur bepaalt welke vervangende activiteiten de leerling moet verrichten.

10.3.13 Regels voor ondersteuning door ouders

Betrokkenheid van ouders bij de school is van groot belang voor het goed doen verlopen van allerlei activiteiten. Het onderwijsprogramma is op een aantal punten ingericht op de hulp van ouders. De verantwoordelijkheid bij de diverse activiteiten ligt altijd bij de groepsleid(st)er. Van hulpouders wordt verwacht dat zij zich houden aan de schoolregels, onder andere omschreven in het protocol 'gedragsregels en afspraken'.

10.3.14 Het rijden van ouders bij uitstapjes

Enkele malen per jaar gaan we met de kinderen naar een museum, een voorstelling of iets dergelijks. Lang niet alle activiteiten zijn op loopafstand. Soms gaan we met het openbaar vervoer of per fiets, maar regelmatig zullen we ook een beroep doen op de ouders om ons met de auto te vervoeren. De OR stelt daar een vergoeding tegenover.

Als u rijdt, dan gelden de volgende regels:

- De auto moet in deugdelijke staat zijn (nieuw, of APK – gekeurd);
- Er mogen niet meer kinderen in de auto, dan er gordels zijn;
- Alle kinderen moeten in de gordels zitten;
- Alleen het eigen kind mag eventueel voorin zitten, indien van toepassing op een goedgekeurd autozitje;
- U moet een inzittendenverzekering afgesloten hebben voor het aantal kinderen dat u vervoert.

Indien u er bezwaar tegen heeft, dat uw kind bij een ander in de auto zit, dan dient u dit vooraf aan te geven aan de leid(st)er (bij voorkeur aan het begin van het schooljaar).

11 Kwaliteit van het onderwijs

11.1 Veiligheid op school

Montessorischool Apollo houdt zich op diverse vlakken bezig met veiligheid. Het gaat daarbij niet alleen om de fysieke veiligheid, maar vooral ook om de sociale veiligheid van de kinderen. Hieronder een aantal voorbeelden:

- De Arbocoördinator doet jaarlijks een rondgang om zaken die gevaar op kunnen leveren te signaleren. Het gaat hierbij om aanwijsbare gevaren die fysieke schade kunnen veroorzaken;
- Er zijn op onze school vier opgeleide Bedrijfs hulpverleners (BHV-ers), die jaarlijks bijscholing volgen;
- Er wordt enkele malen per jaar een ontruimingsoefening gehouden en geëvalueerd;
- De speeltoestellen op de speelplaats worden jaarlijks gecontroleerd, zodat wordt voldaan aan de wettelijke veiligheidseisen;
- Er is een bedrijf ingehuurd om de toestellen van het speellokaal jaarlijks te controleren;
- Het gebruik, maar zeker ook het misbruik van internet, heeft expliciete aandacht. De kinderen van de bovenbouw worden geschoold in het veilig gebruik van dit medium;
- Er is een pestbeleid vastgesteld, dat duidelijk aangeeft hoe wij handelen als pesten zich voordoet;
- De sfeer en de wijze van omgang met elkaar is kenmerkend voor onze montessorischool. Voor agressie is bij ons geen plaats;
- In elke klas worden jaarlijks gedragsafspraken samen met de kinderen gemaakt;
- Eens in de drie jaar worden tevredenheidsonderzoeken uitgevoerd onder de ouders, de kinderen en de leid(st)eren o.a. om de veiligheidsbeleving in kaart te brengen.

11.2 De ontwikkeling van het onderwijs in de school

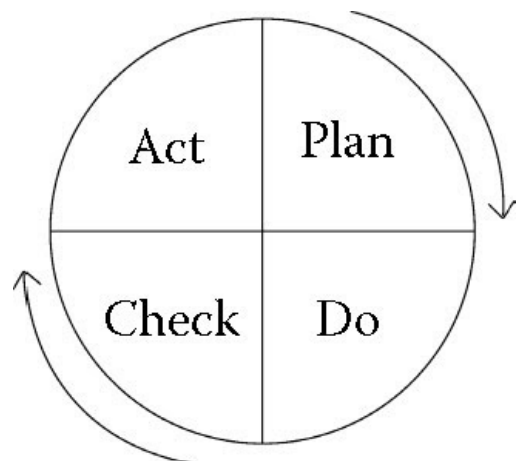
Onderwijs verandert, onze school verandert mee. Nieuwe inzichten proberen wij te verenigen in vaste montessoriaanse waarden. Ons streven is gericht op continue verbetering. Hierbij baseren wij ons op maatschappelijke bewegingen, interne evaluaties, structurele kwaliteitspeilingen en de opbrengsten uit genormeerde toetsen.

11.3 Kwaliteitszorg

Om de kwaliteit te bewaken en op peil te houden beoordelen we onze ambities systematisch en cyclisch. We stellen onze doelen vast, gaan hieraan werken, onderzoeken vervolgens de resultaten en trekken daar onze les uit. Deze bevindingen nemen we dan weer mee in de doelstelling van de volgende periode. Eens in de vier jaar maken we een schoolplan waarin we terugblikken naar de vorige vier jaren en plannen maken voor de komende vier jaren. Ieder jaar kunt u in deze schoolgids lezen hoe we vorderen met onze ambities en welke doelen wij voor het volgende schooljaar hebben gesteld. Om te zorgen dat wij goed zicht hebben op wat we willen met ons onderwijs hebben wij kwaliteitskaarten vastgesteld. In deze kaarten is beschreven waar ons onderwijs aan moet voldoen op het gebied van pedagogisch en didactisch handelen, de leerlingenzorg, het leerstofaanbod, de leertijd, de opbrengsten van het onderwijs, communicatie, scholing en ontwikkeling en de contacten met de ouders. Hierdoor meten we steeds met dezelfde meetlat en zijn we in staat om ook werkelijk te vergelijken.

11.4 Opbrengsten meten

Jaarlijks beoordelen wij, op grond van het schoolplan, enkele van deze kaarten. Eens in de drie schooljaren vindt er een tevredenheidsonderzoek onder kinderen, ouders en leid(st)ers plaats. Hierdoor verruimen wij ons beeld en krijgen we zicht op de wijze waarop de diverse geledingen de kwaliteit van onze school ervaren en waarderen. De resultaten van deze

onderzoeken worden aan de ouders gepresenteerd op onze ouderavond en leest u terug in de nieuwsbrief.

Ook de inspectie controleert ons onderwijs. Zij hebben inzicht in onze kwaliteitsdocumenten en krijgen jaarlijks de opbrengsten toegezonden. Eens in de vier jaar vindt er een onderzoek op school plaats. Het laatste bezoek was in 2012. De inspecteur was tevreden over onze school. Het verslag is te vinden op internet op de site van de inspectie van het onderwijs.

Op montessorigebied wordt onze kwaliteit ook gecontroleerd. De Nederlandse Montessori Vereniging (NMV) bezoekt eens in de vijf jaar haar scholen. In april 2014 is onze school gevisiteerd en is onze montessori-erkenning opnieuw verlengd.

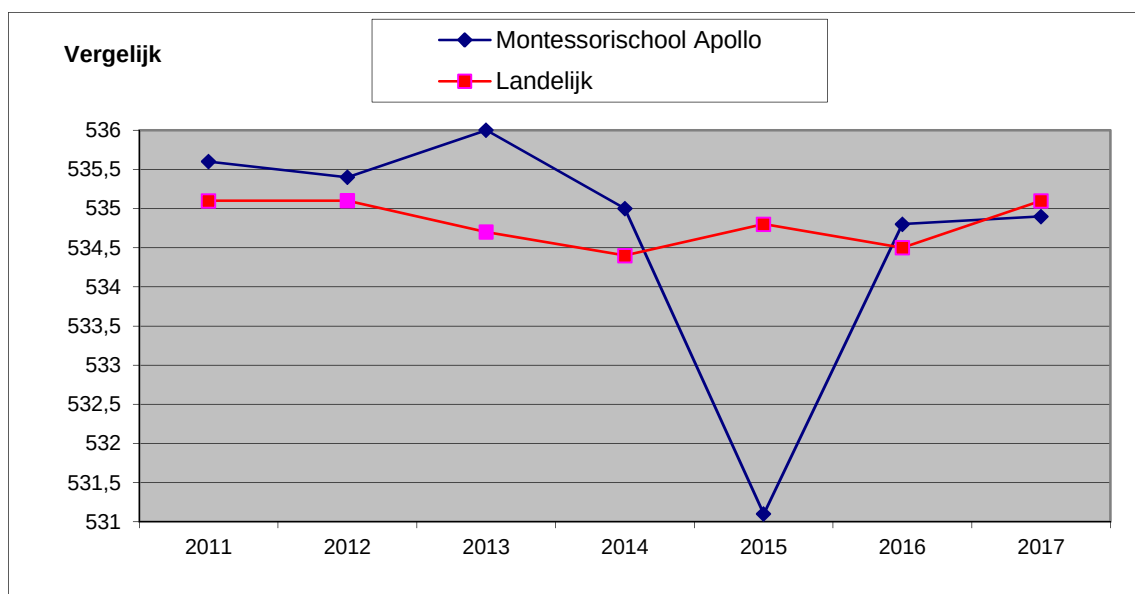
11.5 Uitstroomgegevens

Een andere indicatie voor de kwaliteit van het onderwijs is de uitstroom van de kinderen in groep 8. In de tabel hiernaast kunt u aflezen naar welk niveau onze kinderen de afgelopen drie jaren zijn uitgestroomd. Dit dient uiteraard vergeleken te worden met de verwachtingen die wij zelf hadden en de vergelijking die gemaakt kan worden met landelijk vergelijkbare scholen. Deze vergelijking wordt ook door de inspectie gemaakt aan de hand van de score van de Centrale Eindtoets. Hieronder in grafiek onze Cito-eindscores in vergelijking met de landelijke scores. Zowel op het uitstroomniveau als bij de eindscores **presteren wij goed**; veelal boven of rond het landelijke gemiddelde.

Niveau	2014-2015	2015-2016	2016-2017
VWO+	2	4	1
VWO	0	1	4
HAVO/VWO	0	4	2
HAVO	2	2	5
VMBO-T/HAVO	1	4	3
VMBO-T	1	4	2
VMBO gemengd	1	1	1
VMBO-K	0	0	1
VMBO-B	4	2	1
	11	22	20

De extreme daling die te zien is in 2015 komt voort uit het aantal kinderen. In dat schooljaar hadden we slechts 11 schoolverlaters waarvan er slechts 7 mee genomen konden worden in de inspectie normen en dus mee telden voor de eindscore. Het spreekt voor zich dat een dergelijk gemiddelde niet representatief is. Van de 11 kinderen is meer dan de helft (boven)gemiddeld uitgestroomd.

Het siert onze school dat ook kinderen die cognitief minder presteren hier een goede schooltijd hebben en op eigen, hoogst haalbare niveau uit mogen stromen. Bij het volgen van onze kinderen op het VO blijkt dat zij hun niveau weten te behouden of zelfs een niveau opstroomen. Van het VO krijgen wij terug dat wij zelfverzekerde, verantwoordelijke en zelfstandige kinderen overdragen, een compliment waar we trots op zijn.

11.6 Evaluatie verbeterpunten schooljaar 2016-2017

Onderwijskundig gebied:

Het team is geschoold om het MKVS op alle ontwikkelgebieden te kunnen gaan gebruiken. Daarbij is er ook inhoudelijk gewerkt aan het didactisch handelen, het lopen van de rondes en het hanteren van het lusmodel. De voorbereide omgeving is nog weer verder aangepakt. De gehele inrichting is per bouw gelijk en afgestemd met de andere bouwen zodat er een doorgaande lijn is in het ontwikkelmateriaal. Leid(st)ers en kinderen dragen zorg voor deze omgeving. Het maakt mogelijk dat kinderen in rust zelfstandig aan het werk kunnen, niet afhankelijk zijn van de leid(st)er en door juist gebruik vanuit het materiaal positieve feedback krijgen op hun leerproces. Bijkomend gevolg is dat er herkenning is voor de kinderen die op bezoek gaan in een andere groep of bouw.

Het leesplan, ter ondersteuning van kinderen die dit nodig hebben, wordt uitgevoerd in de MB en de BB met behulp van ouders en vrijwilligers.

De activiteiten van de VVE tutor zijn nauw afgestemd met hetgeen in de OB gebeurt en deze hebben een vervolg in het volgende schooljaar. De expertise op het gebied van NT2 is uitgebreid.

Het aanbod voor Engels is uitgebreid en geïmplementeerd in de BB. Kinderen werken nu zelfstandig met de Blokboeken in drie opvolgende niveaus. Er is een proef geweest met Engelstalige software en deze heeft geleid tot aanschaf van het programma Word&Birds in de BB. De Montessori Engels methode Exploring English is ontwikkeld en zal volgend schooljaar verder onderzocht worden op toepasbaarheid.

Organisatorisch gebied:

De website is leidend voor de huisstijl, deze is terug te zien in alle publicaties.

Met ingang van het schooljaar 2017-2018 werken we met een zelfstandige schoolstart. Dat betekent dat alle kinderen in de ochtend zelfstandig de school betreden. Aan het eind van de dag is er inloop voor ouders om het gemaakte werk samen met hun kind te bekijken. Vergroting van de autonomie en zelfstandigheid van de kinderen, maximale aandacht van de leidster voor het kind en rust in de school.

De werkgroep KOO en tuingroep hebben het project Groene Schoolplein afgerond. Dit vormt vanaf nu een onderdeel van de omgeving waar kinderen tijdens schooltijd zelfstandig gebruik van kunnen maken. Ter promotie is er aan alle kinderen een attentie uitgedeeld in de vorm van een mini vergrootglas met logo van onze school. Het digitaal Citotoetsen is geheel doorgevoerd tot en met groep 5 en voor enkele toetsen tot en met groep 8.

Kwaliteit gebied:

In 2015 zijn we gestart met een nieuw schoolplan waarin de visie en missie helder zijn geformuleerd en uitgewerkt in doelen. Het tweede jaarplan is afgerond en geëvalueerd.

Het zorgplan 2012-2016 is geëvalueerd. Er zijn aanpassingen gedaan in de mate en manier van begeleiding van zorgkinderen, dit als gevolg van de invoering passend onderwijs. Het dyslexiebeleid is uitgebreid met een screeningsinstrument en de daaruit voortvloeiende handelingsafspraken. Er is een beslisboom als route naar RT-ondersteuning buiten de groep opgesteld.

Voor de beleidsperiode 2016-2020 worden deze veranderingen toegevoegd aan het nieuwe zorgplan.

Op het onderdeel toetsen en volgen met Cito hebben we grote stappen gemaakt: alle kinderen worden nu op eigen niveau getoetst. Na iedere toetsperiode worden de resultaten geanalyseerd en besproken op bouw en teamniveau. Er hebben twee leid(st)ers de montessori-nascholing afgerond.

11.7 Voortgang schoolplan en nieuwe doelen 2017-2018

In ons schoolplan en jaarplan staan al onze verbeterdoelen. Deze worden met MR en team gevolgd en jaarlijks geëvalueerd. In deze schoolgids lichten we enkele doelen uit, zodat u als ouder ook kunt volgen waar wij mee bezig zijn en gaan. Er zijn doelen die jaarlijks terug komen en enkele doelen beslaan langere periodes. In de matrix valt af te lezen hoe de planning en voortgang is.

▣ jaarlijks terugkerend ■ afgerond □ in ontwikkeling

<u>ONDERWIJSKUNDIG</u>	2015-2016	2016-2017	2017-2018	2018-2019
MSA hanteert in het dagelijks gebruik het MKVS	▣ ■	▣ ■	▣ ■	▣ ■
MSA hanteert een doorgaande lijn op het gebied van de montessori materialen	▣ ■	▣ ■	▣ ■	▣ ■
MSA ontwikkelt beleid op en geeft uitvoering aan de inzet van het documentatiecentrum	□	□	▣ ■	
MSA versterkt haar taallessenonderwijs door gebruik van de inzet van de VVE-tutor en hulpouders	▣ ■	▣ ■	▣ ■	▣ ■
MSA stimuleert actief haar ouderbetrokkenheid	▣ ■	▣ ■	▣ ■	▣ ■
MSA oriënteert zich op het gebruik van montessori Wiskunde Basis Onderwijs (WMBO) en neemt daarover een besluit		□	■	
MSA implementeer digitaal Engels Word&Birds en oriënteert zich op het nieuwe montessorimateriaal Engels			▣ ■	■
MSA implementeert Taal Doen! voor MB en BB, en de Leeskast voor OB		□	■	
MSA implementeert Bouw! en Bereslim		□	■	
MSA maakt optimaal gebruik van de 'leerkracht van het groene schoolplein'	□	□	▣ ■	■

<u>ORGANISATORISCH</u>	2015-2016	2016-2017	2017-2018	2018-2019
MSA heeft de keukentjes vernieuwd in alle groepen			▣ ■	■
MSA heeft de klassen voorzien van opbergruimtes		□	■	

MSA werkt met een vaste interne huisstijl		□	■	
MSA hanteert een eenduidig 'zorg voor de omgeving materiaal' voor de kinderen			□ ■	
MSA heeft haar documentatie ruimte up to date ingericht	□	□	■	
MSA beschikt over volledig montessori gediplomeerde leerkrachten	□ ■	□ ■	□ ■	□ ■
MSA beschikt over drie gediplomeerde opgeleide leerkrachten op het gebied van "Anders Verantwoorden"		□	■	
MSA beschikt over een opgeruimde ruimte met up to date montessorimateriaal	□ ■	□ ■	□ ■	□ ■
MSA faciliteert haar medewerkers tot het doen van onderlinge klassenbezoeken en/of schoolbezoeken			■	
MSA migreert naar Office 365 en sharepoint	□ ■	□ ■	□ ■	■
MSA breidt ICT middelen uit met chromebooks en een online beheersomgeving			□ ■	■

<u>KWALITEIT</u>	2015-2016	2016-2017	2017-2018	2018-2019
MSA heeft een nieuw zorgplan 2017-2021 ontwikkeld	□	□	■	
MSA meet haar opbrengsten en evalueert deze met het team	□ ■	□ ■	□ ■	□ ■
MSA levert het jaarplan en evalueert deze einde van het schooljaar	□ ■	□ ■	□ ■	□ ■
MSA levert een nieuwe schoolgids	□ ■	□ ■	□ ■	□ ■
MSA levert een nieuw verslag voor ouders		□	■	
MSA werkt volgens de vaste rondes en observeren in de klas	□ ■	□ ■	□ ■	□ ■
MSA heeft het RT beleid in stroomschema gezet		□	□ ■	

MSA heeft het beleidsplan ICT 2017-2021 ontwikkeld	□	□	□ ■	
MSA hanteert flexibel fruit eten en flexibel buitenspelen voor alle kinderen		□	■	
MSA heeft de rustige zelfstandige start in de school geïmplementeerd		□	□ ■	
MSA oriënteert zich op Triband Verantwoorden en maakt vervolgkeuze		□	□ ■	
MSA heeft de mogelijkheden tot het opzetten van een mont.peutergroep in kaart gebracht		□	□ ■	
MSA toetst de kinderen digitaal en op maat vanaf gr 2		□ ■	□ ■	
MSA werkt met het MKVS en gebruikt hierbij digitaal haar Pro Wise tablet	□ ■	□ ■	□ ■	□ ■

12 Afspraken en regelingen

12.1 Aanvragen vrijstelling van schoolbezoek

De Leerplichtwet kent geen snipperdagen. Schoolgaande kinderen en jongeren zijn minstens twaalf weken vrij in een schooljaar. De school stelt de vakantiedata ruim van te voren vast. U wordt daarom geacht in deze periode uw gezinsvakantie te plannen.

In **uitzonderlijke gevallen** kan uw kind vrijgesteld worden van geregeld schoolbezoek.

- Vrijstelling van geregeld schoolbezoek bij speciale beroepen
- Persoonlijke omstandigheden
- Verlofaanvragen vanwege godsdienst of levensovertuiging

Wanneer **geen vrijstelling** van geregeld schoolbezoek:

- voor familiebezoek in het buitenland;
- wegens goedkope tickets in het laagseizoen;
- omdat tickets al gekocht zijn of omdat er geen tickets meer zijn in de vakantieperiode;
- vakantiespreiding;
- vanwege verlof voor een kind, omdat andere kinderen uit het gezin al of nog vrij zijn;
- wegens eerder vertrek of latere terugkomst in verband met verkeersdrukte;
- voor samen reizen/in konvooi rijden door bijvoorbeeld de Balkan;
- in verband met kroonjaren;
- vanwege een sabbatical;
- voor een wereldreis of verre reis.

Voorwaarden 'Vrijstelling van geregeld schoolbezoek bij speciale beroepen'

Binnen de Leerplichtwet bestaat de mogelijkheid om vrijstelling te krijgen van geregeld schoolbezoek vanwege het specifieke beroep van één van de ouders. Er is slechts éénmaal vrijstelling mogelijk van regulier schoolbezoek voor maximaal tien dagen per schooljaar. Dit verlof kan niet worden

opgenomen in de eerste twee lesweken van het schooljaar. Voor een kwalificatie plichtige jongere wordt slechts verlof verleend voor een evenredig deel van het aantal dagen in de week dat deze verplicht is onderwijs te volgen. Het hoofd van de school of instelling kan hiervoor verlof verlenen. Bij speciale beroepen kunt u denken aan seizoensgebonden werkzaamheden of werkzaamheden in bedrijfstakken die een piekdrukte kennen. Hierdoor is het voor het gezin feitelijk onmogelijk om in die periode vakantie op te nemen. Het moet redelijkerwijs te voorzien zijn en aantoonbaar dat verlof in de schoolvakanties leidt tot onoverkomelijke bedrijfseconomische problemen. Het argument dat gedurende de schoolvakanties een belangrijk deel van de omzet wordt behaald, is onvoldoende.

Voorwaarden 'Persoonlijke omstandigheden'

Volgens de Leerplichtwet is bij gewichtige omstandigheden een vrijstelling van geregeld schoolbezoek mogelijk voor maximaal tien dagen per schooljaar. Dit zijn omstandigheden die buiten de wil of invloedssfeer van de ouders of leerling liggen. Het hoofd van de school of instelling kan in dergelijke situaties toestemming verlenen.

In de volgende situaties kan – zolang het gaat om niet meer dan 10 dagen per schooljaar – verlof worden gegeven voor de hierna genoemde periode:

- voor een verhuizing: maximaal 1 schooldag;
- voor het voldoen aan wettelijke verplichtingen, voor zover dit niet buiten de lesuren kan plaatsvinden: maximaal 10 dagen;
- voor het bijwonen van het huwelijk van een bloed- of aanverwant tot en met de derde graad: in Nederland maximaal 2 schooldagen indien er ver gereisd moet worden, anders maximaal 1 dag. In het buitenland maximaal 5 schooldagen. Als bewijs moet een trouwkaart worden getoond, bij twijfel een kopie van de trouwakte;
- bij een ernstige levensbedreigende ziekte zonder uitzicht op herstel van een bloed- of aanverwant tot en met de 3e graad: maximaal 10 dagen. Als bewijs dient een doktersverklaring waaruit de ernst van de ziekte blijkt;
- bij overlijden van een bloed- of aanverwant:
 - o in de 1e graad maximaal 5 schooldagen;
 - o in de 2e graad maximaal 2 schooldagen;
 - o in de 3e en de 4e graad maximaal 1 schooldag;
 - o in het buitenland: 1e t/m 4e graad maximaal 5 schooldagen.
 - o Als bewijs dient een rouwkaart. Indien twijfelachtig, een akte van overlijden;
- bij 25-, 40- of 50-jarig ambtsjubileum en het 12½-, 25-, 40-, 50- en 60-jarig huwelijksjubileum van ouders, verzorgers of grootouders: maximaal 1 schooldag;
- voor andere, naar het oordeel van het hoofd van de school/instelling, gewichtige omstandigheden: maximaal 10 dagen.

Voorwaarden 'Verlofaanvragen vanwege godsdienst of levensovertuiging'

U kunt bij de schooldirecteur een verzoek indienen voor vrijstelling van geregeld schoolbezoek in verband met religieuze feestdagen. Directies krijgen het advies maximaal één dag per feest toe te staan, ongeacht de duur van het feest.

Aanvraagformulieren voor vrijstelling van geregeld schoolbezoek zijn verkrijgbaar bij de directie.

Leest u, om teleurstelling te voorkomen, van te voren bovenstaande voorwaarden goed door.

Bij alle verlofaanvragen geldt het volgende:

- verlofaanvragen dienen schriftelijk en binnen een redelijke termijn bij het hoofd van de school of instelling te worden ingediend. Indien de aanvraag niet binnen een redelijke termijn is ingediend, moet door de aanvrager worden beargumenteerd waarom dit niet is gebeurd;
- er kunnen voorwaarden worden gesteld aan de toekenning, bijvoorbeeld het achteraf tonen van bepaalde documenten;

- de toestemming of afwijzing moet schriftelijk worden vastgelegd en in geval van afwijzing goed worden gemotiveerd door het hoofd van de school of instelling;
- een vrijstelling van geregeld schoolbezoek moet altijd zo kort mogelijk worden gehouden;
- alle aanvragen dienen, voor zover redelijkerwijs mogelijk, te worden vergezeld van bewijsmiddelen;
- verlof vanwege gewichtige omstandigheden kan ook worden toegekend in de eerste twee weken na de zomervakantie, hier wordt echter terughoudend mee omgegaan.

De directeur neemt, na tijdige inlevering van de volledig ingevulde aanvraag inclusief relevante verklaringen, een beslissing over een verlofaanvraag voor een periode van maximaal 10 schooldagen en laat dit de ouders schriftelijk weten. Tegen de beslissing kan de belanghebbende een bezwaarschrift indienen bij het bevoegd gezag.

Als een aanvraag voor verlof vanwege 'andere gewichtige omstandigheden' meer dan 10 schooldagen beslaat, stuurt de directie de aanvraag conform de wet door naar de leerplichtambtenaar. De leerplichtambtenaar neemt vervolgens een besluit, na de mening van de directeur te hebben gehoord.

12.2 Bewegingsonderwijs

De lessen bewegingsonderwijs worden voor de middenbouw en bovenbouw op maandag en vrijdag in de zaal aan de Bachstraat gegeven. De kinderen dienen hiervoor sportkleding te hebben, inclusief goede gymshoenen. In verband met de veiligheid is het niet toegestaan om spuitbussen mee te nemen. Kinderen die geen sportkleding en sportschoenen bij zich hebben mogen niet deelnemen aan de gymles. Zij blijven gedurende de gymles op school.

De onderbouw gymt op school in het speellokaal. Zij hebben hiervoor gymkleding, gymshoentjes of balletshoentjes nodig die op school bewaard worden. Graag alle spullen van de kinderen voorzien van hun naam.

12.3 Eten en drinken

Iedere ochtend nemen de kinderen een korte pauze, die we de fruitpauze noemen. De bedoeling is dat iedereen dan fruit/rauwe groente eet. We vragen de ouders hier zelf voor te zorgen. Afgelopen jaren hebben we gemerkt dat veel kinderen door kennis te maken met allerlei soorten fruit en groente dit hebben leren eten en waarderen. Ook hebben we kunnen zien dat veel ouders het fruit eten ondersteunen. Het is handig als het fruit in een werkbare vorm meegeven wordt, zodat de kinderen het zelfstandig kunnen klaarmaken en eten.

Eventueel kunt u ook iets gezonds te drinken meegeven of uw kind abonneren op schoolmelk. We vragen u dit apart verpakt van de lunch, voorzien van naam, mee te geven. Het fruit en drinken wordt bij binnenkomst in de ochtend geplaatst in de mandjes voorin de klas.

Rond 12.00 uur is er tijd om te lunchen. Wij vragen u, conform ons gezondheidsbeleid, uw kind een verantwoorde, eenvoudige lunch mee te geven. Snoep en koek vallen daar niet onder en geven we aan de kinderen mee terug naar huis.

Er is voldoende tijd om te eten, de leid(st)er ziet erop toe dat het meegebrachte eten ook door het kind zelf gegeten wordt. Als het niet op komt, gaat het mee terug in de trommel zodat de ouders zicht hebben op hoeveel er gegeten is. Wij vragen u hierop te letten en de hoeveelheid hierop aan te passen.

Wilt u al het eten en drinken voorzien van naam en goed verpakken, het liefst in een rugzakje.

12.4 Gedragsregels

We besteden veel aandacht aan de manier van omgaan met elkaar. Het personeel, de ouders en het bestuur geven het goede voorbeeld aan de kinderen.

Plagen, uitschelden, spullen afpakken, ruzie zoeken, met woorden dreigen, vechten en vernielen, is gedrag dat we niet accepteren. We zullen er dan ook altijd op reageren. Binnen ons klimaat van veiligheid, aanvaarden en respecteren we de kinderen zoals ze zijn. Je mag dus zijn wie je bent. Dit betekent dat we de kinderen (en elkaar) open benaderen en dat we geduldig luisteren naar elkaar.

Ongewenst gedrag wordt altijd besproken met het kind. Dit is onderdeel van het leerproces van elk kind.

Kortom, wij hebben ons tot doel gesteld om zo plezierig mogelijk met elkaar om te gaan, waarbij we respect voor en rekening houden met elkaar belangrijk vinden.

Wij hebben daartoe gedragsregels opgesteld die terug te voeren zijn naar drie basisregels van waaruit alle andere regels voortvloeien:

- zorg goed voor jezelf;
- zorg goed voor anderen;
- zorg goed voor je omgeving.

Elke klas maakt op basis hiervan aan het begin van het schooljaar afspraken met de groep.

Daarnaast gelden voor iedereen de volgende algemene afspraken:

Structuur

- Kinderen kunnen vanaf 8.20 uur de school in, om 8.30 sluiten de deuren en is iedereen aan het werk;
- Loop met de fiets naar het fietsenrek en zet je fiets in het rek;
- Zet je tas op de goede plek, stop je jas altijd in je luizenzak en doe je buitenschoenen uit;
- Groet de leid(st)er door het geven van een hand als je op school komt en weer naar huis gaat
- Het is rustig in de school;
- Een ieder gaat netjes met alle spullen om.

Ondersteuning

- Een ieder heeft respect voor elkaar/elkaars mening;
- Wees aardig voor elkaar of blijf anders uit de buurt en zoek geen ruzie op;
- Je bent verantwoordelijk voor je eigen handelen;
- Problemen worden opgelost door met elkaar te praten;
- Een ieder gebruikt de taal netjes;
- In school wordt alleen Nederlands gesproken.

Begrenzing

- Een ieder verplaatst zich rustig door de school;
- Kinderen komen alleen in de ruimten die hen aangewezen zijn;
- Een leerling mag de school/het plein alleen verlaten met toestemming.

Veiligheid

- De kinderen mogen alleen met toezicht in de klas zijn;
- De voordeur is altijd gesloten (niet op slot) en mag alleen door volwassenen geopend worden.

Het is de bedoeling dat deze regels en afspraken door iedereen binnen school gehanteerd worden. Daarbij is ook de steun van de ouders onontbeerlijk.

12.5 Fietsen

Kinderen die op de fiets naar school komen, dienen de fiets voor aanvang van de lessen te stallen in de daarvoor bestemde fietsstalling. Er mag niet over het schoolplein gefietst worden, kinderen en ouders moeten dus afstappen voor zij op het schoolplein komen. In de pauzes mogen kinderen niet spelen tussen de fietsen.

Wilt u er, wegens ruimtegebrek, op toezien, dat kinderen alleen met de fiets naar school komen als dit, gezien de afstand huis-school noodzakelijk is.

De school is niet aansprakelijk voor diefstal of vernieling van de fiets. Zorg er daarom voor, dat uw kind de fiets altijd op slot in de fietsenrekken zet.

12.6 Gevonden voorwerpen

Als u jassen, laarzen, tassen en dergelijke even voorziet van de naam van uw kind, voorkomt dit onnodig zoekraken van de spullen. Gevonden voorwerpen als kleding e.d. worden verzameld in de mand bij de kleuterwc's. Kleine voorwerpen, zoals sleutels, worden verzameld in de keuken en worden daar één maand bewaard. Iedereen kan daar kijken of zijn/haar spullen gevonden zijn. Wanneer de spullen na een maand nog niet opgehaald zijn, worden ze weggegeven aan een goed doel.

12.7 Hoofdluis

Hoofdluis is een terugkerend probleem op scholen. Preventief hebben we voor alle kinderen een luizenzak aangeschaft. Deze zak is in bruikleen en kan mee tot eind groep 8. Ondanks de genomen maatregelen van ouders en school blijven meldingen van hoofdluis bij onze school binnenkomen. We hebben gezocht naar een extra maatregel om op onze school het hoofdluisprobleem beheersbaar te houden. In overleg met de afdeling Jeugdgezondheidszorg van de GGD Zuid-Holland Noord hebben we als schoolteam besloten om hoofdluisscreening in te stellen. Ouders screenen de kinderen op hoofdluis. Zij kijken naar eventuele luizen en neten in het haar. Het screenen vindt plaats in de week na iedere vakantie. Na afloop worden de ouders van de kinderen waarbij luizen of neten aangetroffen zijn, telefonisch hierover ingelicht. Zij dienen hun kinderen dezelfde dag nog te behandelen. De andere ouders van die groep krijgen een bericht hierover via SchouderCom. Het bordje bij de klas gaat op 'niet luisvrij'. Ook bij de gymles en ander uitstapjes dienen de jassen van die groep apart gehouden te worden. Het is vanaf de melding uitermate belangrijk dat alle ouders hun kinderen dagelijks controleren. Dat gaat het beste door te kammen met een luizenkam. Geef direct aan school door indien uw kind ook luizen of neten blijkt te hebben. Alleen met elkaar kunnen we ze de baas worden. De screening wordt in groepen met hoofdluis iedere twee weken herhaald. U krijgt weer bericht zodra de groep 'luisvrij' bevonden wordt.

12.8 Klachtenregeling

Overal waar mensen samenwerken, kan iets fout lopen. Ook op een school. Scholen zijn verplicht een klachtenregeling te hebben. Als school voelen wij ons verantwoordelijk voor het realiseren van een veilige school met een prettig pedagogisch klimaat. Mochten er ondanks onze inspanningen toch zaken anders gaan dan u verwacht had, dan kunt u ons hierop aanspreken.

In de klachtenregeling wordt onderscheid gemaakt tussen *klachten over machtsmisbruik en overige klachten*. Onder *machtsmisbruik* verstaan wij seksuele intimidatie, discriminatie, agressie, geweld en pesten. De *overige klachten* kunnen bijvoorbeeld gaan over begeleiding van leerlingen, toepassing van strafmaatregelen, beoordeling van leerlingen, de schoolorganisatie.

12.8.1 Klachten over machtsmisbruik

Mocht er sprake zijn van ernstige klachten over een vorm van machtsmisbruik ten opzichte van een leerling, dan kunt u een beroep doen op de (interne) contactpersoon, de externe vertrouwenspersoon of een officiële klacht indienen bij de klachtencommissie.

Op onze school zijn twee contactpersonen benoemd. De naam van de contactpersoon van onze school zijn Meineke Abma en Lotte Verhagen. Bij hen kunt u altijd terecht om, vertrouwelijk, een geval van (vermeend) *machtsmisbruik* te bespreken. Zij zullen naar uw verhaal luisteren en bespreken welke stappen ondernomen zouden kunnen worden.

De contactpersoon kan u doorverwijzen naar de externe vertrouwenspersoon van de school, aangesteld door ons schoolbestuur en werkzaam voor alle basisscholen die onder dit bestuur vallen. De externe vertrouwenspersoon is er om met u verder over de klacht te praten en u te ondersteunen bij eventuele verdere stappen. De externe vertrouwenspersoon is onafhankelijk. Ook de gesprekken met deze persoon zijn strikt vertrouwelijk.

De externe vertrouwenspersoon voor onze school is te bereiken via de GGD Hollands Midden: Secretariaat PZJ, telefoon 088 308 3342, e-mail: externevertrouwenspersoon@ggdhm.nl.

Centraal meldpunt vertrouwensinspecteurs

De inspectie van het onderwijs heeft een aantal inspecteurs aangewezen als vertrouwensinspecteurs. Bij een vermoeden van seksueel misbruik is de school wettelijk verplicht contact op te nemen met de vertrouwensinspecteur. Zij adviseren en ondersteunen bij klachten rond seksueel misbruik, seksuele intimidatie en ernstig fysiek of geestelijk geweld zoals grove pesterijen. Ook kan men de vertrouwensinspecteur bellen voor: Extremisme, discriminatie, onverdraagzaamheid, fundamentalisme

en radicalisering. Kinderen, docenten, ouders en andere betrokkenen bij scholen die met klachten te maken hebben, kunnen ook een beroep doen op de vertrouwensinspecteur.

Telefoon: 0900 – 111 31 11.

Als het nodig mocht zijn, wordt de klacht officieel ingediend bij de klachtencommissie. De klachtencommissie onderzoekt dan de klacht en adviseert het bestuur van de school over de te nemen maatregelen. Het bevoegd gezag beslist wat ze met het advies doet en laat dat alle partijen weten.

12.8.2 Overige klachten

We gaan er vanuit dat u met *overige klachten* in eerste instantie naar de betrokkene gaat, bijvoorbeeld de leid(st)er en/of de bouwvoorzitter. Komt u er samen niet uit, dan kunt u bij de directie van de school terecht. Bent u daarna nog niet tevreden dan kunt u het schoolbestuur inlichten dat samen met u naar een oplossing zal zoeken.

12.9 Mobieltjes en overige digitale middelen

Digitale middelen als iPads, MP3-spelers, laptops, iPhones, smartphones die door de kinderen voor of na schooltijd gebruikt worden, kunnen op eigen risico in de rugtas van het kind worden bewaard. Mobiele telefoons dienen tijdens werktijd uit te staan. In overleg met de leid(st)er kan, bij uitzondering, besloten worden dergelijke digitale middelen onder schooltijd te gebruiken. De school is niet aansprakelijk voor verlies en/of beschadiging van apparatuur, welke mee naar school genomen is.

12.10 Protocol pesten

De leid(st)ers van Montessorischool Apollo doen er alles aan om er voor te zorgen dat de kinderen op een goede manier met elkaar omgaan. Wij proberen zo veel als mogelijk er voor te zorgen dat er geen pestgedrag kan ontstaan op school. Hiervoor werken we met een Pestbeleid waarin onder andere beschreven staat wat we onder pesten verstaan, welk gedrag we niet accepteren en wat we tegen (mogelijk) pestgedrag ondernemen.

1. De schoolregels zijn aangevuld met enkele regels met betrekking tot pesten:

- Wat verstaan wij onder pesten? Bij pesten wordt een kind door een of meerdere kinderen gekwetst en vernederd. Dit gebeurt door uitschelden op een gemene manier of door een kind buiten de groep te plaatsen. Herhaaldelijk schoppen, slaan, het vernielen of afpakken van eigendommen zijn ook uitingen van pestgedrag;
- Op school wordt pestgedrag niet getolereerd;
- Aan het begin van ieder schooljaar worden de schoolregels met alle kinderen doorgesproken;
- De groepsafspraken worden aan het begin van ieder schooljaar samen met de kinderen vastgesteld en gedurende het hele jaar levend gehouden;
- Pestgedrag wordt niet alleen met alle kinderen in de groep besproken, maar ook besproken in een bouwoverleg en zo nodig in een teamvergadering;
- Iedere leid(st)er kent de groepsregels m.b.t. pestgedrag en handhaaft deze;
- De omgangsregels zijn een gezamenlijke verantwoordelijkheid van alle teamleden. Bij onaanvaardbaar gedrag van een kind uit een andere klas, zal iedere toevallig passerende leid(st)er de afgesproken maatregel nemen en dit vervolgens melden aan de groepsleid(st)er;
- Ook de mogelijke drijfveren om te gaan pesten zullen door de leid(st)ers in onderling overleg belicht worden en zo mogelijk op voorhand weggenomen worden.

2. Bij de kindbespreking in het bouwoverleg wordt ook aandacht besteed aan zaken als:

- gedragsproblemen;
- sociaal-emotionele ontwikkeling.

Hierbij wordt vooral ook aandacht besteed aan positieve aandacht voor respectvol/gewenst gedrag en worden er afspraken gemaakt hoe dit concreet vorm kan krijgen in de desbetreffende groepen.

3. In voorkomende gevallen staat het onderwerp pesten op de agenda. Hierbij wordt gekeken of er mogelijk weer bijzondere aandacht aan dit onderwerp geschonken dient te worden in de vorm van een project en/of een ouderavond.

12.11 Roken

Roken is in het schoolgebouw en op het schoolplein niet toegestaan. Wij verzoeken wachtende ouders een voorbeeldrol voor onze kinderen te vervullen en dus ook niet in het zicht en de nabijheid van de school en de kinderen te roken.

12.12 Schoolfotograaf

Ieder jaar komt de schoolfotograaf. Van alle aanwezige kinderen en van de groep wordt dan een foto gemaakt. De datum kunt u vinden in de kalender van SchouderCom. Ongeveer twee weken later krijgt u een inlogcode waarmee u het resultaat kunt bekijken en bestellen op de site van de schoolfotograaf. De foto's worden wel via school geleverd, maar de school heeft hier verder geen bemiddeling in.

12.13 Schoolmelk

Onze school heeft een contract met Campina om schoolmelk tijdens de lunch te leveren. Dat houdt in dat alle kinderen die bij ons op school zitten een abonnement kunnen nemen. U hebt daar dan verder geen omkijken meer naar. Iedere week wordt bij ons op school voor een hele week schoolmelk geleverd. De melk wordt in een koelkast, beschikbaar gesteld door Campina, bewaard en vlak voor het drinkmoment in de klassen gebracht. Zo heeft uw kind iedere dag lekkere gekoelde melk. U kunt uw kind abonneren via de site van Campina www.campina.nl. Op deze site wordt uitgelegd hoe het werkt en wat de kosten zijn. De school krijgt bericht over de aanmelding en de startdatum. De eerste twee dagen na een vakantie is er nooit schoolmelk.

12.14 Schoolsporttoernooien

De kinderen van de bovenbouw kunnen zich regelmatig inschrijven voor één van de sporttoernooien die de gemeente organiseert. De data en manier van opgeven worden gecommuniceerd via SchouderCom. Deze activiteiten vallen buiten schooltijd en ook buiten de verantwoording van school. Ouders dienen dus zelf voor begeleiding van hun kind te zorgen. Wel is er altijd iemand van onze school tijdens het toernooi aanwezig. Zie voor de data de kalender van SchouderCom.

12.15 Schoolspullen

12.15.1 Schoolpennen en potloden

De ervaring leert ons dat bij kinderen, nadat ze met potlood hebben leren schrijven, de zo zorgvuldig aangeleerde schrijftechniek ook in een later stadium goed begeleid dient te worden. De school stelt zelf verschillende potloden (Stabilo), pennen en een gum ter beschikking.

12.15.2 Linialen en etuis

Aan het begin van de middenbouw krijgen de kinderen een liniaal en een etui. Ze mogen een eigen etui gebruiken, mits deze goed in het latje past.

Gaat een Stabilo, pen, etui of liniaal kapot door onjuist gebruik, dan dienen ouders een nieuw exemplaar via de school aan te schaffen.

12.16 Speelgoed

De ervaring leert ons dat het beter is als de kinderen geen speelgoed mee naar school nemen. Uitzondering bij verjaardagen of andere heel bijzondere gelegenheden mag het kind iets meenemen om te laten zien. De school is niet verantwoordelijk voor beschadiging of zoek raken van het speelgoed. Ook buitenspeelgoed zoals ballen, steps, rolschaatsen, skateboards e.d. zijn niet toegestaan tijdens schooltijd.

12.17 Tandarts/dokter

Afspraken met de tandarts of een arts, dienen gemaakt te worden buiten de schooltijden. Indien een afspraak bij uitzondering binnen schooltijd valt, vragen wij u dit vooraf schriftelijk door te geven aan de leid(st)er van uw kind. Dat kan via SchouderCom menu optie afwezigheid melden.

12.18 Traktaties en verjaardagen

Jarig zijn betekent voor elk kind feest en dat willen we ook op school vieren. Stem met de leid(st)er even af op welke dag de verjaardag van uw kind het beste op school gevierd kan worden. We hebben de ervaring dat ouders vaak leuke en gezonde traktaties kunnen bedenken. Een gezonde traktatie is een traktatie waar niet teveel vet en suiker in zit. Kijk voor suggesties op www.gezondtrakteren.nl. De jarige mag ook naar de leid(st)ers van de bouw om een verjaardagskaartje te halen. Maak voor de leid(st)ers geen uitzondering, zij krijgen ook graag dezelfde gezonde traktatie als de kinderen. Verjaardagen van de leid(st)ers worden per bouw gezamenlijk gevierd, dus niet op de verjaardag van de leid(st)er zelf. Meer informatie hierover krijgt u via SchouderCom en/of via de nieuwsbrief.

12.19 Ziek kind

Wanneer uw kind ziek is, dient u ons daarvan voor schooltijd via SchouderCom menu optie afwezigheid melden op de hoogte te stellen. Na 8.45 uur worden afwezige kinderen die niet als ziek zijn afgemeld als ongeoorloofd afwezig genoteerd. In dat geval informeren we telefonisch bij u wat er aan de hand is.

Bijlagen

12.20 Externe contacten

PROOLEiden

Maresingel 3
2316 HA Leiden
071 – 5247670
info@prooleiden.nl

Externe vertrouwenspersoon PROO Leiden

Te bereiken via
GGD Hollands Midden
Secretariaat PZJ
Tel. 088 308 3342
externevertrouwenspersoon@ggdhm.nl.

Inspectie van het onderwijs

info@owinsp
www.onderwijsinspectie.nl
vragen over onderwijs: 0800-8051 (gratis)
Klachtmeldingen over seksuele intimidatie,
seksueel misbruik, ernstig psychisch of fysiek
geweld, discriminatie en extremisme: meldpunt
vertrouwensinspecteurs 0900-1113111 (lokaal
tarief)

Landelijke Klachtencommissie onderwijs,

Onderdeel van de stichting onderwijsgeschillen:
Postbus 85191, 3508 AD Utrecht
Telefoon: (030) 280 95 90
Email: info@onderwijsgeschillen.nl
Website: www.onderwijsgeschillen.nl

Gezondheidscentrum Zuid-West

Bevrijdingsplein 60
2321 BX Leiden
071-5766229

JGZ/GGD

Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG)

Team jeugdgezondheidszorg:

Jeugdarts: Rachelle Hoedemaker.
Assistente: Loes Tholenaar.
Jeugdverpleegkundige: Mediha Akbulak.
088-3083228

jgzzw@ggdhm.nl

Maatschappelijk werk:

Schoolmaatschappelijk werker: Marlies Morsch.
088-9004000

Gemeente Leiden

Postbus 9100
2300 PC Leiden
Tel. 071-5165165
sleutel@leiden.nl
www.leiden.nl/gemeente

Smallsteps

Locatie BSO de Schatkist

(samen in het gebouw met Smallsteps
kinderdagverblijf Kleine Beer)
Johan Wagenaarlaan 14
2324 XD Leiden
071- 5790110
www.kinderopvang-schatkist.nl
schatkistleiden@smallsteps.info

NMV

Nederlandse Montessori Vereniging

Bezuidenhoutseweg 251-253
2594 AM 's-Gravenhage
Tel. 070 - 331 52 82
nmv-secretariaat@montessori.nl

12.21 Lijst van gebruikte afkortingen

ARBO	ARBeidsOmstandigheden
BB	BovenBouw
BHV	BedrijfsHulpVerlener
BSO	BuitenSchoolse Opvang
Cito	Centraal Instituut voor ToetsOntwikkeling
CJG	Centrum voor Jeugd en Gezin
CVI	Commissie Voor Indicatiestelling
EVC	Evenementen Commissie
GGD	Gemeenschappelijke GezondheidsDienst
GMR	Gemeenschappelijke MedezeggenschapsRaad
HAVO	Hoger Algemeen Vormend Onderwijs
HBO	Hoger Beroeps Onderwijs
IB	Interne Begeleiding
ICT	Informatie en Communicatie Technologie
JGZ	Jeugd Gezondheids Zorg
LGF	Leerling Gebonden Financiering
LWOO	LeerWeg Ondersteunend Onderwijs
MB	MiddenBouw
MBO	Middelbaar BeroepsOnderwijs
MKVS	Montessori Kind Volg Systeem
MR	MedezeggenschapsRaad
NMV	Nederlandse Montessori Vereniging
OB	OnderBouw
OCW	Onderwijs Cultuur en Wetenschappen
OR	Ouderraad
OT	Ondersteuningsteam
PABO	Pedagogische Academie voor het BasisOnderwijs
PrO	Praktijk Onderwijs
PROLeiden	Openbaar Primair en Speciaal Onderwijs Leiden
SBO	Speciaal BasisOnderwijs
SO	Speciaal Onderwijs
SOP	School Ondersteunings Profiel
SI	Seksuele Intimidatie
VMBO	Vorbereidend Middelbaar BeroepsOnderwijs
VSO	VoorSchoolse Opvang
VWO	Vorbereidend Wetenschappelijk Onderwijs
WA	Wettelijke Aansprakelijkheid
WSNS	Weer Samen Naar School
ZAT	Zorg Advies Team

12.22 Bovenschoolse afspraken (op de website)

Voor de Openbare scholen voor Primair en Speciaal Onderwijs Leiden geldt een aantal gemeenschappelijke regels en afspraken. Deze bovenschoolse regels zijn gebundeld in de map **“Protocollen, Regelingen en Afspraken**. Deze map is voor ouders op school ter inzage. Wanneer een onderwerp voor de ouders van belang is, kunnen zij een kopie vragen.

Een lijst van de onderwerpen die voor ouders en kinderen van belang zijn met een korte toelichting treft u aan op onze website www.montessorischoolapollo.nl en op de site van PROOLEiden:

http://www.prooleiden.nl/index.php?option=com_content&view=article&id=128:inleiding&catid=9:schools&Itemid=15

12.23 MKVS Digitaal – Ouderinformatie (op de website)

Sinds schooljaar 2013-2014 gebruiken we het montessorikindvolgsysteem (MKVS) om van uw kind vast te stellen en vast te leggen hoe het zich ontwikkelt. Wij vinden het belangrijk dat u weet wat het MKVS inhoudt, zodat de informatie die u als ouder / verzorger krijgt helder en duidelijk is.

Middels deze bijlage informeren wij u over het MKVS en de toepassing hiervan. Dit om de opvoeding thuis en op school zo goed mogelijk op elkaar af te kunnen stemmen.

De ouderinformatie is te downloaden vanaf onze website www.montessorischoolapollo.nl